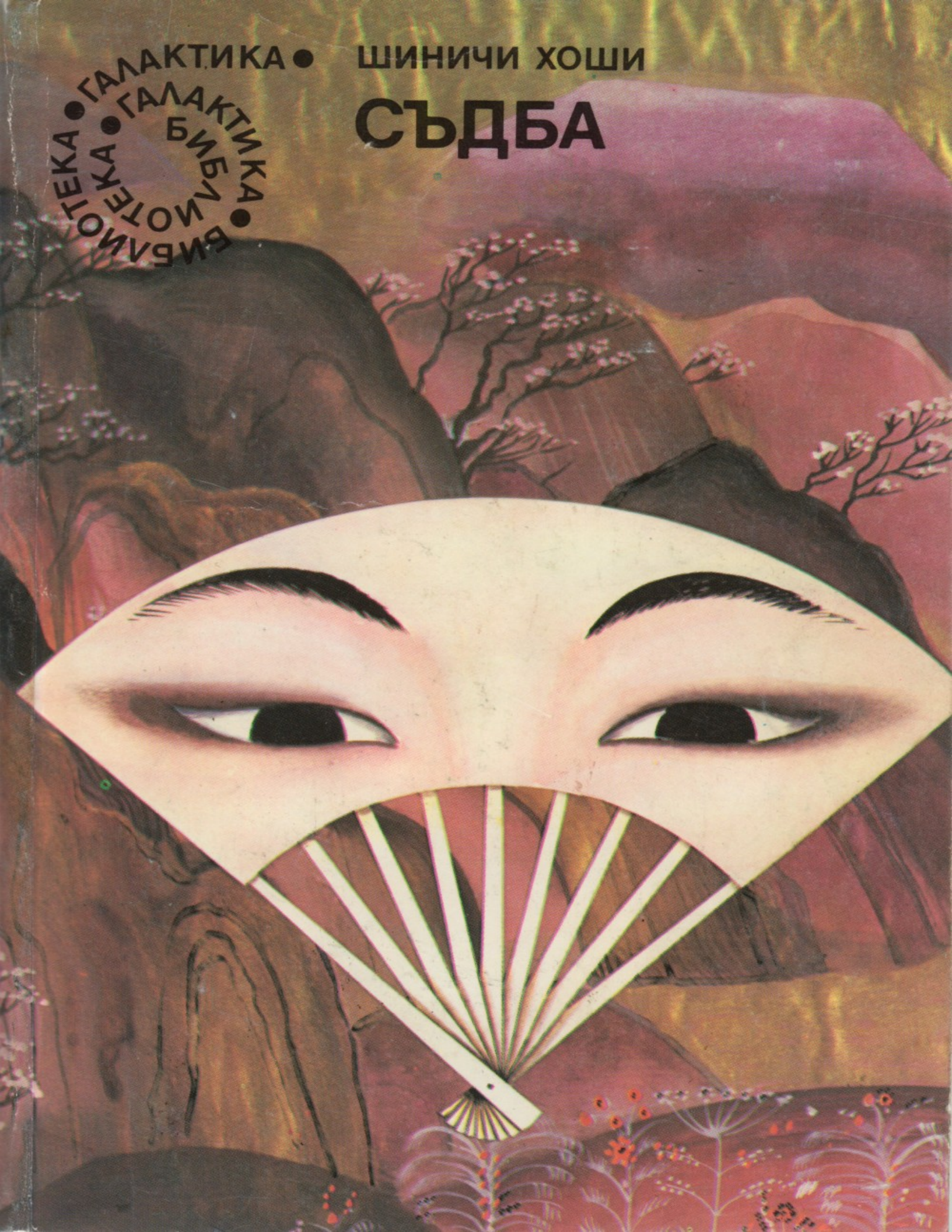

ТЕКА • ГАЛАКТИКА •
МОТЕКА • ГАЛАКТИКА •
ВМОТЕКА • ГАЛАКТИКА •
ВМОТЕКА • ГАЛАКТИКА •

ШИНИЧИ ХОШИ

СЪДБА

ШИНИЧИ ХОШИ СЪДБА

Превод: Любомир Тодоров, Воля Аргирова

chitanka.info

Представителят на новата вълна в японската научна фантастика Ш. Хоши е роден в Токио през 1926 година. Завършил е Токийския университет. От 1957 година, когато публикува първото си научнофантастично произведение „Секстра“, досега той е написал над 800 разказа. Решени като шаржови провокации срещу популярните клишета в този вид литература, те атакуват не толкова използваните в него банални стереотипи, а нещо далеч по-сериозно — противохуманната същност на Западния свят.

ЛЮДМИЛА СТОЯНОВА

ГРОТЕСКОВИТЕ ИНОСКАЗАНИЯ НА ШИНИЧИ ХОШИ

Японската научна фантастика е сравнително млада. Литературните историци откриват рождената ѝ дата някъде към средата на 30-те години на нашия век, когато под влиянието на шлагерно нашумелите в САЩ Х. Гернсбек и Е. Хамилтън излизат първите японски фантастични детективи на Д. Унно, Т. Киги и М. Огури, любимо четиво на някогашното японско юношество. Историята на същинската японска научна фантастика започва всъщност малко по-късно, от средата на 50-те години, когато на книжарските лавици в Япония в потока на преводната английска и американска литература се появяват и първите книги на японските научни фантасти, в началото твърде неоригинални и несамостоятелни. Следващите десетилетия избистрят националните традиции в жанра. Откроява се национално-физиономичното, нещо от специфичното японско светоотношение си пробива път в предпочитания тематичен кръг, в подбора на проблемите и тяхното решение. Новата плеяда японски фантасти се оглавява от Шиничи Хоши. Творбите му носят белезите на търсачеството, на внимателното опипване на малко познат в Япония жанров терен и на произлизащите оттук рискове в художествено отношение. След Хоши в японската научна фантастика влизат Т. Маюмура, А. Тойота, С. Комацу и Я. Цуцуй, които укрепват художествения ѝ престиж.

На пръв поглед фантастичните миниатюри на Хоши принадлежат към сферата на игровото, на непретенциозната развлекателна литература. В тях обичайният научнофантастичен персонаж е дръзко карнавализиран, главните действащи лица на космическите произшествия и драми са представени като комични фигури. Авторът обаче не вижда художествената си задача единствено като карикатурист на жанра. Той слива в едно развлекателната и ангажираната фантастика. Японският творец си дава ясно сметка, че

попреситеният и многоопитен днешен читател е трудно да бъде удивен от авантюрите на едно космическо пътешествие, от някакво фантастично изобретение или от загадката на летящите чинии. За Хоши всичко това е само обичайният условен декор на сцената, върху която му предстои да постави своята остроумна и всъщност недотам весела комедия на съвременния живот. В разказите му не би следвало да търсим изненадващо нови научни идеи и предвиждания. „Изненадващото“ и „невероятното“ писателят открива преди всичко в сферата на реалните социални отношения. Духовитите му шаржови провокации към конвенционалната научна фантастика неусетно прерастат в саркастична социология на буржоазното общество. Пародирана е не просто агресивността на пъстрите научнофантастични комикси от вестникарските будки, отречена е не само една масова издателска индустрия, обещаваща консумация без напрежение. Осмени са преди всичко определени граждански норми, порицано е едно дехуманизирано гражданско и интимно поведение.

Част от разказите в „Съдба“ спорят с розовите сънища за бъдещето от буржоазните технически утопии. Други държат в ироничния си прицел популярните митове за експанзия на човека в Космоса, трети са карикатурни решения по модела „инвазия от Космоса“. Взети заедно, представляват серия необичайни — *фантастични* репродукции на ежедневните абсурди, на страховете и потиснатостта на човека в буржоазния свят. Възприемаме ги като фантастични изображения на ужаса от натрупаните средства за масово унищожение и разруха, като странна гротескова панорама на различните форми на агресия и експанзия.

Неоколониализмът, расизмът и реваншизмът са проектирани в галактически мащаби. В Космоса пътешествуват делови бизнесмени, брутални колониалисти и търсещи ексцентрични развлечения капризни богаташи. Кръстосващата Млечния път човешка раса се е превърнала в истинска заплаха за другите небесни жители. Земяните са нетолерантни, надути грандомани, ненаситни плячкаджии, брутални егоисти, нечувствителни за високите идеали и намерения на Другите. От глъбините на Вселената със своите летящи чинии на Земята долитат загадъчни космически същества. Често те са дружелюбно настроени и дори симпатични, но биват ограждани от омраза, страх и ненавист или користолюбив търговски интерес. Най-

силните оръжия и цялото лукаво дипломатическо изкуство на хората безуспешно атакуват чужденците, докато накрая, за да разреши възникналата неразрешима ситуация, авторът не стегне всичко във веселата примка на поредния си ироничен финал. Хоши въобще умее да намира иронични финали за своите иронични фантазии. Разказите му всякога надхвърлят обичайния ограничен научнофантастичен тематичен кръг. Те засягат далеч по-широки житейски въпроси, ала понеже в основната си част героите им се явяват комиксов персонаж, читателят не може да не се усмихва и там, където всъщност нещата съвсем не са за смях. В „Съдба“ шегата и закачката, вицът и дяволичната пародия съответствуват с драматично сериозни социални или морални истини.

Във века на космическия бизнес и всесилните компютри и любовното чувство търпи инфлация. С помощта на специалното електронно устройство „секстра“ можеш да интимничиш задочно дори с кинозвезди. Любовта неусетно се е превърнала в атавизъм. Тя е съюз на двама, а нали диктаторските режими се стремят да унищожат даже и най-незначителните прояви на нон-конформизъм.

Сборникът „Съдба“ съдържа може би не най-изчерпателната антологична подборка от стотиците кратки разкази на Хоши, но дори и малкото, което е пред нас, е достатъчно, за да ни убеди, че тия разкази спорят с обичайната представа за типичната японска проза. Наместо очаквания изящен, по източно изтънчен слог, наместо екзотичната мелодия на едно изпълнено с дискретни философски дълбочини, непривично за европейца белетристично слово, пред очите ни с калейдоскопична бързина се сменят карикатурно щрихираны образи, редят се динамични, сякаш недовършени, дори грапави сюжети.

На пръв поглед само пъстрата обложка на книгата издава националността на автора ѝ. В нея трудно се открива родово-отличителното, своеобразното на националния характер. Няма я върху лицето на автора неизменната японска усмивка на вежливост. Открито саркастично, словото му атакува „ценностите“, културата и стила на живот в Западния свят въобще. И едва във втория план на разказите намира тревогата за съдбата на Япония от епохата на компютърната революция, Япония, представителката на така наречения нов технологически преврат. По производство на глава от населението страната догонва, а някои твърдят, че вече изпреварва най-

напредналата капиталистическа държава — САЩ. Японските стоки заливат световните пазари като пороен тропически дъжд. Но въпросът, който Хоши неизменно задава във всеки от своите разкази-притчи, е какви морални ценности носи тази „японска“ цивилизация на човечеството. И дали тя като обект на най-широка американизация, носи някакви наистина нови ценности. Авторът е категоричен — на световния пазар Япония излиза само с технически новости, а не с нови идеи и духовни стойности.

Кулминацията на японското „икономическо чудо“ е вече в миналото. Загадката на индустриалния скок, който през последните 30 години превърна Япония от изостанала полуфеодална страна във втората индустриална държава в капиталистическия свят, е дешифрирана в стотици изследвания на икономисти, социолози, психолози. Разказите на Хоши обаче настойчиво търсят свой, сатиричен ракурс към секретата на тая невероятна дифузия на Япония в съвременната технологическа цивилизация. Те ни предлагат сумарен, гротесковообобщаващ портрет на японския капитализъм — с необикновена лична енергия и активност на японския буржоа, с деловитостта, находчивостта и изобретателността на японските инженери, търговци и менажери, но и със странния „патриотизъм“ на японските компании и фирми, включващ най-безжалостната в Западния свят експлоатация и интензификация на работническия труд.

Фантастиката на Хоши идва сякаш да ни напомни, че представата ни за Япония като екзотичен островен свят, средище на една от най-неразгадаемите своеобразни култури на Изтока, Япония на кимоното, ветрилата и разноцветните фенери, на асиметричните каменни паркове и изкуствените водопади — тая наша представа за нея е книжно-романтична и безнадеждно остаряла. От представените в сборника разкази ни гледа една американизирана Япония, Япония на парите, сделките, бизнеса и бизнесмените, Япония на безжалостната конкурентна борба, вплетена на световните пазари в остро съперничество с най-напредналите капиталистически страни.

Неприкрити империалистически ламтежи, потискане на човешката индивидуалност, акуратно потребителство или nihilистични настроения и чувство за безизходност — ето го настоящето. Но нали то е стартовата площадка, от която ежесекундно излита ракетата на утрешния ден. Какъв ще бъде този утрешен ден? На

електроннокибернетичната нищета, на деградацията на човешкото, на угасналите инстинкти и емоционални пориви?

Светът на бъдещето у Ш. Хоши и някак угнетяващо буржоазен. Писателят не свързва решението на повдигнатите от него въпроси с необходимостта от коренно обществено преустройство, но повече от очевидно е, че моралът, от който иска да ни предпази, това е моралът на собственическия свят.

ВРАТА КЪМ НЕБЕТО

Още от малък желаше да стане космонавт. И той като всички мечтаеше да полети в Космоса. Към луната, към огнените звезди, към малките планети. Ако не можеше да полети толкова надалеко в космическото пространство, то поне да погледне как изглежда Земята отгоре. Да станеш космонавт обаче не беше проста работа. За да можеш да управляваш космически кораб, беше необходимо да имаш добре развити умствени способности и здрава нервна система. Имаше хора, които притежаваха и двете качества едновременно, но бяха малко на брой. Само такива хора, след като преминаха съответната подготовка, можеха да бъдат изпращани в Космоса. Те представляваха нещо като привилегирована класа. Тук нямаше място за богаташи или за хора с връзки. Положението на тези избраници се създаваше само благодарение на техните лични качества, затова те печелеха много повече уважение, отколкото завист.

Нямаше ученик в началното училище, който поне малко да не мечтаеше да стане космонавт. Всички момчета и по-голяма част от момичетата мислеха за това. Но с течение на времето, когато все повече и повече опознаваха света, техният брой постепенно намаляваше.

В първи курс на средното училище зае първо място в спортния клуб. Тогава повярва в собствените си сили и това коренно преобрази начина му на живот. До късно вечер се упражняваше на уреди, всеки ден вдигаше тежести. Искаше да стане толкова силен, че и най-добрите му съученици да не могат да го побеждават в спортните състезания. Щом се върнеше вкъщи, подготвяше усърдно уроците си. Беше решил да получава по-високи оценки и от тези, които се занимаваха само с учение. В името на това пожертвува всички останали развлечения. Каквото и да става, той трябваше на всяка цена да лети с космически кораб. Дори не мислеше защо му беше необходимо това. Може би искаше да докаже на себе си, че превъзхожда другите. Но засега поне

не мислеше по този въпрос. Космическите кораби! Космическите кораби! С цялата си душа се бе устремил към тях.

Това продължи и когато стигна до горните класове. Много от неговите съученици вече излизаха с момичета. Сред приятелите му имаше и такива, които започнаха да пушат цигари, други вече пиеха алкохолни напитки. Той не поглеждаше към момичетата, цигарите и алкохола, защото смяташе, че е вредно за космонавта. Другите нямаха намерение да летят с космически кораби и затова можеха да се отдават на тези удоволствия. Горките! Той беше изпълнен със съжаление към тях.

Неговите родители бяха обикновени хора и започнаха да се безпокоят за сина си. Когато беше по-малък, се радваха, че вечер не закъснява, но това, че сега не отиваше дори на едно кино, сериозно ги тревожеше. Като му заговореха за това, той винаги отговаряше: „Аз не съм като другите, оставете ме на мира.“ Те му вярваха, пък и като всички родители не можеха да направят нищо друго, освен да гледат от страни и да чакат.

В университета имаше дисциплини, свързани с космонавтиката. За тези дисциплини кандидатствуваха около три пъти повече младежи за едно място, при това добре подбрани. За да запишеш тези специалности, трябва да покажеш много добри резултати. Изпреварвайки другите кандидати, той записа желаната специалност и сега искаше да докаже, че наистина заслужено е бил приет. Занимаваше се преди всичко с науките, но не занемаряваше и физическата си подготовка. Продължаваше да работи със същото напрежение.

Беше изминал вече половината път до целта. Естествено, продължаваше да се занимава със спорт и учение, но вече имаше време да се огледа около себе си и да види какво правят другите. Имаше чувството, че едва ли не само той продължава да живее. Като погледнеше как живеят състудентите му от другите факултети, обхващаше го съжаление и отново виждаше собственото си положение с други очи.

Веднъж срещна на улицата свой съученик от горните класове. Той вече се беше оженил за приятелката си от училището и дори им се бе родило дете.

— Ти не си ли помислял, че ти е време да имаш деца?

— Не, мисля, че има още време.

— Сега в университета ли си?

— Да. А ти?

— Не. Не можах да вляза. Като завърших училището, направих малки балони, които едва се издигаха на повече от три метра. Показах ги на чичо си и той реши, че можем да ги произвеждаме заедно в неговата фирма. Сега там съм началник на отдел. Децата обичат да играят с тези балони.

След като поприказваха малко и се разделиха, той се чувствуваше окрилен. Мислеше си за своя приятел от ученическите години, за интересните балони, които беше изобретил. Смяташе, че не е никак лошо и да имаш пари. Но самият той се готвеше да полети в Космоса, а космическите кораби бяха нещо много по-различно от малките балони, които се издигаха на три метра височина. Колко малко е необходимо на човек да бъде щастлив! — мислеше си.

Наближаваха абсолвентските тържества. В университета беше организирана вечер на най-добрите дипломни работи. Бяха подбрали най-добрите студенти от всички факултети. Той седеше в голямата зала и слушаше. Всички учебни дисциплини бяха свързани с работата на космическите изследователи. От друга страна, благодарение на материалите за изследване, които космонавтите донасяха от космическото пространство, тези учебни дисциплини се развиваха и обогатяваха. Той беше на седмото небе от щастие.

Последният, който застана на трибуната, беше абсолвент от Машиностроителния факултет. Струваше му се, че отнякъде го познава по лице. Като прегледа програмата и видя името му, се сети, че бяха съученици в средните класове. По физкултура беше много слаб, сега си спомни добре. Даже когато в първи курс той заемаше първо място по спортните оценки, съученикът му беше на последното място. „Аз сега ще управлявам ракетите — мислеше си той, — а той ще ги строи.“ Като си помисли човек какво голямо разстояние имаше между тях двамата само заради физическите му способности. Но какво да се прави, всеки си има съдба, и той се радваше, че беше любимец на съдбата. Но беше положил толкова усилия!

Беше се замислил и не слушаше внимателно какво съобщаваха. А студентът, който стоеше на трибуната, казваше: „Накрая искам да представя на вашето внимание основният извод от моята дипломна

работа.“ Той чу само думата „изводи“ и погледна към оратора, който продължаваше:

— ...ако се построят космически кораби по проектите, описани в моята дипломна работа, ще отпадне необходимостта да се подбират космонавти със специални физически и интелектуални качества. Всеки човек с лекота и без всякаква опасност ще може да управлява един такъв космически кораб...”

КЪМ НЕИЗВЕСТНИТЕ ЗВЕЗДИ

Сребристият звездолет тихо продължаваше полета си в междузвездното пространство. Бяха изминали няколко години от момента, когато напусна Земята. През цялото това време в космическия мрак наоколо нищо не се променяше. Нямаше нито ден, нито нощ, нито дъжд, нито вятър, нито светкавици. Само безброй разноцветни звезди. Наистина, този застинал като вкаменелост пейзаж беше красив, но дневният режим на екипажа се въртеше еднообразно и нищо ново не се случваше.

Многобройните измервателни уреди работеха безшумно. Показваха, че полетът протича нормално. Само два от уредите отчитаха изменения — за времето и за разстоянието, което бяха изминали. Командирът погледна и каза:

— Най-после изминахме половината разстояние. Дръжете се, очаква ни още толкова време и същият режим, както досега!

— Само че какво да правим, много зле ни се отразява скуката? — попита един от космонавтите.

— Да, скуката... — отговори командирът. — Наистина, животът в междузвездния кораб е монотонен. Но да не би животът на Земята да е по-интересен? Дори е по-лош. Там човек още от раждането си, та чак до смъртта се движи по самоходните тротоари, живот върху конвейерна лента. Без вълнения, без силни преживявания. А това живот ли е?

Останалите членове на екипажа се съгласиха с мнението на командира и закимаха с глави.

— Да, наистина е така.

— На Земята вече изчезна дори и ужасът. Някога в миналото поне думата „война“ е сепвала хората, но сега тя е загубила тази си сила.

— Вярно е, много време измина, откакто са изчезнали войните. Сигурно са носели на хората много силни усещания, тъй като никой не е знаел предварително дали ще победи, или ще бъде победен. Но

откакто бе създадено разрушителното ядрено оръжие, всички разбраха, че една война би означавала край за цялото човечество. А как да се вълнуваш, щом още от самото начало на всички е ясно как ще завърши войната? Няма го силното усещане! И тъй като вече никой не намираще нищо интересно във войната, тя стана безсмислена — каза командирът.

— На Земята няма нищо друго освен скука. Като стигнахме до този извод, ние решихме да се качим на космическия кораб и се радваме, че успяхме. С нас е надеждата, че ще видим нови звезди, ще срещнем нови светове. Имаме възможност например да се сблъскаме и с различни опасности. Но, кажете ни, командире, ще оправдае ли нашите очаквания звездата, към която лети космическият кораб?

— По всяка вероятност на планетата трябва да има някакъв живот. Вие, предполагам, добре знаете защо избрахме този космически курс. Електрониката се разви до такава степен, че нашите устройства са в състояние да уловят и усилят и най-слабите електровълни. Можем да слушаме радиопредаванията, които идват от тази планета. — При тези думи командирът натисна едно от копчетата пред себе си.

Електровълните, идещи от планетата, към която летеше космическият кораб, се превърнаха в звуци и го изпълниха докрай. Естествено, никой не разбираше странните думи, но те имаха странната сила да пробудят копнежа към неизвестното. Това беше някаква мистична, непозната, демонична сила, но нелишена от екзотика. Без съмнение всички мечтаеха да се срещнат с цивилизацията, за чието съществуване имаше сериозни предположения. Сивото ежедневие и скуката изчезнаха.

— Не е възможно всичко туй да са само някакви автоматични предавателни станции. Тук сигурно има нещо! — подхвърли някой.

Разбира се, това беше само шега. Шансът да бъде истина беше едно към десет хиляди. Но нали именно затова бяха издържали този дълъг и монотонен звезден път?

Еднообразието, което цареше от времето, когато напуснаха Земята, се наруши изведнъж. Зазвъняха сигнални системи, уредите докладваха за промяна в ситуацията. Космонавтите веднага заеха местата си.

— Какво има? Какво се е случило? — извика командирът.

От наблюдателния отсек долетя отговорът:

— Пред нас, по маршрута, по който се движим, е открит обект от неизвестна система.

— Така ли? Намалете скоростта, за да избегнем сблъскването. Какво представлява обектът? Установете дали не е метеорит!

Всички наблюдателни устройства бяха фокусирани върху неизвестния космически обект.

— Не, едва ли е метеорит. Прилича на космически кораб. Но естествено не е от земните космически кораби. Насочва се право срещу нас. Изглежда, че също намали скоростта.

— Така ли? Внимавай дали не ни предупреждава!

Нервите на всички бяха обтегнати до крайност. Това беше първият контакт с неизвестна цивилизация. Не се знаеше дали е приятелски настроена тя, или крие враждебни замисли. Засега нямаха основание да нападнат първи. Не им оставаше нищо друго, освен да следят внимателно поведението на другия звездолет. Точно когато двата космически кораба се разминаваха, от другия изстреляха нещо, което се насочи към земния кораб.

— Тревога! — извика преbledнелият командир с глас, който звучеше и заповеднически, и ужасено.

Но вече беше късно, нямаше никакво време за промяна на курса. Впрочем не, време за промяна на курса имаше, но като че ли действуваше огромната сила на някакъв магнит, която им попречи да избягат. „Нещото“ се доближи до звездолета. Само след миг то щеше да се взриви и всички щяха да се разлетят на парченца в космическото пространство. Никой през живота си не беше изпитвал такъв ужас. Изчакаха със затаен дъх няколко секунди, но взрив нямаше. Това ги изпълни с още по-голям ужас. Сигурно беше взрив със закъснител. За да може неприятелският космически кораб да се отдалечи на безопасно от взрива разстояние! Или може би това „нещо“ имаше устройство, което постепенно разтапя метала. Ако това е така, те бавно щяха да посрещнат смъртта.

— Не стойте така! Веднага проверете какво става! — взе инициативата командирът и започна да облича скафандъра си.

Екипажът го последва.

От външната страна на звездолета беше залепнало Нещото. Приличаше на малка обла тръба. На можеше да се отлепи лесно. Дали да не опитат да го отворят със сила и да видят какво има вътре? Ами

ако избухне, докато го отварят? Все пак решиха да го отворят, по-лошо не можеше да стане.

Лесно отвориха цилиндъра. Изглежда, вътре нямаше нищо опасно. Само някакъв свитък, на който бяха нанесени писмени знаци. Взеха го и се прибраха в звездолета.

Като го разгледаха по-добре, видяха, че това са серия от картинки, които подредиха последователно, и успяха да разчетат скрития смисъл.

— Това, което намерихме, изглежда е средство за предаване на съобщения между космически кораби. Оттук и начинът, по който се отваря — заключи командирът. Всички го слушаха със затаен дъх. Накрая въздъхнаха с облекчение, но то бързо отстъпи място на любопитството:

— И какво ни съобщават?

Командирът разлистваше страниците и лицето му се намръщи. Другите космонавти се натрупаха около него и надничаха един през друг. От рисунката можеше да се разгадае следното:

„Ние нямаме никакви враждебни намерения към вас. Нашата планета е мирна и животът на нея е безкрайно еднообразен. Този живот на нас СТРАШНО ни омръзна, затова си построихме космически кораб и тръгнахме на космическо пътешествие, да търсим силни усещания и нови преживявания сред непознати светове.“

РАЙСКИЯТ КЪТ

— Уважаеми телевизионни зрители! Започва предаването, което цялото човечество отдавна очаква! Изпратената далече в Космоса телевизионна ракета най-после започва да се приближава към планетата Пар. И така, благодарение на електровълните, които достигат до нас, преминавайки огромно космическо разстояние, ние ще можем да ви представим събитията от доближаването до планетата Пар до кацането на повърхността ѝ. — Гласът на говорителя се разнасяше по цялата телевизионна мрежа и звучеше във всеки дом. — Докато се извърши настройката на образа, ще помолим професора — директор на научноизследователския институт по астрономия, който беше така добър да приеме нашата покана и да дойде в студиото, да отговори на няколко въпроса.

На екрана се появи професорът, който държеше в ръцете си блестящ сребрист макет на телевизионната ракета.

Говорителят се обърна към професора:

— Броени минути ни делят от момента, когато ще имаме възможност да видим как изглежда планетата Пар. Изглежда, възможностите на телевизионната ракета са нещо изключително, така ли е?

— Струва ми се, че много отдавна, когато започнахме да пускаме телевизионни ракети, ние говорихме за техните възможности, а сега само ще добавя, че става дума за малка телевизионна ракета, на борда на която няма хора, а е монтирана камера за цветно изображение. Когато се готви полет на ракета с хора на борда, съоръженията и подготовката са много по-сложни, докато при безпилотните ракети благодарение на телевизионните устройства ние имаме възможност да погледнем във всяко кътче на неизвестната планета, и ако преценим, че си струва тази планета да бъде посетена от хора, едва тогава изпращаме ракети с хора на борда. Може да се каже, че телевизионните ракети са наши очи, които сме изпратили във Вселената... — обясни накратко професорът, като от време на време

насочваше нещо по макета, които държеше в ръцете си. Говорителят леко кимаше с глава. — Настройката на изображението най-последно е привършена. И така, започва прякото предаване!

Изображението прекъсна и веднага след това отново се появи. Разстиляше се безкрайно космическо пространство, пълно с тишина. В средата на екрана изплува бледосиньото изображение на планетата Пар, което ставаше все по-голямо и по-голямо.

— Вече е съвсем близко! — каза говорителят възторжено.

— Каквото и да видим на планетата, това е велик момент! — каза професорът, а в гласа му трептеше вълнение.

Говорителят, който започна да играе ролята на зрител, попита професора:

— В Космоса има толкова много планети. Защо при изстрелването на тази телевизионна ракета бе избрана за нейна цел именно планетата Пар? Кажете, ако обичате, и нещо за това, какво очакват милионите хора от този полет?

— Планетата Пар по своето положение и по други показатели много прилича на Земята. Например температурата, съдържанието на кислород, наличието на вода и други не се отличават много от тези на нашата планета и ние смятаме, че ако отидем на планетата Пар, там няма да се живее лошо.

— Тоест защото е изключително многообещаваща в качеството си на бъдеща колония на Земята. Това ли имате предвид?

— Не изключвам планетата Пар да е по-хубава от Земята. Терминът „колония“ означава хора, останали без средства, да отидат на планетата Пар и там да работят. Аз смятам, че тази идея може да се разглежда в малко по-широк аспект, а планетата Пар да се използва като курортно място за избрани хора. Нима не звучи по-добре?

— Вие искате да кажете, че планетата Пар може да бъде нещо като райски кът в Космоса?

— Ако това се окаже така, веднага ще излетят ракети с хора на борда.

— Да се надяваме, че така ще стане.

Телевизионната ракета вече съвсем се беше приближила до планетата Пар, чийто образ беше покрил почти целия екран.

— Това бялото там облаци ли са?

— Да, облаци са. А сега погледнете внимателно! Това синьото, дето се вижда под облаците, е море. Тази планета е богата на вода.

Телевизионната ракета се вряза в облаците и се насочи към сушата и по екрана пробягнаха някакви сенки като бели гребени на морски вълни.

— Изглежда, ракетата ще се приземи на морския бряг.

— Да, обаче на нея са прикрепени самоходни апарати, които се включват автоматично и ние ще имаме възможност да я разгледаме.

Пейзажът на планетата Пар скоро зае целия екран. В този момент обаче образът се загуби.

— Образът изчезна!

— Не се безпокойте! По време на приземяването се включват системите за меко кацане и затова за определен интервал предаването се прекъсва. След малко всичко ще се оправи и ние пай-после ще имаме възможност да видим как изглежда планетата отблизо!

Професорът се оказа прав. Не след дълго устройството отново регистрира приемане на сигналите от телевизионната ракета. Екранът обаче беше чисто бял, като че ли беше покрит с нещо.

— Какво ли става там?

— Това не бяхме предвидили — каза професорът. В гласа му прозвучаха тревожни нотки.

— Да не би при приземяването нещо да се е повредило?...

— Не, не мисля... Тези системи са изработени особено прецизно. Не може да е повреда.

— Тогава може би тук, на Земята, са лоши условията за приемане на сигнала? Сега ще изясним — съобщи говорителят и малко след това всички приемни устройства спешно бяха проверени. До студиото стигна следното съобщение:

— Приемните устройства на Земята действуват нормално!

— Не предполагам, че може да възникне такава ситуация!

— Да не би предавателят да работи на други вълни? — Не, изключено е. Погледнете, ако обичате, цифрите, които се показват сега в горния десен ъгъл на белия екран. Съдържанието на кислород на планетата Пар е малко по-високо в сравнение с това на Земята. Температурата е около двадесет градуса. Това е добре!

— Ще може да се живее на тази планета, ако един ден решим да отидем там.

— Там би се живяло прекрасно! Жалко само, че не можахме да видим как изглежда отблизо повърхността на Пар! — продължаваха да разговарят професорът и говорителят. Екранът все още беше чисто бял.

— Да, наистина жалко! Толкова усилия хвърлихме, докато осъществим полета на ракетата до планетата Пар!...

— Действително, като си помисли човек колко време ще мине, докато изпратим следващата ракета до планетата Пар! Наистина много жалко! Нищо не можеше да се направи. — Нищо не може да се направи! Поне още малко да беше се задържал образът на...

Изведнъж екранът угасна, като че ли някой изтри белия блясък, и се показа пейзажът на планетата Пар.

— А! Изглежда, нашите молби бяха чути! Повредата е отстранена!

— Да, сега вече е добре! Само че никога не съм предполагал, че планетата Пар може да изглежда така.

Не беше необходимо да чака обясненията на професора, защото това, което се виждаше на екрана, беше гледка, която надминаваше и най-богатото въображение. Пред тях се простираше до безкрая опустошена земя. Тук-там стърчаха самотно изсъхнали дървета. Внезапно нещо записка силно и често: „Пи-пи-пипи...“.

— А този звук какъв е?

— Това е сигналът на гайгер-мюлеровия брояч. Ужасно нещо, радиоактивните излъчвания са прекомерно силни!

— В такъв случай там хора изобщо не биха могли да живеят!

— Не само хора, но и никакво живо същество! Изключено е.

В това време на екрана се появи някакво същество, което се движеше.

— Гледайте! Излиза, че там все пак има живи същества!

Съществото се появи от лявата страна на екрана.

— Не ви ли прилича на човек?

— Как изглежда само! Сигурно добре си живее сред тези интензивни радиоактивни излъчвания! Само че като че ли видът му е малко измъчен.

Живото същество, което приличаше на човек, ходеше или по-скоро се мъчеше да движи тялото си, като постоянно залиташе и от

време на време падаше. През това време образът му на екрана се увеличи.

— Какво ужасно лице! Кожата се свлича на струпеи!

— Страшна гледка! Като наблюдавам това, мога да направя заключението, че неотдавна на планетата е избухнала ядрена война. Предполагам, че това е правилната хипотеза.

От кожата на съществото изтичаше на капки някаква течност. От време на време хрочеше кръв. Раменете му конвулсивно потръпваха.

— Жестока гледка! Сигурно са използвали оръжие с бактерии, срещу които няма лекарства, или пък отровни газове. Съвсем не е планета, която хората трябва да посетят!

— Излезе, че това не е райското кътче на Вселената!

— Сега виждате колко е добре, че не се налага ние самите да кацаме на такива планети!

— Вижте! Това лава ли е?

След съществото, което едва се влачеше по екрана, пълзеше нещо яркочервено, което много приличаше на лава. Цифрите в десния ъгъл на екрана, които показваха температурата, с луда бързина започнаха да се увеличават.

— Да, така е. Вероятно вследствие на мощен подводен взрив е започнало разместване на пластове на кората на планетата.

— Телевизионната ракета сигурно също ще бъде разрушена?

— Да, така е, но тъй като ние се убедихме окончателно, че планетата Пар не става за живеене, можем да считаме, че телевизионната ракета изпълни своята мисия блестящо. Това не трябва да ни отчайва. Ще продължаваме да изпращаме телевизионни ракети до други планети и ще продължаваме да работим в тази насока, без да губим надежда...

Лавата беше покрила вече целия екран, гайгер-мюлеровият брояч пищеше лудо, докато накрая престанаха всякакви сигнали.

— Измори ли се? — като че ли казаха на своя си език жителите на планетата Пар.

— Ама и ти така се вживя в ролята на извънземно същество, което едва се държи на краката си!

— Благодаря за комплимента. Да знаеш едва издържах да не се разсмея на глас по време на спектакъла! — отговори другият, като сваляше от лицето си маската от кожа, покрита със струпеи. — И

лавата беше добре направена! — Толкова беше правдоподобно — сам не вярвах, че всичко е само декори.

— Интересно, от коя ли планета пристигна тая ракета?

— Откъде да зная? Но съм сигурен, че съществата, които са я пратили, втори път няма да се заинтересуват от нас! — каза един от местните жители. Той ритна ракетата и започна да опакова контейнера с урана, накарал гайгер-мюлеровия брояч да отчита висока радиоактивност.

Прибраха всичко, като започнеш от бялото платно, с което бяха покрили обектива на камерата, докато подготвят декорите, и свършиш с всички реквизити и декори. После си тръгнаха през полето, изпълнено с благоуханията на цветята. Полъхваше лек ветрец. На това поле от незапомнени години цареше спокойствие и мир, мирен живот, които щеше да се запази и занапред.

ПРЕКРАСНАТА ПЛАНЕТА

— Командире! Виждам нещо пред нас, което ми прилича на планета!

Съобщението от пункта за управление на космическия кораб развълнува десетината членове на екипажа. Техният космически кораб бе излетял от Земята със специалната задача да установи каква е причината за няколкото безследно изчезнали космически кораби, които бяха напуснали планетата преди известно време.

— Какво? Планета ли? Може би това е нишката, която води към разгадката на изчезналите ракети!

— Откога мечтаем да слезем на твърда земя! — оживи се екипажът, но командирът разгледа внимателно звездната карта, поклати глава и каза бавно:

— Странно! Изглежда, в записите за наблюденията, които са извършени досега в тази част на пространството, планетата не е отбелязана! Проверете внимателно още веднъж!

След малко до тях отново долетя гласът на дежурния:

— Няма съмнение, това е планета, само че е много малка! Затова не сме могли да я забележим.

— Това също е възможно. Приближете се и ще проверим какъв е случаят. Продължавайте непрекъснато да я следите. Незабавно информирайте, щом забележите нещо!

Космическият кораб измени малко курса си и се насочи към планетата.

— Командире! Невероятна работа! Изглежда, на планетата има и въздух, и вода. Не е изключено да има и растения.

— Така ли? Е да, тя е малка и затова е напълно възможно досега да не е била забелязана. Как не сме знаели досега, че съществува планета с такива условия за живот! Добре. Приближете се още! Може някой от безследно изчезналите кораби да е извършил принудително кацане на тази планета.

Приблжиха се още повече до непознатата планета и един от космонавтите, който я наблюдаваше с телескопа от пункта за управление, изведнъж извика:

— Чудно! Има и гори, и реки, и езера! А из полетата, изглежда, е пълно с цветя!

— А няма ли нещо, което да прилича на нашите изчезнали кораби?

— Блести там нещо из горите, но дали са космически кораби, не мога да кажа със сигурност. Командире, имам чувството, че планетата е добра. Защо да не опитаме да кацнем?

Командирът обаче беше много предпазлив.

— Да речем, че се приземим на тази планета. Знаем ли какви същества живеят на нея? Имаме ли представа с какво ще ни нападнат? Добре. Бъдете готови в случай на необходимост да използваме оръжие!

— На планетата няма никакви признаци за присъствие на живи същества.

— Ние трябва да бъдем готови дори за случаи с вероятност едно на хиляда. Искам да бъдете готови за всичко. Ясно ли е?

Изпълнявайки разпорежданията на командира си, хората от екипажа застанаха по местата си в напрегнато очакване. Корабът бавно се приземяваше, напрежението отслабваше и когато кацнаха, напълно забравиха за опасностите.

— Каква прекрасна планета!

— Това място може да се нарече само оазис в Космоса!

— Командире, да излизаме час по-скоро!

— Чакайте! Трябва да внимаваме! И аз искам колкото се може по-скоро да излезем, но още не знаем какво ще срещнем на планетата. Необходимо е да проверим състава на атмосферата, степента на радиация, наличието на микроорганизми и всякакви други вредни фактори.

Космонавтите се заловиха за работа и един след друг докладваха:

— Радиация и болестотворни микроорганизми няма!

— Доколкото позволяват средствата за наблюдение от разстояние, местно население не се забелязва!

— Атмосферният въздух е подходящ. Вредни компоненти не са установени! Наистина, киселинността е повишена и може да доведе до

разяждане на метала, от който е направен нашият кораб, но при един престой до двеста часа няма опасност!

След всяко съобщение командирът кимаше с глава и накрая даде указания:

— Добре. Ще изследваме планетата най-общо в продължение на петдесет часа. Излизаме! Но не искам никакви непредпазливи действия! Един да остане тук, другите да вземат със себе си оръжието и да облекат защитните си костюми! Освен това, тъй като могат да настъпят изменения в състава на атмосферата, да не си забравите шлемовете! Не е изключено да има местни същества, които да са се скрили и да са поставили разни капани и ями. Пуснете напред малък безпилотен всъдеход!

Бяха готови за всякакви изненади.

— Командире, мисля, че няма какво толкова да се безпокоим! Такова прекрасно местенце няма даже на Земята! Не вярвам да ни се случи нещо лошо!

— Не избързвай, докато не сме проверили добре! Готови ли сте? Да тръгваме към гората, да видим какво блестеше.

Минаха през едно поле в което цъфтяха красиви цветя, и се приближиха към гората. По дърветата висяха някакви плодове. Един от екипажа, без да се замисля много, реши да си откъсне и тъкмо да ухапе, командирът извика:

— Чакай! Може ли да си толкова безразсъден! Ами ако съдържа някаква отрова? Кой се занимава с химическия анализ? Да се провери веднага за отровни вещества!

Анализът установи, че в плодовете няма отровни вещества.

— Ммм, че вкусно! Хубаво нещо! На Земята не съм опитвал толкова вкусни плодове!

— При това сега, когато космическата храна ни е омръзнала до гуша. Не съм допускал, че може да има такива вкусни неща!

Хапваха си от плодовете и навлизаха по-навътре в гората. Някой даже весело си затананика някаква мелодия.

— Какво ще кажеш, командире, хубава планета! Голямо откритие направихме!

— Сред такава природа не могат да живеят лоши същества!

Командирът, който вървеше най-отпред, изведнъж извика:

— Спрете, тука има останки от космически кораб!

Сега вече се убедиха, че онова, което блестеше със сребрист цвят, не беше нищо друго, освен останки от космически кораб!

— Съвсем се е разпаднал. Сигурно е от киселинността. Какво ли е станало с екипажа?

Всички спряха неподвижни, вперили поглед в останките от земния космически кораб.

Внезапно зад тях се чу глас. Космонавтите приготвиха оръжието, насочиха го по посока на гласа и извикаха:

— Кой е там? Излез! Покажи се!

В отговор на тези думи от гората наизлязоха много хора. Космонавтите се смаяха от изненада и попитаха:

— Какво е това? Та това са хора от Земята! Какво правите тук?

— Пристигнахме с ей този космически кораб.

Командирът извади книгата си и разгледа снимките на изчезналите космически изследователи. Всички до една съвпадаха с хората, които излязоха от гората.

— Да, това са те. Сигурно сте извършили принудително кацане на тази планета и чакате да пристигне спасителната група. Сега вече няма за какво да се безпокоите!

— Не е точно така! Ние забелязахме тази планета и сами се приземихме на нея. Много добре знаехме, че в атмосферата има висока киселинност, а това е зле за космическите ни кораби. Въпреки това решихме да останем тук. Сами виждате, тази планета е прекрасна!

— Ще си имате неприятности на Земята. Можете да се върнете и после пак да дойдете тук. Не е хубаво това, което сте направили.

— Не става така. Като напишем доклада, втори път няма да ни пуснат да дойдем на тази планета. Ще я направят курорт само за началници. Затова решихме да не се връщаме вече на Земята и да останем тук завинаги. Не сме само ние. След нас кацнаха още много космически кораби и екипажите им решиха също да останат тук.

Командирът слушаше внимателно и накрая поклати глава:

— Разбирам ви, само че на Земята много се безпокоят за изчезналите космически кораби. И нас са ни изпратили да разберем какво се е случило. Все пак аз съм длъжен да докладвам за изпълнението на задачата!

Командирът не се беше отказал от решението си да се върнат обратно.

— Командире, какво ще правим сега? — попита някой от екипажа. — Да се връщаме на кораба и да излитаме!

— Ние изяснихме причината за безследното изчезване на нашите космически кораби и сме длъжни веднага да информираме за това Земята. Но освен това сме длъжни да изследваме новооткритата планета. Аз мисля да останем тук известно време, да проучим подробно всичко и да подготвим пълен доклад.

— Командире, и аз искам да остана да ви помогна!

— И аз оставам!

— Не, невъзможно. Някой трябва да се върне на Земята и да информира за всичко, трябва да се тръгне веднага, защото ракетата скоро ще бъде разядена от киселините.

Наложи се да се тегли жребий.

— Имам чувството — каза командирът, — че всички искате да останете тук. На мене лично ми е трудно при това положение да издавам заповеди. Както реши жребият, двама от вас ще се качат на кораба и ще се върна на Земята, където ще предадат подробните информации.

Теглиха жребия и двамата, на които се падна да се върнат на Земята, унило потеглиха назад към кораба.

Измина известно време и в небето се разнесе ревът на ракетните двигатели, който скоро заглъхна в далечината.

— Потеглиха като луди. Представяте ли си какъв фурор ще бъде на Земята, като разберат за откриването на планетата на мечтите?

— Аз все пак си мисля, дали нямаше да е по-добре да не връщате кораба на Земята? — обади се някой.

Отначало обсъждаха това, дишаха въздуха, напоен с аромата на цветята, след това легнаха на меката трева да се полюбуват на небето.

Внезапно се чу вик:

— Гледайте! Нашият кораб, изглежда, вече се връща!

Онова, което се появи в небето, обаче не беше техният кораб. Личеше, че не е построен на Земята. И докато всички гледаха със затаен дъх непознатия космически кораб, странните същества, които се намираха в него, водеха приблизително следния разговор.

— Доста се посъбраха. Мисля, че са достатъчно.

— Иска ми се да съберем още малко, но трябва да бързаме. И тия ще стигнат! Да започваме!

— Само такива нямахме в нашата зоологическа градина. Децата много ще се зарадват! Не ти ли се струва, че и тия животни долу са много доволни?

И съществата от неизвестния космически кораб изстреляха един офомен харпун, който се заби в малката планета, взеха я на буксир и доволни потеглиха обратно.

ИЗЧАКВАНЕ

— Вече се забелязва звездата, към която летим! Да. Атмосферата е благоприятна, а изглежда, че има и вода — извика командирът, като престана да наблюдава през телескопа, комбиниран с уред за спектрален анализ.

Командирът все още беше в кабината за управление в предната част на ракетата, когато членовете на екипажа се развикаха:

— Урааа! Най-послед пристигнахме!

— Сега поне знаем защо пътувахме толкова дълго и с толкова прекеждия в космическото пространство! Сигурно ще има какво да занесем на Земята! Толкова време летяхме! Естествено е да бъдем възнаградени сега!

— Един ден, като се върнем на Земята, хората ще ни посрещнат с голяма радост! Ето, планетата вече се вижда и с просто око!

Космонавтите си стискаха ръцете и се обръщаха един към друг с гласове, преливащи от радостно вълнение.

— Предишните поколения на Земята едва ли са си представяли колко бързо ще осъществим проектите за пътуване на човека в Космоса! Всичко това бе постигнато, след като успяхме да се отърсим от ограничените разбирания на човечеството за „държава“ и „човешка раса“. Дадохме тържествена клетва, че ще живеем дружно като родни братя и че достиженията на науката ще се използват само за повишаване благосъстоянието на цялото човечество. Тогава обект на нашите завоевателски стремежи стана безкрайният космос.

Всички си мислеха за Земята, която бе останала толкова далече назад. Милата Земя! Толкова време беше изминало от момента, в който излетяха от нея, и сега тя се намираще някъде много далече, в посока, противоположна на тази, в която продължаваше да лети ракетата. От това огромно разстояние Земята не можеше да бъде забелязана даже с помощта на телескоп. Въпреки всичко, като погледнеха назад и видяха многобройните звезди, които изглеждаха еднакви, знаеха, че една от

тези светещи точки е звездата, която на Земята наричат Слънце. Един космонавт протегна ръка и каза:

— Ето, това там е Слънцето. А около него обикаля ли обикаля една малка планета — нашата Земя. Срамувам се, като си помисля, че нашите земни деди са водели толкова войни помежду си!

— Ти си прав, но всичко това отдавна е преминало в историята. Би било добре, ако ние направим така, че бъдещите поколения да се чувствуват още по-добре! Ще пренасяме на Земята най-различни богатства от всички краища на необятната вселена и ще се гордеем, че в безбрежния океан от небесни тела няма по-прекрасна планета от нашата Земя.

Всички бяха изпаднали в леко сантиментално настроение и се отдаваха на душевни излияния. За да ги върне към действителността, командирът заповяда:

— Всички да заемат местата си! След малко започва приземяването.

— Да приготвим ли и оръжията?

— Естествено, трябва да сме готови. Предполагам, че няма да ни се наложи да ги употребяваме, но трябва да очакваме всякакви изненади.

Космическият кораб постепенно намали скоростта и навлезе в атмосферата на непознатата планета. Остър, стържещ звук отекваше в кабината на космонавтите през дебелия метална обшивка на кораба. Напрежението стигна до краен предел. Всички следяха разстоянието, което оставаше до повърхността на планетата:

— Петстотин метра... четиристотин метра...

Когато грохотът на изригващите пламъци стана непоносимо силен и всички очакваха, че корабът ще се разпадне на парчета, изведнъж всичко затихна.

— Приземяването мина отлично! — каза командирът.

Като чува гласа му, космонавтите скочиха на крака:

— Нека аз да слеза първи!

— Не, аз! — викаха те един през друг.

Всекиму се искаше да се прослави с това, че е направил първата стъпка на новата планета. Капитанът едва успя да ги укроти:

— Не забравяйте за какво сме дошли. Нима е толкова важно кой ще стъпи пръв на планетата? Важното е, че човечеството започна да

завладява Космоса и че е достигнало чак до тази планета. При такова постижение не е важно кой от вас първи ще стъпи на планетата, макар че трябва да решим и това. Аз мисля да направим така: щом ви дам знак, всички едновременно ще слезете от кораба. Ако някой при тази команда изостане, аз ще запиша името му в бордовия дневник на кораба като космонавт, неизпълнил заповедта на командира.

Лицата на космонавтите почервеняха от вълнение.

— А сега проверете дали всичко е готово за излизане. Тъй като съставът на атмосферата е благоприятен, не е необходимо да слагате скафандри. Но всеки да вземе със себе си пушка с наркотициращи патрони, за всеки случай.

Люкът на космическия кораб тихо се отвори. На около метър под тях беше повърхността на планетата. Всички скочиха едновременно на меката зелена трева, която ги прие като чакани гости. Цялото поле, което на места имаше плавни издатини, чак до хоризонта, бе покрито с такава трева. Някои от космонавтите скачаха на воля, други се търкаляха по тревата, а трети неволно крещяха с пълен глас. Всеки по своему преживяваше изблиците на силната радост. Командирът ги погледа известно време с присвити очи и обмисляйки плана за действие, нареди:

— Сега ще отидем на отсрещния хълм и там ще забием нашия флаг.

Донесоха от ракетата голямо знаме и наредени в колона по един се отправиха към хълма.

— Хубаво е тук! — говореха помежду си космонавтите.

Когато стигнаха хълма, избраха удобно място, забиха в земята железен пилон и бавно издигнаха знамето. В тишината се чуваше само бръмченето на кинокамерата. Отсега нататък тук щеше да се вее зеленото знаме на Общата конфедерация на Земята, пренесено през огромното космическо пространство, като символ на неспирния възход на човечеството. В очите им проблеснаха сълзи и те дълго не можеха да откъснат поглед от знамето, което лекият галещ вятър вееше.

В този момент се чу странен звук.

— Какво става? — сепнаха се членовете на екипажа и тутакси се хванаха за оръжието.

— Чакайте! Да не се стреля! — каза със спокоен глас командирът. — Струва ми се, че няма нищо опасно.

Наистина нямаше никакви признаци за опасност. Около тях, съвсем незабелязано, се бяха събрали няколко души. Не, това не бяха хора, това бяха по-скоро животни, напомнящи катерици. Имаха дебели опашки, а телата им бяха покрити с мека козина. Израженията на лицата им изглеждаха доброжелателни и интелигентни.

— Изглежда, това се жителите на тази планета! — обади се някой.

По всяка вероятност беше прав. Странните същества започнаха нещо да си говорят, но произнасяха звуците много бързо и не се разбираше.

— Някой да отиде до ракетата и да донесе апарата за превеждане! — заповяда капитанът.

Един от екипажа тръгна към ракетата, след малко се върна с апарата и започна да върти разните копчета по него.

— Какво става? Разбра ли се за какво си говорят тези същества?

— Още не, почакайте малко. Да, сега най-последно започнах да разбирам речта им!

— За какво говорят?

— Говорят за знамето. Чудят се какво ли може да означава това.

— Добре, ще им обясня. Подайте ми микрофона — каза командирът и като взе свързания с апарата микрофон, започна да говори: — Вие може би трудно можете да си го представите, но ние построихме онази машина, с която пристигнахме на вашата планета. Тази машина се нарича космически кораб. Тръгнахме от една планета, която се нарича Земя, и докато дойдем дотук, изминахме огромни космически разстояния. Сигурно няма да ме разберете, но аз ще ви кажа, че нашата Земя е една наистина прекрасна планета. А това знаме, което гледате, символизира нашата Земя. Ние го издигнахме тук, за да отбележим, че прогресът на Земята е достигнал чак до тази планета.

Като го изслушаха, жителите на планетата попитаха:

— Щом живеете на такава прекрасна планета, защо сте били толкова път дотук?

— Ние искаме нашата Земя да стане най-прекрасната планета във Вселената. Ето защо всеки от нас трябва да изпълни своят дълг за осъществяването на този идеал. Само по този начин може да се построи нашето благоденствие. На тази планета по всяка вероятност

има най-различни богатства. Ние се интересуваме най-вече от аргон и германий. Ще вземем колкото ни е необходимо и ще си тръгнем.

— Ние не знаем какви са тези вещества, но все пак кажете ни, какво ще правите с тях, като се върнете на Земята?

— От тях ще произвеждаме ценни материални блага.

— Искате да кажете, че само за това сте пътували толкова много?

— Природните богатства на Земята не са достатъчни. Ние искаме да достигнем много високо жизнено равнище и полагаме всички усилия за неговото осъществяване.

Местните жители нямаха повече въпроси и започнаха да говорят нещо помежду си. Бяха изпълнени с чувство на радост и изненада.

— Тия същества нещо си говорят — каза командирът.

Космонавтът, който се занимаваше с машината за превеждане, усили мощността и каза:

— Всички говорят едновременно и нищо не може да се разбере. Става дума за някакъв нов начин на мислене, изглежда, много са изненадани.

— Това е добре. Ние им дадохме да разберат какви са ни намеренията. Струва ми се, че няма да имат нищо против. Тук е много спокойно. Един ден тази планета може би ще се превърне в прекрасен курорт за хората.

— Чудесна идея!

И всички започнаха да си представят това време. Във въображението си виждаха как от космическите кораби, пътуващи по редовни рейсове, пристигат семействата им. Представяха си как децата им тичат на воля из това поле. На Земята няма такова необятно поле! А родителите стоят и ги наблюдават от страни. Старците се наслаждават на топлото слънце и спокойно прекарват дните си.

Постепенно се стъмни. Местните жители си тръгнаха нагоре по хълмовете и скоро изчезнаха в далечината.

Нощта мина и отново дойде утрото, което върна на ракетата яркия й сребрист блясък. След дълбокия сън членовете на екипажа имаха много свеж вид. Строи се и командирът даде указания:

— Днес ще проучваме природните ресурси на планетата. Специално внимание отделете на германиевите руди.

— Ясно. Тук сигурно има много от богатствата, които търсим. Ако занесем на Земята цели планини от тези богатства, всички ужасно

ще се зарадват. Във всеки дом ще може да има напълно автоматизирани системи и благодарение на високопроизводителната техника всички хора на Земята ще имат много, повече свободно време, отколкото досега. Толкова съм доволен, като си представя само...

— Тогава да тръгваме!

В това време обаче към тях от всички страни се приближиха местните жители.

— Аа, тия пак се домъкнаха, сигурно ще ни помагат — измърмори командирът и отново взе микрофона на апарата за превеждане. — Аа, вие отново дойдохте. Днес сигурно сте решили да ни помагате. Ще построим на тази планета курорт за жителите на Земята и вие трябва да ни бъдете благодарни, че ще имате възможност да се докоснете до нашата висока култура и цивилизация.

А местните жители отговориха:

— Не, не сме дошли за това. След разговора вчера много ни заинтересува вашият интересен начин на мислене, та дойдохме отново при вас, да се запознаем по-подробно с вашите виждания.

— Какво по-точно ви интересува?

— Вие възнамерявате за доброто на вашата планета да вземате и отнасяте всичко, каквото ви хареса по другите планети, така ли?

— Никога не сме казвали такова неща. Искаме само да вземем от вас само неща, които вие за нищо не използвате!...

Местните жители обаче прекъснаха командира и изказаха своите съображения:

— Преди известно време ние също обсъждахме този въпрос, но тъй като стигнахме до извода, че подобни действия не са позволени, отхвърлихме тази идея.

— Вие, изглежда, имате склонност към философствуване. Ние се стремим да създадем по-щастлив живот, като повишаваме жизненото си равнище. В името на тази цел на нас са ни необходими природни богатства и колонии, защото те са двигателят на прогреса на Земята — без да се замисли, командирът използва думата „колонии“, която вече много време не се употребяваше на Земята.

— А имате ли право да постъпвате така?

— Ама че сте досадни! Като конски мухи сте! Разбира се, че имаме право! Нима заради вас ние на Земята трябва да понасяме лишения?

— Ако това беше разрешено в Космоса, ние много преди вас щяхме да тръгнем по този път.

— Ами добре, можете да започвате и вие!

— В такъв случай ние наистина ще се отнасяме към вас с вашите методи.

— Какво става? — попита командирът, когато странен шум изведнъж проряза полето.

— Командире! Та това е... — извика объркано един от екипажа, като сочеше с пръст към близкия хълм.

Хълмът се плъзгаше встрани и изпод него започна да се показва корпусът на огромен космически кораб. Не само че беше огромен, но в сравнение с космическите кораби, които се произвеждаха на Земята, още от пръв поглед ставаше ясно, че е и по-съвършен.

— Добре! Повече няма какво да се церемоним!

Като чу тези думи, командирът изкомандува с развълнуван глас:

— Огън по тези типове!

Никой от земните космонавти обаче не посегна да вземе в ръцете си оръжието, което висеше на коланите им. Не че изпитваха угризения на съвестта. Ръцете им бяха парализирани от лъчите, които местните жители насочиха към тях с помощта на малки устройства, скрити до този момент в шепите им.

— А сега ще ни заведете ли на Земята? — попитаха те с усмивка.
— Първо вашата планета ще превърнем в колония. Едва ли съществува друга по-подходяща планета за тази цел...

ОТМЪЩЕНИЕ

Рязко и внезапно. Никой не можа да предвиди такова нещо. А по света толкова много хора продават прогнози, като започнеш с телевизионните коментатори и свършиш с врачките по улиците.

Шансът се падна на един астроном, който, както наблюдаваше през телескопа една вечер съзвездието Лебед, изведнъж извика с пълен глас:

— Погледнете! Онова там! Какво става!

— Какво има, да не би съзвездието Лебед да е излетяло?

Положението беше сериозно. Към Земята с голяма скорост летяха група огромни космически кораби, каквито хората до този момент не бяха виждали. За кратко време грозната вест се разнесе по света.

— Ужасно. Та това е агресия! — възмуцаваха се повечето хора.

Те нямаха никакви основания да смятат така, но интуицията им го подсказваше. Някои не бяха съгласни.

— Не се страхувайте. Това или е мисия на добра воля, или мисия с цел да се установят с нас външнотърговски връзки. — Тези изказвания целеха да внушат спокойствие и кураж пред нашествието на извънземните същества.

Космическите кораби кацаха един след друг в различни точки на земното кълбо и дори най-лошите предположения започнаха да се сбъдват.

Извънземните същества, които изскочиха от отворените люкове на космическите кораби, не се различаваха особено от земните жители, но по лицата им беше изписана дълбока ненавист.

Размахваха сребристи оръжия с такава злоба, сякаш бяха попаднали сред смъртните си врагове. А може би расата им беше такава, целите им същества да бъдат пропити със силна омраза. От сребристите оръжия, които нашествениците държаха, излизаше ослепителен сребрист пламък, който за миг превръщаше в пепел трева, дървета и постройки. Хората, които стояха и гледаха отстрани, също

загиваха в пламъците. Никой нямаше време дори да извика от болка, а след изгарянето не оставаха никакви следи.

Съпротивата, която някои се опитаха да окажат, беше напразна. Хората нападаха с бойни ракети и реактивни бомбардировачи, но скоро стана ясно, че всичко е безполезно. По-голямата част от самолетите и бойните ракети бяха унищожавани от огнената струя още преди да достигнат целта, а останалите, изглежда под въздействието на някакви електромагнитни вълни изобщо не се взривяваха. Съпротивата беше безполезна.

— Няма смисъл, трябва да прекратим атаките.

— Ако спрем атаките, може да го приемат като сигнал, че се предаваме.

Прекратиха всички бойни полети, но ожесточените нашественици не спряха опустошителния си поход. Минаваха от град в град и унищожаваша всичко по пътя си.

— Да знаехме поне защо...

Група известни учени, които бяха сред спасилите се като по чудо хора, с помощта на далекогледни и апарати за подслушване от разстояние се опитаха да разберат езика на извънземните същества.

— Най-после разбрахме езика на нашествениците! Сега вече можем да се опитаме да влезем в контакт с тях и да разберем какво искат от нас.

— Ще им се молим! Иначе ни очаква гибел.

Построиха огромна усилвателна уредба и се опитаха да разговарят с извънземните същества.

— Вие от коя планета пристигнахте?

— От планетата Р. Имате нещо против ли? — отговориха те.

— Не ние нямаме никакви особени възражения. Само че не се ли отнасяте с нас прекалено жестоко? Какви са вашите намерения? Може би нашите прадеди с нещо са ви засегнали? — плахо питаха хората, без да имат каквото и да е понятие за космическите нашественици.

— Какво общо имат с нас вашите прадеди? Не ни е интересна тази планета и затова ще я опустошим — беше отговорът.

— Не можете ли да се смилите над нас? След като вече разговаряхме, кажете ни поне с каква цел пристигнахте на Земята?

Земните жители ги молеха на колене, но отговорът, който получиха, беше суров:

— Млъкнете! Безполезно е да говорите за каквото и да било. Ако имате някакви възражения, сражавайте се!

Нищо не можеше да се направи, положението беше спасяемо. Нашествениците продължаваха да опожаряват безогледно. Убиваха всеки, който се опиташе да окаже някаква съпротива. Онези, които стояха мирно и тихо, им бяха безинтересни и затова погубваха и тях. Прекрасни градове един след друг се превръщаха в руини, от зелените планини оставаха кратери, а богатите плодородни полета се превръщаха в пепел.

— Ако всичко това продължава, ще ни избият до един. В какво време сме се родили!

По всичко личеше, че този кръстоносен поход няма да свърши, докато не бъде убит и последният човек на Земята. Вече никой не се съмняваше в това. По някое време космическите същества, изглежда, се наситиха да рушат.

— Какво, да тръгваме ли вече?

Качиха се в корабите и излетяха.

— Най-после си отидоха — въздъхнаха останалите живи, смазани от ужас хора.

Още дълго време след това те обикаляха по изпепелената земя без посока и понякога произнасяха по някоя несвързана фраза. Но не биваше да падат духом. Наистина, почти всичко беше разрушено, но на тази земя е процъфтявала човешката цивилизация, нали? Постепенно, малко по малко духът на възраждането започна да се възвръща.

— Да не мислим повече за миналото!

— Така е. Всяко поколение преживява катастрофа. Каквото било — било, сега да се заловим да възвърнем всичко.

Разчистиха развалините, разчистиха земята, започнаха да строят отново. Но всичко помнеха безчинствата от планетата Р.

— Какви безмилостни същества бяхта!

— Не трябва да оставяме такива зверове да живеят в Космоса.

— Толкова злоба се е събрала в душата ми към тази планета Р.

Свечереше ли се, хората търсеха сред другите звезди планетата Р. и я наблюдаваха с ненавист. От това обаче не получаваха никакво удовлетворение. Съществата от планетата Р. бяха дошли на Земята, бяха се гаврили с хората, бяха я опожарили.

— Зверове! Как ми се иска да ги избием до един!

— И на мене! Но за да можем да направим това ще ни са необходими години и години време. Нима няма да им отмъстим?

Всички мислеха само за отмъщението. С тази мисъл работеха до изнемога. Старите хора пишеха в завещанията си: „Трябва да отмъстим.“ Под този лозунг бързо напредваше възстановяването на живота. Това не беше онова развитие напред, когато хората, както някога, се противопоставяха един на друг. Развитието напред сега беше много по-бързо и по-пълноценно.

За кратко време животът на Земята достигна равнището, на което беше преди голямото разрушение, но сега изграждаха един по-съвършен свят.

— Бързо възстановихме силите си. Не е далеч денят, когато ще имаме достатъчно мощ да унищожим онези зверове?

— Трябва да обмислим как ще отмъстим! Нека само да се подготвим добре!

Най-после дойде денят на отмъщението. Космическите кораби, възплъщение на усилията на всички хора по земята, блестяха на утринното слънце, дръзко наредени на космодрума. Натовариха ги със съвършени оръжия, в чието създаване бяха взели участие елитните учени на Земята. След това в тях се качи цветът на младежта.

— Разчитаме на вас!

— Готови сме да умрем, но ще си отмъстим!

Космическите кораби излетяха един след друг сред радостните възгласи на насъбралите се изпращачи, построиха се в боен ред и изчезнаха в синьото небе.

Понесла надеждите на човечеството, космическата флотилия остави зад себе си голяма част от космическото пространство, извършвайки дълго пътешествие през черната пустош.

— Приближаваме планетата Р.

— Идва моментът, в който ще си отмъстим за нечовешката жестокост!

Поддържайки връзка помежду си, космическите кораби един след друг кацнаха на планетата Р. Но какво става? Никой не им оказва каквато и да била съпротива!

— Странно, не е възможно всичко да мине толкова лесно! А може би тези гадове си спят спокойно?

— Какво сме седнали да философстваме? Да унищожим всичко!

В очите на младежите пламнаха пламъчетата на дивата омраза и те наизскачаха от космическите кораби. Започнаха да обстрелват всичко наоколо със снаряди, заредени с газ, от които нямаше никакво спасение. Все пак някой успя да извика:

— Нападат ни!

— Аааа... — разнесоха се писъците на жителите на планетата Р., които тичаха накъдето им видят очите.

Пратениците на Земята се изненадаха, като ги видяха. Жителите на планетата Р. по нищо не приличаха на съществата, които преди години бяха опустошили земното кълбо.

— По дяволите! Ония гадове са ни измамили!

Натрупаната през дългите години злоба и жажда за мъст, подсилена още повече от раздразнението, че са били измамени, загоря неукротимо.

— Тия типове са ми противни! — викаха всички и гонеха мирните същества от планетата Р.

Не им оставаше нищо друго, освен да излеят омразата си, като палят и рушат град след град. Когато си тръгнаха обратно към Земята, един от тях посочи наслуки към небето и изръмжа:

— Вижте ей там, там се намира планетата Р., от която сме ние. Ако искате да си отмъстите, елате. Готови сме да ви посрещнем!

ГОСТ ОТ КОСМОСА

Летящият диск изведнъж се показва иззад белите облаци, които плуваха в синьото небе.

— Я гледайте какво се задава!

— Какво ли е това?

Хората отпавиха към небето погледи, изпълнени с безпокойство и любопитство. През това време, като се полюляваше ту на едната, ту на другата си страна, летящата чиния се приближаваше към земята.

— Каква странна форма... Сигурно има някаква повреда.

Все пак тя не се разби о повърхността на земята, а се приземи в покрайнините на града. Веднага долетя цяло подразделение войници, които бързо заеха позиция, разпоредиха се незабавно да се евакуират всички, които живееха наблизо, и образуваха широк кордон около летящия диск. Хората наблюдаваха отдалече.

— Май няма намерение да ни напада.

— Това, че пристигна от Космоса, още не значи, че има намерение да завладее Земята.

През това време войникът, който наблюдаваше през бинокъла, съобщи:

— Виждам някакво същество, което седи в летящия диск. Струва ми се, че ни маха с ръка през прозореца.

Командуването обсъди съобщението и започна отварянето. Беше направена от много здрав метал и затова извикаха специалисти — инженери и учени, с помощта на които най-накрая разрязаха със специална горелка вратата на космическия диск. Облечен в елегантни зелени дрехи, пришълецът от Космоса излезе бавно отвътре. Той продума нещо, но, естествено, никой не можа да го разбере. По жестовете му обаче можеше да се предположи, че иска да им изкаже своята благодарност.

— Добре, ще се приближим и ще разберем каква е работата.

Неколцина войници предпазливо се насочиха към космическия диск. Стигнаха до него и погледнаха през илюминатора.

— Вътре е много хубаво! Меко застлано легло и нещо, което прилича на автоматична машина за готвене.

Пришълецът си наля нещо за пиене от автомата и като се изтегна удобно в мекото кресло, отпи от чашата, погледна през илюминатора, усмихна се и махна с ръка.

— Не изглежда да има някакви враждебни намерения — съобщиха земните жители, усмихнаха се на госта и също му махнаха с ръка. Космическият гост се изправи и започна да прави някакви странни жестове.

— Като че ли ни моли да предприемем нещо!

— Ако съдим по жестовете — иска да му отворим вратата.

Земните жители показаха с жестове как отварят вратата и пратеникът от Космоса кимна утвърдително.

— Ясно е, иска да му отворим вратата. Сигурно по време на пътешествието някой метеорит се е блъснал в апарата и е повредил механизмите за отваряне отвътре.

— Хубаво е, че се зарадва. Но какво ще правим по-нататък?

— Това същество сигурно идва от някоя далечна планета. Ние нямаме представа за целта на неговото посещение, но все пак трябва да го посрещнем добре. Няма да сбъркаме, ако го посрещнем добре!

Веднага беше образувана Комисия по посрещането на космическия гост. До центъра на града се бе проточил шпалир от хора, които поздравяваха госта с гръмки възгласи, а в самия град бе устроен грандиозен парад. Гостът седеше в откритата кола, която минаваше сред приветствени викове, музика и хартиени конфети, усмихваше се непрекъснато и продължаваше да маха с ръка. Членовете на Комисията по посрещането се бяха наредили пред най-люксовия хотел на града да го чакат, а когато той пристигна, председателят прочете приветствено слово.

— Прекосявайки безбрежните космически пространства, вие благоволихте да кацнете на нашата скромна Земя. Цивилизацията на нашата Земя не е толкова висока, колкото на вашата планета, но приемете нашите топли чувства и нашето „Добре дошли“!

В отговор на това слово космическият гост каза нещо с щастливо изражение на лицето. Естествено, никой не разбираше смисъла на думите, но група лингвисти записаха речта му на магнетофонна лента, за да я изучават и анализират. Този труд обаче не даде никакви

резултати. Докато показваха на госта музеите на изкуството, които отразяваха развитието на човешката цивилизация, зоологическите градини, в които бяха събрани всички видове животни, обитаващи планетата, и други забележителности, от време на време той започна да казва „Прекрасно“ и „Интересно“.

— Това може да се очаква от хората от Космоса. Колко бързо научи нашите думи! Ако това продължава така, в най-скоро време ще можем свободно да разговаряме с него. За нас това е много важно, защото ще можем да се доберем до нови познания!

— Така е. Дори да ни обясни принципа на движение на летящия диск, с който пристигна, трудно ще може да се оцени скокът, който ще направи науката на нашата планета.

— Трябва да продължим церемонията по посрещането. Ще бъде голяма загуба, ако ей тръгне, преди да сме разбрали кой е източникът на енергия на летящия диск.

Тържествата в чест на скъпия гост продължаваха. От всички краища на планетата се носеха най-хубавите ястия, най-хубавите напитки, всичко най-хубаво, което имаше, но Комисията по посрещането все още се безпокоеше, че гостът може да остане недоволен.

— Молим ви, разберете ни — обръщаха се към него членовете на комисията, — ние сме само една изостанала планета, не ни се сърдете, че ви посрещаме така скромно.

Гостът, който имаше способности бързо да научава чужди езици, кимаше снизходително и отговаряше:

— Всичко ще се оправи, бъдете спокойни!

Не след дълго, когато научи доста термини от езика на земните жители, беше организирано интервю със специалисти от най-различни области. Събитието бе предавано по телевизията до всички кътчета на планетата.

— Какви са впечатленията ви от Земята, на която благоволихте да кацнете?

— Земята е една прекрасна планета! Топлотата и гостоприемството, с което ме посрещнахте, ме развълнува дълбоко. Като се върна на моята планета, ще разкажа за това сърдечно посрещане и всички много ще се зарадват!

— Все пак бихте ли ни казали каква е целта на вашето посещение?

— Ние искаме да търгуваме с вас. Обменът на културни ценности между отделните планети е много важно нещо, но ние трябва да стимулираме и обмена на материални ценности. Това е мисията, за която бях избран и изпратен на Земята!

Като чува този отговор, всички нададоха радостни възгласи.

Един от членовете на комисията запита:

— Ние сме ви много благодарни за това, но смятате ли, че на нашата Земя ще се намерят стоки, които ще се харесат на хората от вашата планета?

— Не се подценявайте толкова. Вие, земните жители, имате превъзходна техника. На нашата планета живеят сто и петдесет милиарда души и сме готови да купуваме всичко. В замяна ние ще ви продаваме стоки, които на Земята са в малки количества, като например сребро, диаманти, германий и др. Можем също така да ви предложим и радиоактивни вещества. Но аз нямам предвид само външната търговия. Природата на Земята е прекрасна! Всичко това трябва да се използва. Като се върна на родната си планета, аз ще информирам съответните инстанции и предполагам, че годишно ще можем да ви изпращаме повече от един милиард туристи, които да се наслаждават на чудесата на планетата Земя.

Радостната възбуда на присъстващите достигна своя връх.

— Чудесно! Земята вече няма да бъде разделена на два враждуващи лагера! Какво чакаме, да се залавяме за работа!

Противоборството на Земята коренно се промени. Появи се ново съперничество: между производителите на стоки и кадрите, заети в сферата на туризма. Между тези нови два лагера се водеше непрекъснатата битка за всяко парче земя, а строителите трябваше да избират дали да строят производствени предприятия или хотели. По-предприемчивите моделиери взеха мярка на космическия гост и започнаха да строят производствени мощности за ушиването на сто хиляди костюма.

В разгара на това оживление при един от членовете на Комисията по посрещането дойде професор от групата лингвисти, които се занимаваха с изучаването на езиковата система на планетата, от която бе пристигнал гостът.

— Искам да ви съобщя нещо... — каза той.

— Какво има, виждате колко съм зает!

— Мисля, че е важно. Ако обичате, елате да видите!

Професорът по лингвистика успя да убеди члена на комисията и двамата отидоха до мястото, където се намиреше летящият диск, с който бе пристигнал гостът от Космоса. Като влязоха вътре, професорът каза:

— Нима не е странно? Нашите специалисти не откриха нищо, което може да изпълнява функциите на двигател в този диск.

— Не е било много възпитано да влизате без разрешение в чуждата ракета и да тършувате из нея. Освен това напълно е възможно да има механизъм, който да е още непонятен за земната наука!

— Да, възможно е, но след като разшифровахме знаците, написани тук, много се обезпокоихме! — Професорът посочи знаците, написани над вратата, и обясни съдържанието им: „...това е капсула за болни, оставена да блуждае свободно из Космоса от жители на една планета.“ — Чакайте, тук е написана и диагнозата: „Параноя, с прояви на мания за величие.“

ПРАТЕНИКЪТ

Някакъв летящ дискообразен предмет се приближи към Земята и кацна на повърхността. Насъбраните се хора видяха ясно как вратата на летящата чиния се отвори и от нея с приветливо изражение на лицето излезе извънземното същество. Много приличаше на човек. В това време обаче летящата чиния избухна, разкъсвайки на парчета госта от непознатите космически светове. Той, естествено, загина веднага. Всички присъстващи се вцепениха от ужас.

— Какво стана? Сега онези от планетата, от която пристигна това същество, едва ли ще повярват, че е било нещастен случай. След като връзката с летящата чиния се прекъсна, те сигурно ще стигнат до извода, че ние сме виновни. Ще помислят, че Земята е една враждебно настроена варварска планета!

При това положение имаше само един изход. Не им оставаше нищо друго, освен да решат, че просто нищо не се е случвало. Никакви летящи чинии, никакви същества от други планети не са идвали. Никой нищо не е виждал. Не е имало и никаква експлозия.

Претърсиха основно цялата околност. Направиха така, че на земята да не остане даже парченце от летящата чиния; неутрализираха радиацията, която бе останала след експлозията, изцяло премахнаха всичко, свързано с катастрофата. Въведоха цензура на съобщенията на телеграфните агенции, защото се опасяваха, че ако случаят се разчуе, обществеността можеше да се развълнува и да настъпят безредици.

Проблем останаха свидетелите. Събраха ги всички до един, изолираха ги в психиатрични болници и започнаха да ги лекуват с хипноза. Внушаваше им се, че всичко това е било само един лош сън, че тяхното заболяване се съпровожда с халюцинации. Постоянно им повтаряха: „Забравете всичко! Забравете всичко! Върнете се към нормалното си състояние! Забравете!“

Мина известно време и даже най-отговорният представител на правителството вече имаше чувството, че това е било само халюцинация.

И когато всички бяха вече забравили за случилото се, от небето кацна една летяща чиния, люкът се отвори и в момента, когато от нея излезе едно приветливо усмихнато извънземно същество, всичко експлодира...

МИСИЯ НА ДОБРА ВОЛЯ

— Към Земята продължава да се приближава обект от неизвестен произход — съобщиха от астрономическата обсерватория.

— Какво може да бъде това?...

— Не ми е много ясно, но може би е космически кораб от друга планета.

— Колко време ще мине, докато стигне Земята?

— Ако направим изчисленията по сегашната скорост, ще пристигне след три дни.

По цялата планета настъпи суматоха.

— Ами ако идват да ни завладеят? Какво ще правим? — говореха всички един през друг.

Никъде не можеха да избягат, а и никой не можеше да каже по какъв начин да се отбраняват. Не им оставаше нищо друго освен отчаяно да ридаят или тихичко да мърморят. Така мина първият ден.

През втория ден суматохата беше попреминала връхната си точка и хората се поокопитиха.

— Няма смисъл да драматизираме нещата! Ако наистина идват да ни завладеят, ще ни разбият с един удар и — край. Но няма никакъв смисъл даже да се опитваме да се съпротивляваме срещу тези същества, които идват с такъв високоскоростен космически кораб!

— Така е. Но преди да предприемат каквото и да е, те най-напред трябва да кацнат на Земята. Не можем ли през това време ние да им устроим голямо посрещане с дълбоки поклони.

Така беше и решено.

— По всичко личи, че друго не можем да предприемем. Ние не можем да победим неприятеля с фронтална атака. У нас, жителите на Земята, от хилядолетия се е натрупвала мъдрост. Може би ще успеем да ги заблудим.

Идеята беше добра, пък и нищо друго не можеха да измислят. Първото, което направиха за осъществяването на тази идея, бе да

подберат сред най-опитните дипломати хора за Комисията по посрещането, на която всички възлагаха големи надежди.

— Господа! На вашите рамене като членове на Комисията по посрещането лежи бремето на отговорността за съдбата на цялото човечество. Имам предвид това, че вие, представителите на човешката раса, ще влезете в контакт с извънземни същества. Никой не знае какво представляват те и какви странни неща могат да се очакват от тях. Но вие в никакъв случай не трябва да допуснете те да се ядосат, да изпаднат в положение да не знаят какво да правят, да се настървят срещу нас или да се объркат. Посрещнете ги много вежливо и внимателно.

В отговор председателят на Комисията по посрещането каза:

— Бъдете сигурни, че ви разбрахме добре. Няма съмнение, че именно дипломатията е връхната точка в развитието на човешката цивилизация. Освен това и баща ми, и дядо ми, и прапрадядо ми са били дипломати. Още от детските си години съм овладял напълно изкуството на дипломатията. Разчитайте на нас и не се безпокойте за нищо!

След това започна съответната подготовка. На летището бързо монтираха ярки мигащи светлини, сигнали за космическия кораб. По този начин искаха да им съобщат: „Спуснете се тук!“

Най-после дойде третият ден. Огромният космически кораб плавно се заприземява. На летището бяха взети строги мерки за безопасност. В този момент обаче се случи нещо, което никой не можеше да предвиди: отнякъде се появи изпуснат кон и всички се уплашиха да не би извънземните същества да си помислят, че с това глупаво нарушение на церемонията по посрещането жителите на Земята искат да ги обидят. Хората от цял свят не забелязаха нищо, тъй като телевизията предаде събитията, които се разиграха едва след това.

Космическият кораб кацна пред наредените един до друг членове на Комисията по посрещането, които с достойнство оправяха ритуалните си облекла. Вратата беззвучно се отвори и се показаха извънземните същества. Те имаха по една глава и по два крака и не се различаваха чак толкова от нас, земните жители. Главата им обаче беше разделена от краката с дълго тяло, от двете страни на което бяха наредени много ръце. Странни същества! Тия типове приличаха на стоножки! Само като ги погледне човек и му става лошо. Идва ти

веднага да изчезнеш! — мислеха си членовете на Комисията по посрещането. Те обаче бяха представители на цялото човечество, затова с изискана усмивка на лицата приветстваха приличащите на стоножки извънземни типове, без да издават мислите си:

— Добре дошли на Земята, прекрасни създания! Ние бихме искали да поддържаме с вас контакти за вечни времена.

Като свършиха приветствените слова, извънземните същества влязоха отново в космическия кораб. Там те започнаха да обсъждат значението на думите на председателя на Комисията по посрещането.

— Слушайте, трябва да разшифроваме думите, които произнесоха ония същества. Ако съдим по изразенията на лицата им и по обстановката, това би трябвало да бъдат приветствени думи.

Едното от извънземните същества, което се занимаваше с машината за превеждане, каза:

— Разбира се, че е така. За нашата машина няма думи, които да не могат да бъдат разшифровани. Жителите на тази планета ни посрещнаха с много учтиви приветствени слова.

В това време обаче се обади едно друго извънземно същество, което беше застанало зад друг апарат и натискаше разни копчета:

— Почакайте! Приветствени слова ли? Не е възможно! Аз проверих мислите и чувствата им с помощта на машината за анализиране на нервните им импулси. Според получените резултати тези същества не ни обичат. В техните сърца се таи враждебност и презрение към нас.

Извънземните същества по някакъв сложен начин скръстиха по няколко чифта ръце и наведоха замислено глави.

— В края на краищата, преодолявайки много трудности, ние изминахме огромно разстояние, за да пристигнем на тази планета и да ѝ предложим нашето приятелство. Какъв смисъл имаше всичко това?

— Досега не сме посещавали планета, където резултатите от машината за преводи и машината за анализиране на нервните импулси да са давали толкова противоречиви резултати. При това положение може би ще бъде добре, ако по някакъв начин съобщим на земните жители, че сме пристигнали с мисия на добра воля.

Не след дълго извънземните същества стигнаха до следния извод:

— Ние нямаме друг изход, освен да приемем следното решение. Няма съмнение, че нервните системи на съществата, обитаващи тази планета, са деформирани. По тази причина, изглежда, зависимостта между вътрешните чувства и външния израз е обратна на нашата.

Като чува това мнение, извънземните същества запляскаха с всичките си ръце в знак на одобрение.

— Правилно! Сега вече всичко е ясно. Вселената е безкрайна, така, че не е изключено съществуването и на такива същества.

— Значи земните същества се усмихват в случаите, в които ние се ядосваме, и изразяват болка тогава, когато ние се заливаме от смях.

Щом стигнаха до това заключение, извънземните същества възвърнаха доброто си настроение.

— Хайде тогава да не губим време и да отвърнем на приветствието на земните жители! Какво да им кажем? Ако им кажем топли слова, те ще си помислят, че ние сме пристигнали с лоши намерения.

— Щом е такава работата, всичко е много просто. Нали стигнахме до определено заключение? Тъй като нервните системи на земните жители са деформирани и действуват обратно на нашите, ние ще им кажем точно обратното и по този начин ще им предадем, че сме пристигнали с най-хубави чувства към тях!

— Добре. Пригответе проект за приветствието!

Този, който се занимаваше с преводите, включи машината и се залови да приготви проекта.

Членовете на Комисията по посрещането продължаваха да чакат търпеливо на летището. По някое време извънземните същества се появиха отново. Очаквайки тяхното изявление, членовете на комисията едва овладяваха напрежението си. Микрофоните и телевизионните камери бяха включени за директно предаване по цялата планета. Извънземните същества се обърнаха с лице към камерите и микрофоните и сричайки, прочетоха следното приветствие, пропито с искрени дружески чувства към жителите на Земята:

— Ей, вие, чуйте добре! Вие сте едни долни гадни типове! Какво ни гледате с тъпите си физиономии? Ей сега ще ви изтребим до един!

ПОСРЕЩАНЕТО НА БОГОВЕТЕ

Двете луни изгаснаха една след друга и иззад линията на хоризонта вече се показва слънцето. Утрото настъпи и червеникавите полета се обляха в светлина.

Сред тях се открояваше голям замък, в чиято най-висока кула живееше кралят.

— Добро утро, ваше величество. Вчерашният ден мина тихо и спокойно и ние ще ви благодарим. Нека и през днешния ден нищо да не нарушава вашето спокойствие — поздрави краля с настъпването на утрото един от неговите придворни, мърдайки опашка.

Кралят, който седеше на своя трон, помръдна леко голямата си опашка и отговори:

— Да, и на мене ми се струва, че ще се занижат дни, през които няма да се случи нищо особено. Но онези, които ще последват, ще бъдат изпълнени с тревоги и вълнение.

— Какво искате да кажете, ваше величество? — подпита плахо придворният.

— Мисля си, че откакто съм крал, нищо не се е случило. Ето какво ме безпокои. Не мога да разбера какво означава това че аз съм един силен крал, или пък точно обратното. Подозирам даже, че сред народа може да има хора, които да изпитват същите съмнения.

— Какво говорите, ваше превъзходителство! Нима може да има нещо по-хубаво от това, да не се случва нищо? Пък и едва ли някой се съмнява, че ако се случи нещо, кралят не е способен да се справи! — говореше придворният, а опашката му през цялото време трептеше и се извиваше.

— Така ли смяташ? Хубаво, ако наистина е така. Аз обаче искам да се сблъскам с някакъв изключително труден проблем и да се справя с него блестящо. Искам сам да се убедя в това. Съвсем нищо ли не се е случило в кралството?

— Ще проверя, ваше величество — спря да върти опашка придворният.

Имаше много объркан вид. Вече не знаеше дали да иска нещо да се случи, или да се моли да не се случва нищо.

Кралят, който беше великодушен, забеляза колко много се обърка придворният му.

— Добре. Имай грижата! — нареди той. След това стана, отиде до прозореца на кулата и зарея поглед навън. Под кулата бе разположен градът, опасан със здрава крепостна стена, зад която, докъдето поглед стигаше, се разстилаше поле с червеникава трева. Кралят внимателно огледа всичко, но не откри и най-малка следа от произшествие.

— Слизай долу! — заповяда кралят и се качи на трона.

Той предпочиташе да си легне и да гледа небето вместо това омръзнало му до втръсване поле.

— Ами аз да тръгвам тогава... — каза придворният и тръгна към вратата, но тъкмо се беше обърнал, когато чу нова заповед:

— Чакай, върни се обратно!

Придворният се обърна поуплашено към краля. Нещо не бе наред.

— Какво обичате, ваше превъзходителство?

— Ела тук. Забелязах, че на небето нещо свети. Какво ли може да е? — попита кралят и посочи бавно с пръст единия ъгъл на прозореца.

— Къде, ваше величество? А, онова, дето свети със сребриста светлина ли, ваше величество? За мен, ваше величество, това е нещо съвсем непознато — отвърна придворният, като наведе глава.

— Струва ми се, че се спуска бавно надолу.

— Изглежда, че наистина е така, ваше величество. Дали пък не е падаща звезда?

— Не, едва ли е падаща звезда. Досега никога не съм чувал някой да е виждал звезда, която да пада толкова бавно от небето — каза авторитетно кралят.

— Извинете ме за грешното предположение.

Кралят извини придворния си, но самият той не можеше да разбере какво представлява онова, което светеше на небето. Докато го наблюдаваха, то се спусна още по-надолу. Можеше вече да се забележи как от долната му част изригват пламъци. До ушите им достигна отекващ грохот.

— Интересна работа! Свети със сребриста светлина, изпуска огън и гръм!

— Да, ваше величество. Какво ще правим, ако кацне на нашата планета?

Кралят не знаеше какво да отговори, но не можеше и да мълчи, защото кралете трябва винаги да знаят.

— Хм. Тъкмо си мислех, че това е... — Лицето на краля имаше такова изражение, сякаш търсеше необходимите думи. — Това е нещо, на което се возят боговете! Яхнали пламъка, те слизат от небето на нашата планета и ние имаме честта да бъдем посетени от боговете. Това е нечувано събитие! Точно такова събитие ни трябваше!

— Започва събитието, което ще покаже колко способен е нашият крал! Аз не мога да сдържа радостта си, ваше величество, още повече че това е посещение на боговете. Кажете, какво ще правим сега?

— Най-напред ще ги приемем сърдечно. Бързо върви да ги посрещнеш и се отнасяй към тях много вежливо!

Транспортното средство на боговете най-после спря да бълва огън, ревът затихна и то застана неподвижно сред полето, блеснало на светлината.

— Каква божествена гледка, ваше величество! Ще приготвя каляската и ще отида да ги посрещна.

Кралят гледаше доволно от прозореца на кулата как каляската с осемте колелета бавно се движеше по полето. Та нима това не беше историческо събитие! Пък и той самият най-после щеше да има възможност да покаже какъв силен и мъдър владетел е. Какъв прекрасен случай!

Но в същото време кралят откри, че се намира в много затруднено положение. Той беше прочел всички летописи, помнеше добре какво пишеше в тях и дори можеше да се каже, че ги знае наизуст, но там не беше споменат нито един такъв случай. А това означаваше, че сега всичко ще зависи от неговите мъдри умозаклучения и решения. Кралят дръпна шнура на звънеца, който висеше до него, и извика един от придворните.

— Незабавно да се построи замък за боговете извън стените на града. Не можем да настаним боговете в същия замък, в който живеем. — Кралят беше убеден, че едно такова умозаклучение и решение е много правилно.

Строежът на замъка бързо напредваше. Кралят наблюдаваше от прозореца на кулата как върви работата и беше сигурен, че ще успеят

да завършат до пристигането на каляската с осемте колелета, в която вече седеше един бог, и бавно се носеше през полето. В този момент обаче в главата му се появи мисъл, която го обезпокои.

След това, си мислеше той, ме очаква един още по-труден проблем. Какви да бъдат церемонията и етикетът при посрещането? Това не беше нещо, което можеше да реши даже блестящият ум на краля. Кралят беше същество, което досега никога не беше се срещало с богове и нямаше представа какво може да ги зарадва. Но тъй като беше крал, положението му налагаше да взема решения и да издава заповеди.

— Дворецът за боговете е вече готов. Богът също скоро ще пристигне. Очакваме разпорежданията на ваше величество. — Придворният беше дошъл да получи указания. Опашката му не помръдваше.

Кралят не прояви ни най-малко объркване и отговори със спокоен и уверен глас:

— Мисля, че богът е изморен от дългото пътуване до нашата планета и от пътуването с каляката. Поканете го в двореца, който построихме за него, нека си отдъхне малко. Направете всичко, за да се чувства, като у дома си.

Кралят отново не можа да вземе решение. Той проследи с поглед през прозореца на кулата бога, който се приближаваше с каляката с осем колелета, и много се учуди. Нима боговете нямат опашки? — питаше се той. — Според нашия етикет от движението на опашката можеше да се разбере доколко уважаващ събеседника си. — Като загуби и тази нишка, по която можеше да стигне до правилно решение, кралят се обърка още повече. През това време се върна един от придворните.

— Богът благоволи да се настани в двореца, който построихме за него. Той, изглежда, ми обясняваше нещо, но аз не успях нищо да разбера. С помощта на жестове му показах стаите в двореца и го разведох. Може би ваше величество ще разбере неговата реч?

— Разбира се, че разбирам езика на боговете! — отговори кралят.

— Това е прекрасно. А как да се подготвим за церемонията по посрещането?

— Най-напред съберете целия народ, после ще получите останалите заповеди!

Придворният се поклони, каза, че ще изпълни нареждането, и излезе от стаята на краля. По този начин кралят спечели още малко време, за да обмисли церемонията по посрещането на боговете. По всичко личеше обаче, че крахът му приближава. Достатъчно беше да направи само една грешка и щеше да предизвика гнева на боговете. Освен това щеше да загуби уважението и авторитета си пред целия народ. А етикетът на боговете, както личеше по всичко, беше много по-различен от етикета, установен в неговата страна. В това нямаше никакво съмнение.

Времето за церемонията по посрещането на боговете приближаваше и кралят нервно крачеше напред-назад из стаята. Това обаче не му помагаше да мисли по-добре. Нямаше време, нещо трябваше да се измисли, но в главата му не се раждаше нито една приемлива идея.

В това време в коридора се чуха стъпките на придворния, който се качваше в кулата към покоите на краля. По всяка вероятност придворният идваше да получи следващите заповеди. Кралят осъзна, че не може да измисли нищо хубаво и че е неспособен да изпълнява задълженията на един крал. В такъв случай не му оставаше нищо друго, освен да умре. Изтича бързо до прозореца и се приготви да се хвърли през него. В това време обаче забеляза, че става нещо неочаквано. От небето се спусна на своя летателен апарат още един бог. Първият бог, който слезе на тяхната планета, му създаде достатъчно проблеми, а сега, като се появи още един, работите съвсем се заплитаха. Кралят се отчая до такава степен, че беше вече готов да скочи от кулата, когато в главата му проблесна една прекрасна идея. Обърна се към придворния, който току-що беше влязъл, и със спокоен глас му нареди:

— Пристигна още един бог. Иди веднага да го посрещнеш. След като го настаниш при другия бог, ще започнем церемонията по посрещането.

По лицето на краля се изписа удовлетворение. Чувството му, че е силен владетел, и самоувереността му се възвърнаха.

Не след дълго той се изправи пред народа, който вече се беше събрал, и с уверен тон даде указания как да протече церемонията по

посрещането на двамата богове.

Всички се стъписаха, като чуха указанията. Сред насъбралия се народ премина вълна от учудване и недоумение.

— Не е хубаво да правим такова нещо! — говореха си хората.

— Такъв е етикетът на боговете! — отсече кралят. — Аз съм единственият тук сред вас, който знае как трябва да се отнасяме към боговете! Не се съмнявайте в моите думи!

Речта му беше изпълнена с такава увереност, че хората се успокоиха. След това кралят, последван от придворните си, поведе народа към двореца, в който се намираха боговете. Нахлуха вътре, влязоха в стаите, където се намираха боговете, и ги пребиха от бой.

Изненадани, изплашени до смърт, без каквото и да е опит за самоотбрана, боговете се вцепениха и се проснаха на земята.

— Изглежда, че умряха! — каза един от народа. Кралят обаче възрази:

— Вие нищо не разбирате! Те наистина изглеждат умрели, но именно това е истинският етикет на боговете. Без съмнение те са възхитени от нашето посрещане!

След тези думи всички дружно закрепяха от радост. Кралят се измъкна от тълпата и се върна отново в кулата си. Отвори тайната книга, която се предаваше от поколение на поколение и от крал на крал, и описа събитията от днешния радостен ден.

„Вмъкнах се тихо на пръсти в двореца, където се срещнаха двамата богове, разбрах как точно се поздравяват един друг при среща. Щом се видяха, двамата богове започнаха да крещят силно един на друг и да си разменят удари. По този начин аз научих етикета на боговете, които нямат опашки и затова не могат като нас да изразяват уважението си...“

Кралят, естествено, не можеше да разбере смисъла на думите, които боговете крещяха един на друг:

— Ти си от държавата А. Аз първи пристигнах на тази планета!

— Тази няма да я бъде. Ти си един най-обикновен долен тип от държавата Б. Аз първи пристигнах тук!...

Кралят обаче, който описваше събитията в книгата, не бе разбрал съдържанието на разговора на боговете и пропускаше онова, което не му беше съвсем ясно.

Като свърши да описва събитията от този ден, той се усмихна и се загледа с наслада във вечерното небе, където, както винаги, грееха двете луни. Кралят бе успял да разгадае етикета на боговете. Вечер никой не можеше да подлага на съмнение неговите способности.

ТЪРГОВИЯ ПО ТЕЛЕГРАФА

Аз съм търговец. Купувам разни стоки, които на Земята вече не са модерни или пък не се купуват поради пренасищане на пазара. Натоварвам ги на някоя по-евтина ракета и тръгвам да ги продавам на жителите на друга планета. Понякога имам възможност да видя интересни природни явления там, но най-много ме радват жителите. От търговията получавах проценти, но всъщност това са нищожни пари.

Веднъж бях сключил договор за продажба на голямо количество обувки за стокраките обитатели на една планета със сравнително развита цивилизация. Друг път доставих стари тропети на жителите на друга планета, които бяха много мили, но нямаха гласови органи, та ги научих как да си служат с тропетите. Страшно ми бяха благодарни за това. За първи път получиха възможност да общуват помежду си и да разменят мисли. След това на тяхната планета започна да се развива висока култура. Там получих концесии за разработването на находища с ценни суровини. Да не говорим, че жителите на планетата ме боготворяха като апостол на културата и цивилизацията. Винаги ме посрещаха с буря от радостни възгласи „Бу-бу-бу“ или „Пи-пи-пи“ според това кой какъв тропет беше получил.

От всичките ми досегашни продажби най-голям ефект имаше сделката със съществата от една планета, чиито тела бяха от метал. На тази планета аз доставих различни козметични препарати. Намерих красиви кутийки, напълних ги с пясък за излъскване на метални повърхности и им ги продадох. Тия същества започнаха да трият с пясъка ръждясалите си лица. След малко лицата им заблестяха и не беше никак чудно, че скачаха от радост.

— Наистина, колко е хубаво! Толкова красиви станахме! — оглеждаха се те в огледалото, което държах пред тях. — За произвеждането на тази козметика сигурно сте използвали някакви висококачествени суровини!

— Разбира се, разбира се! Това е висококачествена козметика, която бе създавана в продължение на много години от цели колективи учени на нашата планета, на Земята.

За щастие, на тази планета нямаше пясък и аз можех да измислям всякакви истории и да искам немалка цена. Моята козметика веднага се разграби. Много се удивих, когато след известно време разбрах, че сред моите клиенти имало и такива, които прибавяли нещо в пясъка и препродавайки го като „вносна козметика“, изкарвали допълнителна печалба.

Със случаи като тези моето търговско предприятие започна да укрепва и вече не беше нужно да обикалям както по-рано планетите и да търгувам сам. Поръчах да ми направят каталози и устройства за телеграфна връзка и на всяка планета създадох по една кантора за моята търговска мрежа. С помощта на тези съоръжения, като натиснеш копчето под снимката на съответната стока, апаратът, който се намираще при мене на Земята, веднага отчиташе какви поръчки са направени. Стоях си аз на Земята и само изпращах съответните стоки по планетите, а ги обикалях само за да събирам парите.

При това положение беше съвсем разумно да разширя пазарите си. Направих си още каталози по телеграфния принцип, сложих ги в малки ракети и ги изпратих и на планети, които още не бях посещавал. Кой знае, може да ми поръчат нещо. Както и предполагах, не след дълго пристигнаха първите поръчки.

Ето една поръчка. Все пак рекламата има значение! Един брой от артикул номер едно-пет-осем-две-три. Под този номер бяха означени лопати. Натоварих поръчката на една малка ракета и я отправих към съответната планета. Тези ракети се насочваха от вълните на моята телеграфна връзка и понякога изминаваха огромни космически разстояния.

Не мина много време и пристигна нова поръчка, този път за десет хиляди броя. Жителите на планетата сигурно са искали един брой за мостра, харесал им е и сега правят основната си поръчка. Изглежда беше точно така. Жителите на тази планета навярно много обичаха да копаят дупки. Веднага им изпратих стоката.

Измина още известно време и пак от тази планета пристигна още една поръчка, този път искаха нещо друго.

— А, един брой от номер две-две-шест-седем-три.

Това бяха кутии с консервирана храна, които на Земята се използват по време на пикник или нещо подобно.

— Тия от тази планета си поръчват много странни неща. Сигурно са решили да разработват някои девствени територии на планетата. Вържени с канчета и лопати, сигурно предприемат голямо настъпление към целини земи. Една такава планета има голямо бъдеще. Ще се наложи да предприема едно пътешествие и да разгледам какво става там. Ще трябва да намеря някой да ми пази къщата, докато ме няма.

Един приятел ми обеща да наглежда къщата, а аз приготвих сметката за лопатите и се отправих към планетата. В ракетата, освен поръчаните кутии с храна, напъхах разни часовници, радиоапарати и други висококачествени стоки, които още не фигурираха в каталога. Ръчните часовници имаха устройство, което се съгласува с периода на въртенето на съответната планета около нейната звезда, а верижките на тези часовници, тъй като не знаех дебелината на китките на съществата от тази планета, можеха произволно да се намаляват или увеличават. Освен това имах намерение да им предложа и система радиоточки, които да бъдат свързани с моята кантора на Земята. По този начин щях да им пускам музика и реклами. Поръчките сигурно щяха да завалят.

Подобни надежди топлеха сърцето ми, докато ракетата летеше и планетата, към която се бях насочил, се приближаваше все повече и повече. Твърдо бях решил да кацна там, дори да беше обвита в непрогледни облаци. Щях да им предложа толкова много висококачествени стоки. Цялата планета щеше да ме посрещне тържествено. Изригвайки пламъци, ракетата започна да се спуска под облачната покривка.

Уредите показваха, че до повърхността на планетата има още време, когато ракетата изведнъж престана да се движи.

— Какво е това? Какво става?

Погледнах през илюминатора и останах поразен от гледката, която се разкри пред очите ми. Изглежда, някакъв великан бе хванал ракетата и я държеше в ръце. Верижките на часовниците, дори при положение, че се разширят максимално, нямаше да могат да се окачат дори на малкия му пръст. Щом ръцете му бяха такива грамадни, представях си какво щеше да бъде тялото на този великан. Всъщност

точно така се оказа. Великаните се бяха изтегнали лениво и от скука се чешеха зад ушите. Като се вгледах по-внимателно, открих, че тяхното любимо занимание е да се чешат зад ушите, използвайки лопатите, които им бях изпратил с предишната доставка.

— Тук, изглежда, малко съм сбъркал с предположенията си.

Веднага обаче разбрах, че грешката ми не е никак малка. Лицето на великана, който бе хванал ракетата, сияеше от радост. Изглежда, беше гладен, защото от устата му течеше слюнка. Аз още веднъж погледнах към натоварените в ракетата поръчки за тази планета и изтръпнах ужасен. Според снимките в каталога това бяха продълговати консерви, комбинирани с устройство за подгряване по системата за бързо приготвяне на топла храна, а рекламният надпис гласеше: „Топла храна — винаги, навсякъде, бързо...“

СИГУРНА СТОКА

Земните жители вече бяха готови за първите полети в Космоса, когато неизвестно откъде пристигна една летяща чиния. От летящата чиния излязоха извънземните същества, по лицата им изгря усмивка и започнаха да говорят:

— Жители на Земята, извинете ни за безпокойството. Ние се занимаваме с търговия.

Земните жители бяха толкова изумени от гладката реч на космическите гости, че даже забравиха да попитат веднага откъде са научили техния език. Заведоха ги направо при първите ръководители на Земята и ги представиха.

— Всъщност с каква цел сте пристигнали на Земята? — съвсем естествено зададоха първия си въпрос първите ръководители на Земята.

— Ние сме търговци. Искаме преди всичко да изразим нашата голяма радост от това, че в най-скоро време и вие, жителите на Земята, ще можете да летите в космическото пространство — изрекоха на един дъх извънземните същества.

— Приятно ни е да чуем, че това ви радва, но кажете все пак как разбрахте, че ние се готвим за космически полети?

— Разполагаме с широка информационна мрежа, която стига дори до най-отдалечените кътчета на вселената. С помощта на тази информационна мрежа ние улавяме и най-слабите радиосигнали, научаваме и за експериментите с космически ракети, след което изпращаме на съответната планета наши пратеници. Вероятно ние сме първите космически същества, които посещават вашата планета?

— Това, че вие сте първите космически посетители на нашата планета, е удивително. Вие обаче казахте, че се занимавате с търговия. Какво смятате да ни предложите?

— Продаваме оръжие.

— Какво? Вие търгувате със смъртта? В такъв случай ние едва ли ще сключим с вас някаква сделка.

— Може и така да се каже. Обаче рано или късно, с овладяването на Космоса, планетата Земя ще се окаже в положение на война. И тогава ще си кажете: „Ах, защо не купихме това оръжие!“ Но ще бъде късно.

— Искате да използвате това, че ние още не знаем какво става из Космоса. Но не може да не признаем все пак че сте добри търговци!

— Естествено, вие имате право да не ни вярвате, но въпреки това искаме да ви кажем, че нашата фирма не разчита на дребните и случайни търговски успехи. Нашата политика се основава на изграждането на стабилно доверие у партньорите ни по отношение на стоките, с които търгуваме. Ако не постъпваме така, после ще има рекламации и какво ще стане тогава с нас? Но ако вие започнете да овладявате вселената, сами ще се убедите с какво доверие се ползува нашата фирма. Все пак, щом нищо не искате да купите, вижте поне какво предлагаме.

— Да, бихме могли да разгледаме стоката. С какво оръжие разполагате?

— Нашата фирма се занимава с производство и на двата вида — отбранително и нападателно. Това е най-съвършеното оръжие, което се продава в цялата вселена. Ако желаете, да ви покажем най-напред отбранителното оръжие. Тъй като ние използваме именно него, опитайте. Можете да ни нападате с каквото си искате оръжие.

Изпитанията започнаха в една необятна пустиня. Цялото човечество наблюдаваше по телевизията това уникално зрелище.

— Моля, ние сме готови — казаха извънземните същества, като застанаха до отбранителните си съоръжения. Земните жители започнаха да стрелят по тях с пушки и артилерия. Край отбранителното съоръжение обаче сякаш се бе изправила някаква невидима преграда.

— Е, как е? Ако искате, елате зад прикритието по време на изпитанията.

Неколцина от земните жители плахо отидоха при търговците. Те също бяха защитени от действието на отбранителното съоръжение.

— Използвайте каквито искате оръжия. Не се безпокойте, опитайте, моля.

Изпробваха динамит, след което стигнаха до атомно и водородно оръжие, но пространството в обсега на отбранителното съоръжение на

извънземните същества оставаше невредимо.

— Видяхте ли? Като си купите нашето отбранително съоръжение и покриете цялата Земя с неговия отбранителен диапазон, с каквото и да ви нападат, вие ще продължавате спокойно да си живеете. Това е най-съвършената стока, която се продава в Космоса. В целия Космос не можете намери оръжие, годно да проникне през защитната сфера на това отбранително съоръжение.

Но и без тези похвали всички, които бяха свидетели на отличните резултати от изпитанията, бяха изпълнени с възторг.

— Всичко се случва! Може би все пак ще бъде добре, ако за всеки случай си купим от тия съоръжения! Ако ни нападне някоя планета, отбранителните средства, с които разполагаме сега, могат да се окажат сапунен мехур. Само че каква е цената?

— Десет милиона тона злато. Скъпичко е, наистина, но затова пък ще можете да бъдете спокойни за вашата безопасност.

Търговските преговори приключиха и сделката беше готова. Извънземните същества се приготвиха да си тръгват.

— Помислете все пак дали няма да ви потрърбват и нападателни оръжия!

— Не, ние нямаме никакво намерение да нападаме други планети.

— Като започнете да летите в Космоса, може да промените намеренията си. Безполезно е да ви убеждаваме, но ако искате, поне можете да видите как действуват нападателните ни оръжия!

Започнаха нови изпитания. Никаква броня не можеше да устои на лъча, който излизаше от дългото тясно дуло на оръжието на извънземните същества.

— Е, как ви се струва? Като започнете да навлизате в космическото пространство, ако използвате това оръжие, ще можете да завладеете всяка планета. За някакви си десет милиона тона злато вие ще притежавате оръжие, срещу което в целия Космос няма защита.

Наистина, оръжието беше превъзходно, но тук възникнаха възражения.

— Не ни ли лъжете?

— Нашата фирма носи отговорност за стоката, която продава. Ние се гордеем с нашата продукция. Не е имало нито едно оплакване. Ние сме търговци и сме положили клетва пред богинята на Космоса.

— Това, че сме жители на Земята, не ви дава право да ни подценявате. Все пак действието на вашите оръжия може да е някаква измама?

— Изпробвайте ги и ако покажат някакви дефекти, ние сме готови да ви върнем златото.

— Да, естествено. Всъщност защо да не купим и от това оръжие? Само че почакайте малко. В Космоса изглежда е пълно с груби и безотговорни типове.

Търговците бяха вече получили общо двадесет милиона тона злато и чакаха. Испитанията започнаха веднага. Хората включиха телевизорите и с огромно любопитство се втренчиха в екраните. Едно срещу друго бяха изправени най-съвършеното нападателно и най-сигурното отбранително оръжие в целия Космос.

— Какво става, имате ли някакви възражения по отношение на нашите оръжия?

Възражения нямаше.

— Изглежда, нямате претенции към нас, разрешете ни тогава да си тръгнем. Благодарим ви за покупката. На която и планета да отидем, все така се посреща стоката ни...

Космическите търговци се качиха на летящия диск и се отправиха към златната планета, която ставаше все по-голяма и по-голяма. На нея се намираше главното управление на фирмата, която произвеждаше най-сигурната стока в Космоса. Зад тях остана планетата, на която след взривната вълна от едновременното включване на двете оръжия бе загинало цялото човечество.

СЪДБА

На тази планета неизвестно откога живееха роботи. Само работи и нищо друго. Може би защото в състава на атмосферата се съдържаха отровни частици, тук нямаше нито растения, нито животни и единствените същества, които се движеха по нея, бяха роботите. Освен тях имаше само простряла се до безкрая на хоризонта земя от скали и камънаци и океан с тъмна, преливаща в черно вода...

Роботите копаеха и вадеха от недрата на планетата руда, след това я претопяваха и отливаха от метала детайли. Сглобяваха детайлите и правеха от тях работи, досущ като тях самите. Даже номерата, които гравираха на повърхността на телата им, бяха еднакви.

И в дните, когато непрекъснато се изливаше пороен дъжд, и в сезона на мразовете, и в знойните дни под палещите слънчеви лъчи роботите не спираха да работят. Техният брой растеше и растеше.

Понякога се събираха на приказка.

— Защо точно тук трябва да живеем? — питаше някой.

— Отначало на тази планета се е появил само един робот. Работейки по този начин, той направил още един, после двамата направили трети. Произвеждайки себеподобни, те увеличили броя ни. Така се е стигнало до сегашното положение. Нищо повече не зная — отговори друг.

Първият. В него се криеше загадката. А това не беше легенда, електронните мозъци на роботите работят точно и при тях не можеше да има неясни или доукрасени неща.

При производството на всяка нова партида се записваше в паметта им, затова всички го знаеха и стана така, че никой повече не питаше кой е бил Първият, защото знанията на всички бяха еднакви.

От паметта на Първия обаче не бе останало нищо.

Съдейки по развитието на нещата, беше направено предположение, че Първият е слязъл от небето. Но тъй като за това нямаше никакви доказателства, всички го смятаха за хипотеза. Роботите не само философстваха на тази тема. Следвайки силното

желание, което се пробуждаше в електронните им души, те работеха с жар за увеличаването на колонията. Но след като достигна определено число, броят на роботите престана да се увеличава. Това, разбира се, не означаваше, че щяха да започнат безкрайни развлечения. Вместо да произвежда работи, те съсредоточиха усилията си върху построяването на космически кораб.

Работеха още по-изнурително отпреди. Копаеха земната повърхност, разбиваха скалите, претопяваха рудите и изработваха нови и нови детайли и части. За да получат някакъв рядък минерал, който им беше необходим за горивото на космическия кораб, се наложи да изкопаят много дълбока шахта. Колко пъти шахтата се срутваше, колко работи загиваха в нея, но другите продължаваха да се трудят без почивка и без да обръщат внимание на мръсната вода, която се просмукваше от съседните пластове и ги обливаше.

Понякога преминаваха силни бури. Падаха мълнии. Имаше и страшни земетресения. Напразно роботите защитаваха кораба с телата си, все едно, на няколко пъти се наложи да започнат всичко от самото начало. Но не се отказаха.

— Защо трябва да хвърляме толкова жар в това начинание? — често питаха те.

— Защото сме обхванати от чувство за дълг или може би от чувството, че изпълняваме някаква мисия. Но каквото и да е това чувство, то ни дава импулс за работа. Когато завършим делото си и се отправим в звездния океан, непременно ще се случи нещо хубаво. Нямате ли такова предчувствие?

— Може и така да е, причината не знаем, но звездолета трябва да построим на всяка цена. Може би това е зовът на Провидението или на Съдбата.

Най-после дойде денят, когато космическият кораб беше готов. Почти всички работи бяха вече повредени, едва ли имаше един, който да е съвсем здрав.

В звездолета се качи най-запазеният. Всички се събраха да го изпратят и той излетя.

Като изпадна в състояние на безтегловност, в електронния мозък на робота нещо превключи. Събудиха се нови мисли. И роботът внезапно разбра какъв курс трябва да избере. Сам сред безброя падащи звезди той управляваше, ръководен от вътрешното си чувство.

Космическият кораб, в който седеше роботът, се носеше в разстилащото се Нищо, пронизваше замръзналата тишина, движейки се неотклонно към планетата-цел. „Трябва да се бърза, трябва да се бърза“ — повтаряше си непрекъснато роботът, но тъй като скоростта бе достигнала максималния си предел, нищо повече не можеше да се направи.

Най-после дойде дългоочакваният край на пътешествието. Без да се колебае, роботът включи системите за приземяване. Устройството за меко кацане обаче отказа да работи, корабът с пълна скорост се вряза в твърдата повърхност на планетата и се разби на парчета.

Кръгът от радостни човешки възгласи, които долитаха от далечината, постепенно се стесняваше. Вече ясно се чу глас:

— Ето го! Господа! Най-после една от ракетите се върна! Голямото залагане на века — кой от роботите, изпратени преди време до всички планети, ще се върне първи на Земята — приключи успешно. Много време мина и ние много се безпокояхме, но след това първо завръщане вече всичко е наред. Бързо да видим номера, който е гравирен на тялото на робота. Ако номерът на билета, който сте си купили, съвпада с номера на робота, вие ще имате щастието да получите най-високата печалба...

Роботът се беше разбил на парчета и електронният му мозък вече не действуваше. Ако беше здрав, можеше да чуе тези думи. Но дори и така да беше, той едва ли щеше да почувствува нещо особено. Роботите са си такива по природа...

КАПРИЗНИЯТ КЛИЕНТ

— Какво става? Далече ли е още планетата, към която сме тръгнали? Не, вече сме съвсем близо.

Помещението за пътници в космическия кораб беше луксозно обзаведено с дебел килим и блестящи златисти предмети. Моят клиент, удобно отпуснат в изящно кресло до илюминатора, държеше в едната си ръка пура, а в другата — чаша бренди. Той ми зададе този въпрос, наслаждавайки се на звездното небе.

— Ако желаете, можете да погледнете през този телескоп — казах аз и преместих по-близо до илюминатора украсения с инкрустации телескоп, извадих кърпичка и изтрих внимателно окулярите, след което се поклоних вежливо. Клиентът погледна през телескопа и каза:

— Хм. Щом има морета, значи има и континенти.

— Точно така е, както благоволихте да кажете.

— А континентите защо са лилави?

— Както сигурно вие сам предполагате, това се дължи на цвета на растенията.

— Странна работа! Добре ще е и ако има някакви по-особени животни, за трофеи. Искам да блесна пред приятелите си. Не искам никой да ме превъзхожда с нещо. Би ми било много неприятно, ако някой тип намери отнякъде животно, по-рядко срещано от моето.

— Вие сте прав. На тази планета досега не съм водил никого. Сигурен съм, че ще попаднете на изключително рядко животно — отговорих аз и му поднесох пепелника, който държах в ръка. Той смяташе за нещо съвсем нормално някой да му държи пепелника — изтръска в него пепелта от пурата си и тъй като, изглежда, моите думи му се харесаха, каза с доволна усмивка:

— Значи, заради мене ти избра тази планета, на която досега не си водил никого! Да, парите стимулират хората!

— Много съм ви благодарен. Винаги на вашите услуги — отговорих аз.

Вече дълго време работя тая работа и би било непростимо, ако клиентите ми не останат доволни. Всичките си пари дадох за този космически кораб. Обзаведох го луксозно и сега развеждам с него по разните планети милионерите, когато се чудят какво да правят. На Земята хората почти не се занимаваха с лов. Тъй като моят клиент определено беше богат и заемаше висок пост, аз трябваше непрекъснато да му се кланям, но затова пък и възнаграждението нямаше да бъде никак малко. Най-много пари падат от такива като този, който през цялото време ме гледа с пренебрежение и нае целия космически кораб, без да се интересува колко струва, за да отиде на екзотичен лов. След малко ще започнем да се приземяваме.

— Хм. Гледай много да не тръска при кацането! Защото аз плащам!

Съсредоточих цялото си внимание и кацнах съвсем неусетно, надявайки се на допълнително възнаграждение.

— Как ви се стори кацането? Ето че най-после пристигнахме! — казах аз, защото толкова ловко приземих космическия кораб, че само в чашата с коняка, оставена на масата, се появи една малка вълничка.

— Хм. Наистина беше добре!

— А сега как ще благоволите, веднага ли да тръгнем на лов, или да приготвя нещо леко за хапване?

— Остави хапването за после. Искам час по-скоро да излезем на лов.

— Да, разбира се. В такъв случай благоволете да се преоблечете. Извадих от гардероба, направен от хубаво сандалово дърво, ловен костюм и му го подадох с поклон.

— А ето, заповядайте и обувките.

Той провеси краката си и аз, прегънат на две, започнах да го обувам. Моят клиент си имаше принцип да не се превива пред никого, та сигурно нямаше навика и сам да си обува обувките. Най-накрая му завързах връзките, изправих се и свалих от стената пушката, която стреляше с упойващи патрони.

— Тази пушка е с упойващи патрони. Разбира се, вие знаете как се стреля с такава пушка или...

— Зная. Хайде, да тръгваме!

Отворих вратата, изкарах джипа навън и седнах зад волана.

— Къде има животни?

Как можех да му отговоря къде има животни на тази планета, когато аз самият за първи път се намирах на нея? Естествено, няхах никакво понятие. И този път ми помогна интуицията, натрупана с дългогодишния опит. Подгоних джипа по пепелявосивото поле и се насочих към гората, която се показва в далечината.

— Гледай колко странен цвят имат тези растения! И как се променят!

— Да, прав сте. Когато има слънце, растенията са жълти, а после цветът им се променя — отговорих му аз, но няхах никакво желание да се впускам в научни обяснения.

— Наистина много интересно явление! — каза той.

Беше се изпъчил на седалката и гледаше нагоре към яркото жълто слънце. Изглежда бе повярвал на моето „научно“ обяснение. Щом приближихме гората, аз натиснах спирачките.

— Гледай добре! Да си нямаме неприятности!

Настроението на моя клиент обаче бързо се оправи.

— Има животни! Бъдете готов да стреляте!

— Така ли! Къде са?

— Ето там! Виждате ли?

Посочих му с пръст към гората, където се беше показало едно животно.

— Благоволете да се прицелите!

— Разбрах.

Без да се прицели много внимателно, той стреля. Улучи. Животното се сгромоляса на земята. Пушката беше последен модел и имаше специално съоръжение, с помощта на което прицелното устройство се командуваше от мястото, където бях седнал аз. Не можеше да не улуча. Клиентът ми смяташе, че сам е улучил целта, но това мен много не ме безпокоеше.

— Вие сте прекрасен стрелец!

— За мене е нищо да улуча целта с първия изстрел — каза той.

— А сега искам да ме снимаш с трофея.

Той слезе от джипа, отиде до животното, зае надменна поза с излъчени гърди. В тази поза го снимах с апарата.

— Само че не ми се вижда това животно да е много интересно. Не ти ли прилича на най-обикновена мечка?

Той беше прав, като казваше това. Наистина, животно на четири крака, нищо особено. Аз се приближих и го огледах по-внимателно.

— Не, извинете ме, но тук не сте прав. Погледнете например лицето. Нима муцуната не е в горната част на главата, а очите в долната половина? Лично аз за първи път виждам такова нещо.

— Наистина ли? — каза моят клиент с доволна нотка в гласа. — В такъв случай не сбърках, като дойдох чак тук с тебе. Направи бързо една клетка и го сложи в нея.

Докато аз свалях от джипа разглобената на части метална клетка, моят клиент, с доволно изражение на лицето, гладеше по гърба упоеното животно. Изведнъж той замръзна неподвижно и лицето му позеленя.

— Какво има?

— Няма нищо. Остави клетката, тя няма да ни трябва. Да се връщаме бързо в ракетата — каза той ядосано.

Усещах, че сега не беше най-удобното време да го разпитвам за причините за това негово внезапно решение или да се опитвам да се противопоставя. Натиснах газта докрай и се насочихме към кораба.

— Излитай бързо!

— Разбрано!

Отново полетяхме в космическото пространство. Настроението на моя клиент обаче продължаваше да бъде отвратително.

— Чувал съм, че на умората много добре се отразява конякът — обадох се аз плахо.

— Нямам нужда. Как можахме да попаднем на такава безинтересна планета! Защо ме правиш на глупак! Давай да отиваме на някаква друга планета. Ако не увеличиш скоростта, няма да получиш нищо!

Не знаех какво да правя. Но все пак щеше да ми бъде от полза за следващите клиенти, ако разбях каква беше причината за лошото му настроение. Имах време до следващата планета. Мобилизирах целия си дългогодишен опит и всичките си способности и най-накрая успях да изкопча причината за внезапното му недоволство.

— Всъщност пъпът на това животно се намираше на гърба му — каза моят клиент.

— Нима това не е рядкост, животно, чийто пъп се намира на гърба му?

— Само като си помислих, че има животно, което може да ходи с по-напета стойка от мене...

СЛАБОТО МЯСТО

— Ето, вижте какво намерихме! — каза един от рибарите, които носеха на ръце огромно бяло кълбо, влизайки в научноизследователския център.

Сериозен на вид професор на средна възраст погледна бялото кълбо и попита:

— Къде го намерихте?

— Като влизаш в пристанището откъм морето, малко навътре. Плаваше на повърхността. Приблжихме се да го видим по-отблизо. Като отидохме до него, хвърлихме мрежата и с лебедката го извадихме на палубата. След това дойдохме при вас.

Професорът се изплаши.

— Може ли да сте такива глупаци? Та това може да е някакъв нов модел мина, пусната от някоя друга държава? Сам не мога да определя дали това, което сте извършили, е смела постъпка или безразсъдство!

Като чува, че става дума за мина, рибарите понечиха да хвърлят бялото кълбо на земята и да хукнат, но професорът скочи и ги задържа. Ако не бе го сторил, мината щеше да бъде на пода.

— Внимавайте! Ако я изпуснете, може да се взриви и тогава от нас няма да остане нищо.

Рибарите поклатиха глава и казаха, припомняйки си нещо.

— Ами ние по пътя я изпускахме на два-три пъти и не стана.

— Боже господи! Косите ми се изправят, като ви гледам. Това, че не е избухнала, като сте я изтървали, още нищо не значи. Ами ако е мина със закъснител?

— Наистина, господин професоре, вие, изглежда, сте специалист по мините и сигурно много сте се занимавали с тях, но на нас не ни се струва това нещо да е мина — много е леко. Ето, вижте сам! — отговориха рибарите и подадоха на професора бялото кълбо с диаметър около петдесет сантиметра.

— Наистина, не е много тежко! Навярно не е направено от метал!

— Тогава какво може да е?

— Сега не мога да ви кажа нищо. Като го изследваме, тогава ще разберем. Досега не сме виждали или чували за подобно нещо. В литературата също нищо не е описано. Предполагам, че ще може да послужи за създаването на ново секретно оръжие.

— Значи все пак е нещо като мина?

— Не, не. Освен мините, които се взривяват, има още много други видове секретни оръжия. Ако го пробием, може би от него ще започне да излиза бял пушек...

— И ние набързо ще станем като оня белокосия дядо от приказките, нали?

— Едва ли ще бъде толкова весело. Само като вдъхнете от този отровен газ и малко след това ще предадете богу дух, в това можете да бъдете сигурни.

Рибарите, дали защото това бяло нещо можеше да гръмне, или защото чуха за отровен газ, решиха колкото се може по-скоро да се махнат оттук:

— Ние мислим да си тръгваме вече. Нашата работа е да хващаме риба, а да изследваме такива чудновати истории си е ваша работа, господин професоре. Беше ни приятно. Когато разберете какво е това нещо, нали ще ни кажете?

Щом рибарите си заминаха, професорът извика асистента си и двамата заедно се заловиха да изследват въпросното бяло кълбо. Внимателно го отнесоха в подземната лаборатория, която можеше да се затваря херметически. Като го поставиха в средата на лабораторията, асистентът попита:

— Професоре, сега откъде ще започнем?

— Чакай да помислим малко. Струва ми се, че това не е нещо, което може да се взриви, по-скоро е пълно с отровен газ. Хайде най-напред да облечем скафандрите!

Двамата, добре защитени в скафандрите, започнаха да разглеждат бялото кълбо под микроскоп.

— Никога не съм виждал такова нещо. Увеличи!

Колкото и да увеличаваха силата на микроскопа обаче, не намериха нищо, което да ги поведе към тайната на кълбото.

— Защо да не опитаме с рентгенови лъчи? — предложи асистентът.

— Добре, само че внимателно.

Асистентът подготви всичко, но когато включиха рентгена, на екрана не се появи нищо, което да подсказва какво има вътре в кълбото.

— Професоре, няма как. Не ни остава нищо друго, освен да се опитаме да го разбием — каза асистентът и взе чука и длетото. Тъкмо когато вдигна чука да замахне, професорът го спря:

— Чакай! Не знаем какво може да се случи, ако започнем да го разбиваме. Тука е опасно да го отваряме по този начин.

Професорът се обърна към съответните правителствени служби с молба да бъдат отпуснати допълнителни бюджетни средства. На един от полигоните построиха специално оборудване с дистанционно управление. Пристигна и представител на правителството.

— Какво всъщност представлява въпросното бяло кълбо? — попита той.

— Не знаем! Каквото и да опитвахме досега, нищо не разбрахме! Сега, като натиснем това копче, ще се опитаме най-напред да пробием дупка в кълбото. Ето, през този екран можете да наблюдавате експеримента — отговори професорът.

Всички се бяха събрали в специалното укритие, което беше построено недалече от полигона, дълбоко в земята. Стените бяха от бронирано стъкло. Всичко щеше да се извърши на полигона, но те щяха да наблюдават какво става с помощта на телевизионно устройство, свързано с камерите на полигона.

— Три... Две... едно... нула! — преброи секундите професорът и натисна копчето.

Всички наблюдаваха на екрана как здравата бургия се приближи до повърхността на бялото кълбо. Никаква промяна! На повърхността му не се получи даже драскотина.

— Странно! Проверете добре стенда за пробиване!

Асистентът изпълни нареждането и провери стенда.

Усилиха мощността на механизма, с който пробиваха. Но колкото и да увеличаваха мощността, бургията не можеше да пробие бялото кълбо.

— Сега да опитаме с нагриване! — нареди професорът.

— Започвам — отговори асистентът и като изпълняваше указанията на професора, насочи ацетиленовата горелка към бялото кълбо.

Обаче каквито и горящи газове да използваха и каквато и висока температура да достигаха, бялото кълбо не се променяше. Професорът се обърна към представителя на правителството:

— Странна работа! Не смятам, че бялото кълбо е направено някъде на Земята. Просто не зная как да се извиня пред вас!

— Оставете това, няма за какво да се извинявате. Ще ви отпуснем нови средства от бюджета, но искам това нещо да се проучи подробно! — Представителят на правителството изглеждаше силно заинтересуван.

— Мога само да ви бъда благодарен!

— Само че процедурата за отпускане на допълнителни средства от бюджета ще отнеме доста време. Дотогава продължавайте наблюденията и ако има нещо интересно, незабавно докладвайте.

И така, докато чакаха да им бъдат отпуснати допълнителните средства, професорът и асистентът дежуряха пред телевизионния екран и наблюдаваха бялото кълбо. Изминаха около два месеца. Един ден асистентът извика:

— Професоре!

— Какво има?

— На повърхността на бялото кълбо се появи пукнатина! А ние какво ли не направихме без всякакъв успех!

Докато двамата гледаха, пукнатината ставаше все по-голяма и по-голяма

— Но какво е това?! — извикаха и двамата в един глас.

И двамата си мислеха: „Колко глупава е била досегашната ни хипотеза!“

— Та това е яйце на някакво извънземно същество! Няма съмнение, че това е яйце на животно от друга планета, което е попаднало на Земята. Интересно какво ще се излюпи от него!

Двамата седяха пред екрана и следяха със затаен дъх какво става. Колкото повече се показваше силуетът на неизвестното същество, толкова повече се изкривяваха лицата на двамата учени.

— Що за безформено същество?

Наистина това беше крайна степен на уродливост. Като се протегнеше, приличаше на змия, но в сравнение с него змията беше едно мило същество, което ти идва да прегърнеш. На цвят беше нещо като смес от пепеляво и кафяво с жълти петна. От едната страна имаше огромна уста, а от другата — опашката се въртеше насам-натам. Човек имаше чувството, че цялата тази гадост беше покрита с лепкава слуз.

Професорът дойде на себе си най-после и се свърза по телефона с представителя на правителството.

— Бялото кълбо се пукна! — докладва професорът.

— Така ли? Тъкмо днес сутринта одобриха допълнителните средства от бюджета! Много добре, веднага идвам. Радвам се, радвам се...

— Донесете, моля ви, нещо за пиене! — помоли професорът.

Представителят на правителството влезе запъхтян в наблюдателния пункт и изтръпна, съзирайки чудовището. Отпи от брндито, което беше донесъл, и като помисли малко, каза:

— Ужасно! Какво може да е това?

— По всяка вероятност, колкото и да е странно, бялото кълбо е било яйце на някакво животно, неизвестно как пристигнало на Земята от друга планета. А това е животното, което се излюпи от яйцето — обясни професорът.

— За щастие въпросът за допълнителните средства от бюджета вече е решен. Тази гадост трябва незабавно да бъде унищожена! Ако започне да расте, хората ще се побъркат от ужас!

— Но все пак това е рядък екземпляр, космическо същество, каквото още никой на Земята не е срещал, може би ще бъде добре известно време да го изучаваме...

— Изключено! Научният ви интерес към него е важен, но сега става дума за опасност, която застрашава хората! Та нали, ако населението го види, рязко ще се увеличат случаите на разстройство, високо кръвно налягане, инфаркт, полудяване и самоубийства? Държавният бюджет се образува от данъците, които плаща населението, затова той трябва да се разходва за благото народа. Така че незабавно унищожете това чудовище! — говореше представителят на правителството, като беше закрил очите си с ръце да не гледа. Той наистина желаше съвестно да изпълни служебния си дълг.

— Ясно — примири се професорът. — Да опитаме с висока температура!

Професорът даде на асистента си необходимите указания. И сега опитаха с ацетиленовата горелка. Това обаче не доведе до никакъв резултат. Увеличиха температурата на пламъка, чудовището само леко се поду, но нямаше никакви признаци, че е умряло. Продължиха още повече да увеличават температурата, но животното започна да излъчва някакво сияние.

— Напразно се мъчим с огъня, нищо няма да му направим — промълви асистентът.

Професорът кимна с глава и каза:

— Когато увеличаваме притока на енергия и температурата стигне определено ниво, появява се нещо ново — обектът започва да излъчва светлина.

— Имам чувството, че започвате да развивате някакви теории — обади се представителят на правителството. — Хайде, опитайте някакъв друг начин!

Облъчваха го с радиоактивни лъчи, никакъв ефект. Сложиха чудовището във вакуумна камера, където температурата се приближаваше до абсолютната нула. Както се и предполагаше, чудовището се сви и престана да се движи.

— Най-сетне умря! — въздъхнаха с облекчение всички.

Когато отново върнаха нормалната температура и налягане обаче, чудовището се оживи и весело размаха опашка.

— Пак нищо не стана! Но това все пак е живо същество и все трябва да има някакво слабо място. Измислете нещо! Не се безпокойте за средствата.

— Ще се наложи да правим много експерименти.

— Разчитайте на мен! — каза представителят на правителството и си тръгна.

На следващия ден, а и по-късно професорът инструктиреше асистента, а сам насочи вниманието си върху опашката на чудовището, която постоянно се мяташе насам-натам. Бяха изминали толкова часове и дни, но и професорът не можеше да свикне с тази опашка и неуморно се бореше с нея. Направиха няколко опита да я отрежат — безуспешно. Опитаха се да разкъсат чудовището с трактори, които го опъваха от двата края, но то се разтягаше и разтягаше и като пуснеха

краищата му, отново възвръщаше предишната си форма. Удряха го с огромен чук, то се сплескваше, но веднага след това отново възвръщаше предишната си форма, като че ли нищо не е било. Тялото на чудовището беше еластично, сякаш гумено. Опитаха и много лекарствени препарати, накараха го дори да яде отровни насекоми. Но изродът не умираше и не умираше.

— Още ли няма резултат? — питаше всеки ден по телефона представителят на правителството.

— Още не ще да умре.

— В такъв случай ще увеличим държавния бюджет рязко и ще вземем крайни мерки. Не можем да чакаме повече!

— Какви крайни мерки?

— Ще го напъхаме в една ракета и ще го изхвърлим с нея в космическото пространство. Може да създаде маса неприятности на някоя планета, но нас тая работа не трябва да ни безпокои. Ние сега подготвяме проектите и чертежите, затова бързо го измерете и ни съобщете размерите!

— Чудовището е вече голямо и смятам, че няма да порасне още много, но... — млъкна внезапно професорът.

— Какво но?

— Снесе още десет яйца.

— Какво?!

— Малките ще се излюпят след няколко месеца.

Представителят на правителството направи бързо сметка наум.

— Не става. На нас ни трябва една година да построим ракетата. Ако тая гад продължи да се размножава със същата скорост, ще се наложи постоянно да строим ракети.

— Нищо не може да се направи, това показват цифрите.

— В такъв случай този проблем става от първостепенна важност. Правете каквото намерите за добре, но трябва да намерите начин и да убиете чудовището!

— Да... — не можа да довърши отговора си професорът.

Представителят на правителството преследваше постоянно професора, който и без това напразно хвърляше всичките си сили да се пребори с игривата опашка на безсмъртния урод, така че накрая самият професор започна да полудява.

Три месеца по-късно от десетте яйца се излюпиха десет малки живи чудовища, всяко от които снесе също по десет яйца, и през нощта, когато се белнаха наредените едно до друго сто яйца на уроди, нервите на професора не издържаха и той се самоуби. В състояние на умопомрачение се хвърли в устата на едно от тези опашати чудовища.

На следващата сутрин както винаги се обади представителят на правителството.

— Още ли не е умрял?

— Умря — отговори мрачно асистентът.

Като чу това, представителят на правителството извика с развълнуван глас:

— Значи най-после умря. Това е огромно достижение! Искам да поздравя професора с успеха, дайте му слушалката.

— И професорът умря.

— Какво?! Умрял е професорът?! Обяснете в края на краищата кой точно е умрял!

Асистентът обясни с последни сили какво се беше случило.

— Най-после открихме слабото място на чудовището. Този урод не умира от нищо друго освен от едно: от натравяне, когато изяде жив човек...

ДЕБЕЛОКОЖО ЖИВОТНО

— Их, веднъж да ни падне тази планета!

— И вода има, и климатът е хубав, и растения колкото искаш. Само животни да отглеждаш!

Странните същества със златисти рога на главите разговаряха в космическия кораб, спрял в пространството. С червените си пипала те показваха напред към зелената планета, около която обикаляше един спътник.

— Представяш ли си как ще се увеличи жизненият стандарт на нашата планета, ако успеем да превърнем тази планета в пасбище! Колко хубаво ще бъде!

— Само че, за да можем да пасем тук нашите домашни животни, най-напред ще трябва да разчистим планетата от всякакви местни гадини.

— Прав си. Тогава да хванем някое от тях и да разберем къде им е слабото място.

— Идеята ти е прекрасна! Трябва обаче много да внимаваме да не ги изплашим, иначе няма да можем да хванем нищо.

Включиха двигателите и се придвижиха откъм затъмнената страна на планетата, където беше нощ. Намериха едно по-уединено място край реката и хвърлиха електронната мрежа.

— А! Опъва се! Струва ми се, че се е хванало нещо!

— Така ли! Тегли бързо мрежата, да видим какво сме уловили!

Издърпаха електронната мрежа в кораба. Животното, което се беше хванало в нея, непрекъснато мърмореше нещо, но те, естествено, не го разбираха.

— Значи това са животните, които обитават тази планета. Да опитаме най-напред с удари.

Автоматичният камшик започна да налага животното. Засвистяха ударите. За тяхно голямо учудване обаче, без да обръща внимание на ударите, животното продължаваше да си мърмори. Ударите, изглежда, нямаха за него никакво значение.

— Дебелокожо животно! Изобщо не реагира! Да опитаме с медикаменти.

Най-напред го заляха с най-силната киселина, после опитаха с основа, опитаха и най-различни отрови.

— Интересна работа! Още е живо.

— Странна история! При това за миг не престава да мърмори! Този път ще опитаме с огън.

Запалиха горелката и започнаха да го обгарят, като постоянно увеличаваха температурата.

— Още мърда. Опитай да увеличиш още малко градусите!

— Повече от това не може.

— По всичко личи, че от високи температури няма да умре. Дай да опитаме нещо друго.

Сложиха животното в камера за свръхвисоко налягане, удряха го с автоматичен чук, опитаха и с мощни радиоактивни лъчи — животното не реагираше.

— В главата ми не се побира такова чудо! Какво ли не опитахме, а на него нищо не му става!

— Не мога да си представя, че може да съществуват такива животни! Какво да се прави. Няма да е лесно да превърнем тази планета в пасбище.

— Ще трябва да се примирим. Ще го вземем със себе си на нашата планета, ще го закараме в научноизследователските лаборатории и ще помолим учените да открият средство да го унищожим. Ако техните усилия не се увенчаят с успех, отново ще се върнем на планетата.

Огорчени от развитието на събитията, те отново включиха двигателите и се отправиха към своята планета.

Животното, което бяха уловили на тази планета с помощта на електронната мрежа, се бе свило в един ъгъл на космическия кораб, който се отдалечаваше от зелената планета, и продължаваше да си мърмори унило:

— Каква досада! Каква досада!

НЕДОВОЛСТВО

Когато ме караха да направя това, ми стана толкова неприятно, че повече не можех да търпя. И въобще защо трябваше да го правя? Но някак си го преглътнах. От досегашния си опит знаех вече добре, че имам слаба воля и колкото и да се опитвам да се съпротивлявам, нищо няма да се получи. Такава ми е сигурно орисията, а да се съпротивляваш на съдбата няма никакъв смисъл.

И така, най-после ме натъпкаха в ракетата. Преди да затворят вратата, погледнах намръщено злите лица на изпращачите си. „Интересно ми е всъщност, дето ме гледате с такива очи“ — искаше ми се да им кажа, защото долу-горе такива бяха мислите ми и злобата, която бушуваше в сърцето ми, но от устата ми не излезе нищо.

Тия отвън не ми обърнаха никакво внимание и усмихвайки се злорадо, затвориха вратата отвън. Вече не можеше да се направи нищо. До такава степен бях обхванат от съзнанието, че съм безсилен и че може би все пак би трябвало да окажа някаква съпротива, че не успях даже да кимна с глава на баща си за сбогом. Каквото и да правех, вратата не можеше да се отвори отвътре. Нямам думи да опиша колко беше ужасно. Изведнъж ме обзе чувството, че повече никога няма да мога да изляза оттук и да видя белия свят.

Внезапно някъде долу под мене се разнесе страшен рев. Имах чувството, че някаква сила ме прилепи към пода. Нямаше съмнение, че ракетата вече излиташе. Не знаех какво ще стане с мен сега и това зловещо и мрачно чувство увеличи безпокойството ми. Каквото и да става, аз трябва да се измъкна от това положение. Стиснах зъби и издържах на този ужас.

На болката от натиска издържах и тя скоро премина, но на нейно място дойде нещо по-гадно: това беше усещането, че олеквам и започвам да плувам във въздуха. Ако беше силна болка, по-леко бих я понесъл. А сега, като плавах в пространството, не можех да се отърва от чувството, че съм се превърнал в пълен идиот. Започна да ми се

гади и повърнах. Не зная защо си спомних, че не издържах на пиене и винаги, като си пийнех малко, ставах за смях.

Започнах да крещя с пълен глас: „Спрете! Пуснете ме!“, но едва ли вече имаше някаква възможност да слеза, защото ония долу бяха безсърдечни и жестоки. Крещях, докато ми пресипна гласът. Письците отекваха в ракетата и заглъхваха. Беше безполезно.

Като мина малко време, аз отново започнах да викам. Положението стана още по-непоносимо. Усетих, че в ракетата започна да прониква студ. Изглежда системите за поддържане на температурата във вътрешната част бяха излезли от строя.

Изтръпнах от ужас. Може би това беше краят. Започнах с всички сили да трия ръцете си, но това не ми помагаше, студът изпълни всяко ъгълче на ракетата.

Вече усещах, че съзнанието ми се замъглява. Дори не усещах студа. Всеки момент очаквах, че ще се появи смъртта. С това щеше да се сложи край на живота ми. Какъв смисъл е имало тогава да се раждам изобщо? Бях изпълнен с желание да си отмъстя на ония, дето ме изпратиха на смърт. Стана ми мъчно за самия мен — бях живял в робско подчинение. Сега вече нищо не можеше да се поправи. Но ако остана жив и се върна, на ония няма да им се размине. Това бяха последните мисли в съзнанието ми, което угасваше...

Изведнъж усетих, че идвам на себе си. Огледах се наоколо, питах се дали не съм вече на оня свят.

Никога не бях виждал стаята, в която се намирах. Стените блестяха като злато. Около мене се бяха насъбрали някакви същества, облечени в дрехи на червени ивици. Никога не бях виждал подобно нещо. Затова и си помислих, че вече се намирам на оня свят. Понадигнах се, започнах с любопитство да оглеждам всичко наоколо. Без да се замислям, промърморих:

— Че то на оня свят било много хубаво! Ако знаех, че е така, отдавна да бях умрях. Въобще нямаше да изпадам в такава идиотска ситуация и щях да се радвам, ако веднага бях умрял.

Като казах това, едно от съществата в червените дрехи ми отговори:

— Това не е оня свят и ти не си умрял.

Изненадах се страшно. Независимо дали се намирах на оня свят или не, не предполагах, че толкова лесно ще намеря общ език.

— Как разбирате тогава какво ви говоря, как ми отговаряте?

— В това няма нищо странно. Нашата цивилизация е много по-напреднала от вашата. Устройството, което е прикрепено към главата ти, ни предава мислите ти, а след това чрез същото устройство нашите мисли достигат до тебе.

Попипах си главата и забелязах, че наистина има такава работа. Усетих, че се допирам до метал.

— Наистина! Виж ти какво удобно нещо! Досега не бях виждал такава чудо! Значи аз наистина не се намирам на Земята. Но ако това не е задгробният свят, къде всъщност се намирам?

Онези с червените дрехи бяха много изискани. Аз им говорех с просташкия си речник, но те ми отговаряха вежливо.

— Ние открихме в космическото пространство ракетата, в която нямаше никакви признаци за живот. Проверихме какво има вътре и те намерихме замразен. След това те докарахме на нашата планета и се погрижихме за тебе. Страшно се зарадвахме, че успяхме да те съживим!

— Не се вълнувайте. Щом сме ви спасили живота, значи, че такава е била волята на съдбата. Кажете ни, имате ли нужда от нещо? Нашата цивилизация е много напреднала. Имаме възможност да направим за вас много.

Аз много се зарадвах на това внимателно отношение. Това нямаше нищо общо с отношението на ония типове на Земята...

Бях се замислил за момент. Съществата от тази планета ме гледаха с топлота. След това казаха:

— Ние сме изпълнени с възхищение от смелата ви постъпка — да тръгнете сам на пътешествие в Космоса!

Аз трепнах.

— Не, работата не е в смелостта. Аз съм слабохарактерен, затова така се получи.

Те, изглежда, не ме разбраха и затова попитаха:

— Защо тогава е било необходимо да излетите в Космоса? Може би с нещо бихме могли да ви помогнем?

Аз се опитах да изразя мислите, които от известно време бяха започнали да се очертават в главата ми.

— Не ми е много ясно. Аз дори не знаех, че някъде в Космоса има такава прекрасна планета като вашата. Но истинската цел на ония

типове, дето ме изпратиха, е да завладяват точно такива планети.

Стори ми се, че техните физиономии изразиха някакво неприятно чувство.

— Това усложнява нещата. Но както вие сам успяхте да се убедите, нашата цивилизация е много напреднала. Вие изобщо не можете да се сравнявате с нас, изключено е да ни завладеете! По-добре е да се откажете още сега. Ние ще се отнасяме към вас като към гост и ще ви разведем из нашата планета. После обаче ще ви изпратим обратно на вашата планета, на Земята. Там ще разкажете всичко, което сте видели, ще обясните на вашите хора, че това, дето са намислилила завладеят нашата планета или нещо подобно, е безумие. Обръщаме се към вас с молба да направите всичко възможно и да спрете опитите да се осъществи един такъв план.

Тези същества бяха много любезни с мен, но аз поклатих отрицателно глава:

— Това няма да стане. Втори път няма да се върна на Земята.

В главата ми оживяваха неприятните спомени от живота ми там. Като видяха колко енергично отказвам, моите домакини се раздвижиха и аз побързах да им обясня:

— Не зная, може би ще ви се стори малко странно, ако започна да говоря лоши работи за собствената си планета, но аз лично смятам, че няма по-тъпа планета от нашата. Вие не знаете колко жестоко се отнесоха с мене, когато разбраха, че не искам да летя в Космоса. Изобщо не ги интересуваше какво ми харесва и какво не ми харесва! Ако не направите нищо с тази планета, не се знае какво могат да предприемат след известно време! Трябва още сега да вземете някакви мерки, това ще бъде добре за всички ни! — привърших аз дългата си реч. На Земята никога не бях говорил тъй свободно.

— Не можем да направим такова нещо.

Отначало те размахаха нежните си ръчички, но постепенно се съгласиха с мене и приеха предложението ми. Без съмнение искрените ми слова стигнаха до тяхното съзнание.

— Нима искате да кажете, че нямате нищо против дори да разрушим планетата Земя?

— В името на живота на всички планети, в името на мира в Космоса нямам нищо против да се разруши Земята.

Говорех искрено и не изпитвах никакви угризения на съвестта.

— Вярваме ви и започваме подготовката. Ние имаме координатите на мястото, където открихме вашата ракета, а също и данни за скоростта, с която тя се движеше, така че можем да изчислим къде се намира Земята. След това ще конструираме мощно ракетно оръжие, срещу което няма никакви средства за защита, и ще го насочим към Земята. Само че имаме едно условие: ние ще подготвим всичко, а копчето, с което ще се включи системата за изстрелването на ракетата, ще натиснете вие!

Заведоха ме в залата, където се намираше пултът за изстрелването на ракетата, и без да се колебая, аз натиснах копчето. Не се съмнявах, че няма да мине много време и Земята ще бъде разбита на парчета.

Така ви се пада на вас, хора, щом си мислите, че като съм маймуна, можете да си правите с мене каквото си искате!

ПОСЛЕДНАТА СДЕЛКА

— Този свят е отвратителен?

— Човек има само един живот, а трябва да го прекара сред това море от шум и всякакви дразнителни, които смущават спокойствието ни!

Само за това говореха бизнесмените в клуба си.

— Какво ще кажете, да си намерим някакво островче далече на юг и от време на време да отиваме там да си почиваме?

— Добра идея. Ще намерим най-тихото кътче сред природата. На мен не ми харесва много животът сред изкуствената звукова изолация.

Единствените звуци на острова бяха шумоленето на лекия вятър в листата на палмите и плисъкът на пенливите морски вълни, които се разбиваха о брега. В очите се отразяваше синевата на морската шир и лунната светлина. Само онези, които можеха да си го позволят, се наслаждаваха на тишината, която цареше тук.

Това удоволствие обаче не продължи дълго. Не можеха да забранят на другите да идват на острова и не мина много време, когато наоколо израснаха хотели с огромни високоговорители по покривите, а стаите и баровете бяха претъпкани с телевизори и автоматични грамофони. Рев на моторници се носеше из морето, от казиното излизаха пияни туристи и вдигаха шум. Реактивните самолети, претъпкани с групи туристи, ден и нощ пореха небето.

Бизнесмените бяха принудени да си заминат.

— Хубаво е да се веселят хората, от това се печелят добри пари, но нашата мечта да си намерим някое тихо местенце все не може да се осъществи. Където и да отидеш в тоя свят, все същата работа!

— Струва ми се, че трябва да променим начина си на мислене из основи, защото колкото и да се опитваме да избягаме, шумът постоянно ни преследва.

— Имаш ли нещо предвид?

— Ще поръчаме на учените да проучат този въпрос срещу заплащане. Не зная какво ще могат да направят те, но постепенно

може да стигнат до нещо хубаво. Да отидем всички и да поговорим.

— Непременно ще го направим.

Всички се запътиха към научноизследователския институт, изпълнени с надежди.

— Интересно, интересно... — каза ученият и със сериозен вид започна да обяснява — ... поначало шумът е относително явление. Работата е там, че по отношение на самия шум не може да се направи нищо, но що се отнася до хората, които го усещат...

— Разбираме, че теоретически всичко е правилно, покажете ни, ако обичате, резултатите от вашите изследвания.

— Елате с мен, моля!

Ученият ги заведе пред голяма прозрачна камера, зад която се виждаше един човек.

— Това какво е?

— В пространството вътре в камерата създаваме силно шумово поле. Наблюдавайте какво става.

Разнесе се рев на реактивни двигатели, шум от сблъскване при автомобилни катастрофи, писъци на жени, събрани от лентите на филми на ужасите — звъняха звънци, боботеше грохотът на строителни машини. Целият този шум, записан на магнетофонна лента, се фокусираше в камерата. Човекът в камерата обаче си седеше спокойно и леко се усмихваше.

— Поразителни резултати! Как става всичко това? Някакви лекарства ли му давате? И ние бихме искали да глътнем нещо такова!

— Професоре, вие ще спасите света от бича на шума!

Всички стискаха ръката на учения. Лицето му радостно грееше. Без да се замисли, ученият отговори:

— Не, чак дотам още не сме стигнали. Да се създадат лекарства, които по този начин да въздействуват на човешките усещания, е много сложен проблем. Тези лекарства биха предизвикали болестно състояние във формата на безчувственост по отношение на звуковите дразнителни или по-скоро, притъпяване на чувствителността към тях.

Като чува това, бизнесмените се разочароваха.

— Въпреки всичко аз бих опитал такова лекарство! Какво ще кажете вие?

— Абсурд! Аз съм последният, който ще започне да пие такова нещо!

Всички се върнаха в клуба с унили физиономии.

— Да, тишината и спокойствието в наше време струват повече от диамантите — обади се някой.

— А едно време тишината не е струвала пукната пара! — добави друг и въздъхна.

— Вие ме навеждате на една оригинална мисъл! Да се измъкнем от настоящето.

— Добре, но как ще се пренесем в миналото?

— Аз съм делови човек и разните там приказки за пътешествия в миналото не ме интересуват. Това са измислици за деца. Имам предвид замразяването и анабиозата.

— А, значи целта е бъдещето.

— А, така ли? Впрочем аз също не смятам, че в нашия побъркан свят ужасите ще се увеличават безкрайно. Добре ще бъде да заспим сега и да се събудим след време, когато ще можем да прекараме живота си по-пълноценно.

— Наистина! Прекрасна идея! Да не губим време!

Бизнесмените, представяйки си в розови цветове далечното бъдеще, с общи усилия се заловиха за новото начинание.

В здравите скали на една планина издълбаха огромни подземни пещери, които обзаведоха с атомни електроцентрали и електронни устройства за замразяване и всякакви други съоръжения. Така беше създадена новата фирма „Аврора“, фирма за анабиоза.

— Колко хубав ще бъде животът след това! Доверихме се изцяло и отдадохме всичко за тази цел.

— Да, няма място за безпокойство. Фирмата, която създадохме ние, ще процъфтява все повече и повече.

Изпратена от служителите на фирмата, първата група потъна в своя зимен сън и като принцеса Аврора щеше в това състояние да очаква тихия и спокоен свят — олицетворение на принц Филип.

Но стана също както с тихия южен остров — и в това начинание бизнесмените бяха последвани от много хора.

— И ние не искаме да прекараме живота си в такъв несъвършен свят! Ще продадем всичко, каквото имаме, и ще изчакаме бъдещето!

— И ние ще дойдем с вас! — добавяха съпругите. По-богатите започнаха да се отправят в бъдещето заедно с целите си семейства.

Дейността на фирмата „Аврора“ бързо се разрастваше. По-бедните съвсем не се тревожеха.

— По-дяволите! Когато всички богаташи заспят, ще можем да си създадем един хубав за живеене свят.

Недоволството на бедните бързо намаля. С разрастването на фирмата „Аврора“ и внедряването на серийното производство цените започнаха да падат.

— Какво, и ние полека-лека да се стягаме. Цените вече станаха достъпни и за нас.

— Ако почакаме още малко, сигурно още ще паднат. Винаги става така.

— Това е вярно, но по-добре е да се замразим по-млади, за да можем, когато се събудим в бъдещето, да бъдем млади и да се радваме по-пълноценно на хубавия живот. Работата не е толкова проста.

— Прав си. Да тръгваме още сега.

Подобни разговори се носеха отвсякъде и хората започнаха да се готвят за преселение в бъдещето.

— Какво да правим, сега нямаме достатъчно пари, ако имате, дайте ни назаем, а после, в бъдещето, като поработим, ще ви ги върнем — предлагаша някои подобни сделки.

— Колко хубаво ще бъде след това! Имаме голямо щастие, че доживяхме времето, когато стана възможно да се преселим в бъдещето, а този свят няма да съществува вече.

Постепенно фирмата „Аврора“ изпрати в подземните камери всички хора. Изключение бяха само работниците и служителите от самата фирма. Един ден ръководството на фирмата заяви на по-нискостоящите:

— Дейността на нашата фирма не може повече да се развива. Ето защо, като ползуваме привилегиите на служители на фирмата, ние също се отправяме в бъдещето. Вече сме стари и немощни и няма да можем да посрещнем нашите клиенти, когато отворят очи в бъдещето. Съжаляваме, но това е истината.

Така постепенно служителите на фирмата започнаха да намаляват. Най-напред по-висшестоящите, а след тях и тези, които заемаха по-ниски длъжности. Атомните реактори на съоръженията бяха изчислени за десетки хиляди години и не се нуждаеха от

поддържане. Отделът за набиране на нови клиенти също вече нямаше работа.

— Да тръгваме и ние. Ще се видим по-късно.

Последният, който можеше да чуе такива думи, беше един съвсем дребен служител на фирмата.

— Всичко хубаво! — отговори той.

Останал сам в голямата административна сграда на фирмата, той продължаваше да изпълнява задължението си — веднъж месечно да почиства стаите. Наистина, понякога релетата за време изключваха апаратурата за анабиоза на някой от клиентите и той се събуждаше.

— Какво става? Никой ли не е станал още?

— Не, всички спят дълбоко — отговаряше чистачът.

— А, така ли. Защо и аз да ставам тогава? Ще дремна още стотина години. — Всички събудили се отново си лягаха в камерите.

В дните, когато нямаше работа, чистачът сядаше на стола си на покрива на сградата и гледаше разсеяно града, в който нямаше жива душа. Така минаваше ден след ден.

— Колко е тихо! Всички спят. Дори не съм и сънувал, че мога да прекарам толкова спокойни дни, така никой да не ме безпокои. Интересно, докога мислят да спят? Те си знаят кога трябва да се събудят — мърмореше от време на време чистачът, но, естествено, нямаше кой да му отговори или да го разбере. Той клатеше глава, отново гледаше хоризонта с блуждаещ поглед. Докато един ден възкликна:

— А! А това какво е? Дали не е самолет? Само че освен мен на земята няма никой! — каза той тихо и се надигна от стола си на покрива. Онова, което той наблюдаваше, преминаваше по небето в строен ред.

— Странна планета! — каза едно от извънземните същества, когато космическите кораби кацнаха на повърхността на Земята.

— Наистина. На тази планета не може да няма цивилизация, а не се мярка жива душа. Дали не са измрели всички? Не ми се вярва да са изоставили планетата.

— С толкова усилия и време стигнахме до тази планета. Да я разгледаме, може пък да намерим нещо, трябва да намерим. Да опитаем да потърсим пак.

— Интересно, каква може да е причината за изчезването на всичко живо?

В това време от наблюдателния пункт пристигна съобщение:

— На планетата няма нито силно радиационно излъчване, нито болестотворни микроорганизми.

— Добре. В такъв случай ще излезем внимателно.

Групата извънземни същества предпазливо обикаляха от град в град.

— Няма нито един труп. Каква зловеща планета.

— Няма какво да се прави. Да се връщаме обратно.

По едно време обаче един от тях извика и насочи лъчевата пушка към покрива на една сграда.

— Там има нещо.

— Чакай, не бързай да стреляш!

Извънземните същества успяха навреме да изтръгнат оръжието и сребристият сноп само леко засегна ъгъла на сградата, на която се намираше чистачът на фирмата „Аврора“.

— Да идем да проверим какво представлява това там!

Групичката се запъти към сградата. Като стигнаха при чистача, той трепереше от страх. Към него се приближаваха някакви чудовища с големи опашки и огромни глави, а странните им оръжия можеха да разрушат цялата сграда. Стъпвайки тежко, космическите същества спряха пред него.

— По всичко личи, че вие сте владетелят на тази планета. Бихме искали да ви попитаме нещо.

Човечецът, вцепенен от страх, не разбираше нито дума от това, което му казаха, и само кимаше с глава. Космическите гости обаче останаха с друго впечатление и започнаха да обясняват:

— Хубаво е, че разбирате какво ви казваме. Ето каква е работата. На нашата планета не стига храната и имаме проблеми с изхранването на нашите жители. Ако имате някакви запаси в излишък, бихме искали да купим колкото може повече.

Метачът плахо показва към камерите със замразените от фирмата хора. Той не разбираше какво му говорят и посочи нататък, защото мислеше, че някой от тях може да разбира този език.

Там има хора по-умни от него, нека тях да питат...

СДЕЛКАТА

— Готви се, вече дойде и твоето време. Аз съм Богинята на смъртта, за тебе съм дошла.

При тези думи той подскочи. Имаше чувството, че кръвта му се смразява. В мрака на нощта бе настъпила пълна тишина и изведнъж този глас... Изглежда, наистина беше Богинята на смъртта.

— Моля те, пощади ме! Не ми се умира още! Не може ли нещо да се направи? Мога да ти предложа пари.

— Добре, ще платиш ли?

Сумата беше голяма, но това не беше от случаите, когато човек може да се скъпи. Нямахме как, даде всичките пари, които беше спестил.

Измина една година и Богинята на смъртта отново го посети.

— Добър вечер. Този път как ще се разберем?

— Още пари ли искаш?

— Да. Сега ще ти излезе малко по-скъпичко от миналия път.

— Това е жестоко! Вземаш ми всичките пари, които изкарвам с тежък труд!

— Но затова пък те оставям да живееш! Мога и да не го правя...

Мръсен номер, но нямаше какво да прави. Такава е съдбата, нямаше съмнение, че следващата година пак щеше да дойде. Ужасна история, но за да продължава да живее, изглежда, трябваше да продължава сделките с Богинята на смъртта.

Както и предполагаше, тя дойде и на следващата година. Тогава той я попита:

— Сигурно пак пари искаш. За какво са ти?

— Аз никога не вземам повече, отколкото ми са разходите — отговори Богинята на смъртта.

— Разходи! Какви разходи?

— Правя тайни дарения във фонда за опазване на природната среда. Хората унищожават природата, с което ми създават много работа.

РАЗВАЛИНИ

— Пристигнахме, ученици! — каза учителят, който водеше групата.

Хълмът, окъпан в тишината и ярките лъчи на пролетното слънце, плавно се спускаше към морето, посрещайки меките удари на морските вълни. По небето, като бели зайчета, плаваха облаци и сякаш пееха с гласа на чучулигите.

След възвишението започваха развалините. От древния град не бе останало почти нищо.

— Вижте как са изглеждали градовете преди тридесет хиляди години — каза учителят.

— Това, изглежда, са били големи сгради — поинтересува се един ученик, който, вероятно, беше отговорникът на класа.

— Сега се реставрират къщите и улиците и така цялото древно селище ще бъде възстановено. Да идем да го разгледаме отблизо.

Започнаха да се спускат надолу към развалините. Онези от учениците, които не се интересуваха много-много от такива неща, вървяха по-назад. Няколко четвъртити, наредени една до друга сгради мълчаливо посрещнаха групата. Всички ученици се бяха събули и се движеха безшумно по бетонираното шосе. Край пътя се издигаше стълб с надпис „Поща“, но никой не можеше да го разчете.

— Учителю, а това какво е? — попита момчето, което вероятно беше отговорникът на класа, доволно, че стълбът край пътя му беше дал възможност да зададе още веднъж някакъв въпрос.

— Предполагам, че е някакъв идол. Навярно едно време хората са заставали пред него и са се молели да бъдат изпълнени техните желания и тъжби.

Докато учителят обясняваше, учениците от по-задните редици си говореха:

— Какъв смисъл може да има да се молиш на такова нещо? Тия, дето са живели едно време, сигурно са били големи глупаци!

Децата започнаха да се отегчават. Издълбаните навсякъде големи квадратни дупки и разните там развалини от едновременните каменни домове с нищо не привличаха интереса им.

— Учителю, няма ли вече да закусваме? — попита един ученик и след него всички се развикаха: — Гладни сме вече, искаме да закусим!

— Виждате ли онова знаме? Като стигнем дотам, ще обядваме.

Край развалините имаше малко павилионче, над което се развяваше алено знаме. Съдържател беше един старец с дълга бяла брада.

— А, днес са ни дошли екскурзианти! Децата сигурно много са щастливи, че са на екскурзия. Навярно ви се пие чай? — каза старецът и започна да нарежда столовете от плетен бамбук, но децата нямаха намерение да седат на тях. Беше им по-приятно да закусват на мекия килим от зелена трева. Само учителят седна на стол.

— Хубаво е, дето сте довели децата тук. Само че тях сигурно много не ги интересуват тези неща.

— Така е, но все пак...

Докато пиеха чая си, между учителя и стареца се завърза разговор.

— Аз например едва като поостарях, започнах да изпитвам интерес към развалините. Докато бях млад, много-много не ме интересуваха нещата, свързани с древността. Сега много обичам тези развалини. Особено ми харесва да се разхождам сред старинния град, когато в ясните вечери грее луната. Вървя и си мисля какви ли хора са живеели тук? Като че ли се чува пращенето на съчките в старите огнища. Улиците са били осветени, правоъгълните отвори в стените на сградите са били запълнени с някакви прозрачни материали, а вътре в стаите е имало такива хубави неща, каквито ние дори и не можем да си представим, нито пък можем да разберем за какво са служели. Какъв ли е бил животът на тези хора? Много бих искал да го сравня с нашия живот сега. Аз съм вече стар и много ми се ще да разбера всичко, преди да склопя очи. Мисля си дали нашият живот е по-хубав от онзи, който е кипял сред тези развалини.

Учителят престана да яде, отпи от чая си и отговори:

— Нашият живот е много по-хубав от живота по онова време. Защото във всички случаи този град или, по-точно, светът по времето, когато този град е процъфтявал, цялата цивилизация и всичко останало

е изчезнало само в един миг. Причината не е известна, но изглежда, че е било след някаква гигантска експлозия. Имайте предвид това, когато сравнявате нашия живот и живота на онези хора. Може би ще ви се отще да живеете!

— Трябва да е тъй, както казвате. Само че защо, след като е била построена такава цивилизация, е трябвало да бъде унищожена? Като си помисля за това, тъга обхваща душата ми. Опитвам се да погребам тази тъга и си отвличам вниманието, като възстановявам разни предмети. Освен това от самотния живот ли, що ли, но си мисля, че не са искали да осигурят бъдеще на следващите поколения и може би това е довело до края на цивилизацията.

— Да, така е. На мен ми се струва, че ония древни хора не са били достатъчно развити, че да помислят за това.

— И аз се опитвам да мисля като тях. Когато е избухнал силният взрив, хората може би нищо не са подозирали и са си живеели спокойно. Не мога да си представя що за взрив е било. Потръпвам, като си помисля за това.

Учителят вече се бе нахранил и си помисли, че започва да му става досадно да поддържа разговора със стареца на тази тема.

— Харесва ми вашият поглед върху тези неща. Но нима ние можем нещо да поправим? Човек не трябва да се тревожи излишно, независимо от това, дали животът му минава в трепетно очакване, или си тече мирно и спокойно. А за хората, които са живели толкова отдавна, цели тридесет хиляди години преди нас, ние не можем да направим нищо. Те вече нямат никаква връзка с нашия живот. Дори и да предположим, че всичко това е било така, днес вече нищо не може да се направи. Може би е хубаво, дето се разхождате сред развалините и си мислите за далечното минало, но моля ви, от време на време разхождайте се и до възвишението. Не е ли чудесно, че можем да се наслаждаваме на зеления хълм, в който се спира морето, на красивото небе, на топлото слънце?

— Може би е така. Но един ден, като поостареете, може би и вие ще започнете да мислите за тези неща.

Старецът искаше да каже още нещо, но като че ли не намери подходящи думи. Учениците отдавна бяха привършили със закуската.

— Време е вече да тръгваме.

— Оттук ли ще минете?

— Ще отидем на морския бряг, може би ще намерим там миди и черупки. Ей, идвайте вече, тръгваме! — извика учителят на учениците, които тичаха по възвишението.

Всички се събраха. Дойдоха и онези, които играеха на криеница сред развалините.

— Ударих се! — проплака един, приближавайки се до учителя, който го погали по главата.

— Не плачи — успокояваше го учителят. — Е, малко си се одраскал — дребна работа.

Учителят поглади ласкаво ударената ръка, която имаше шест пръста. Топлият пролетен вятър, чийто мек полъх учителят усещаше с всичките си четири ръце, всяка от които имаше по шест пръста, ни най-малко не се бе изменил за изминалите тридесет милиона години.

КАНТОРА ЗА ТЪРГОВИЯ С МИСЛИ

Макар че съм само един продавач, и то от тия, дето разнасят и предлагат стоките по домовете, мога да кажа, че си живея изключително добре. Наистина, много е важно да умееш да предлагаш стоката си, но по-важно е да предлагаш стоки, които отговарят на съвременните изисквания.

Вярно е, че има много възрастни хора, които като чуват думата „продавач“, едва сдържат презрителната си усмивка, но мен това не ме безпокои ни най-малко, защото смятам, че мога да се гордея с работата си. Само като си помисля колко по-високо стоя от другите продавачи, с които е пълен светът. Например религиозните дейци, дето продават разни идоли, или пък идеолозите с техните доктрини.

Това е така, защото всеки човек в наше време изпитва остра нужда от стоките, които аз продавам. Като разберат какво продавам, хората решават, че е добре да си купят, и са ми благодарни от сърце. Такова е моето верую в търговията и не може да се каже, че съм обикновен любител в тази област. Убеден съм, че няма никакъв смисъл да се блъскаш като луд и да хвърляш всичките си сили и енергия. Важното е първо да погледнеш на нещата с очите на клиента, а после леко и елегантно да настояваш...

Но стига толкова. Време е за работа.

Преди известно време си бях набелязал една къща в покрайнините на града и сега се запътих към нея. Много хубава малка къща, разположена в оградената с жив плет от розови храсти градинка. Отвътре, без съмнение, продавачите вече добре са я обзавели с последните постижения на техниката. Интелектуалците първи налапват стръвта.

Позвъних на вратата. Отвътре се показа една жена и аз ѝ подадох визитната си картичка. Тя само и хвърли поглед и, изглежда, веднага позна, че съм продавач, защото лицето ѝ се намръщи.

— Нищо не ни трябва — бяха думите, които, както си и знаех предварително, щях да чуя. Ако бях начинаещ в занаята, щях да

започна да се усмихвам глупаво и по този начин само щях да предизвикам високомерието на жената, която непременно щеше да се развика. Аз обаче правя физиономия, като че ли нищо в този свят не ме интересува, и измърморвам с глас на отвратен от нещо човек:

— Вие сигурно ме взехте за продавач! Не познахте. Но предполагам, че няма по-неприятно нещо от тези нахални типове, които те безпокоят тъкмо когато имаш нужда от пълна тишина. И на мене ми се случва, така че напълно ви разбирам.

— Да, така е — отговори жената.

Но докато тя се чудеше как да ме отпрати, аз продължих разговора:

— Много неприятно нещо станаха в последно време продавачите, особено с тази конкуренция. Да бяха само продавачите, щеше да е добре — поне знаеш, че идват да ти продават, и толкова. Ами рекламата? Стотиците търговски наименования на стоките, които нашите фирми произвеждат, пълнят главите на хората, измествайки всичко друго. Но и това не е най-лошото, защото съвременният човек свиква с тези неща и не им обръща много внимание. Вашата пощенска кутия обаче сигурно е пълна с рекламни писма, в които изобретателните продавачи предлагат своите стоки, адресирани направо до отделните хора?

— Вярно е. Не зная как да се отърва от това — каза тя и погледна към натъпканата с рекламни писма пощенска кутия.

— Такива изискани домове като вашия наистина са любим обект на хитрите продавачи. И аз доскоро имах много неприятности от този род. Тази търговска къща, оня търговски дом. Това ако не купите, много ще загубите, срамно е още да не сте си купили онова. За вашето пътуване в хубаво време това си купете, купете си еди-какво си, ще ви трябва, ако пътувате в лошо време. Ако се чувствувате изморен, ето го единствения лек. А как няма да ви заболи главата, като постоянно ви натрапват такива неща? С рекламите по телевизията е по-лесно — завърташ копчето и го изключваш, а това трябва да го вземеш от пощенската кутия, да отвориш плика, да го прочетеш...

— Точно така е — съгласи се тя.

— Още като ви видях, по сянката на дълбокото съжаление, която се изписа на лицето ви, разбрах, че поради голямата си заетост вие всеки ден отчаяно се борите, за да постигнете истинските цели на

човешкия живот. Толкова ми се иска да ви утеша... — Тези думи също не предизвикаха никаква съпротива. Продължих по-нататък:

— Докато прегледате натъпканата с налудничави рекламни писма поща, времето минава и нямате възможност да отворите любимата си книжка със стихове или просто да се отдадете спокойно на мислите си... На какво прилича това? Човек може да прекара целия си живот, четейки глупавите предложения на рекламните писма, но ние сме интелигентни хора и трябва да можем да се преборим с това — не зная дали думата „мисли“ или думата „интелигентни хора“ ѝ подействува. Изглеждаше, че главата ѝ е пълна с разни стихове.

— Да се отдам спокойно на мислите си? Знаете ли от колко години не ми се е случвало? Вече чувствавам, че в сърцето ми зейва празнина. Само че какво да правя? Трябва да преглеждам пощата, защото получавам писма и от приятелите си. За друго просто не ми остава време.

Като чух това, аз си придадох вид, че дълбоко ѝ съчувствавам.

— С цялото си сърце разбирам вашето страдание. И аз доскоро бях в подобно положение.

— Доскоро ли казахте? Сега вече нямате ли такива проблеми? — Тя най-после прояви заинтересованост.

Аз обаче не исках веднага да стигам до главната тема, Затова казах колебливо:

— Не, такива проблеми вече нямам. Но ще поговорим някой друг път.

— Не е хубаво така! Започнахте разговора, а сега не се доизказвате!

Вече умело я бях повел към клопката, но това беше само първата фаза на моето начинание и сега трябваше да бъде още по-внимателен:

— Всъщност моето предприятие произвежда някои неща. Но аз не искам да изпадам в положението на продавач, затова нека да отложим този разговор засега.

— Моля ви се, кой казва такова нещо!

В този момент аз бързо извадих от чантата си машинката.

— Ето какво представлява. Искате ли да видите как действа? — попитах аз и без да чакам отговор, я закрепих към пощенската кутия. Жената гореше от нетърпение да види какво ще стане.

— Така се закрепя. А сега, моля ви, гледайте внимателно! Аз ще изляза отвън, за да напъхам хартиите в пощата.

Вече бях извадил цял куп рекламни и лични писма от кутията. Взех ги и минах от външната страна на вратата.

— Гледате ли? — попитах аз отвън и започнах да пускам в пощенската кутия разните рекламни материали и другата поща. Чу се шум на въртящи се зъбни колела и машинката започна да работи. С една дума, машинката започна да сортира рекламните материали и личната поща. Едновременно с това изваждаше и отделяше и рекламните подлистници на вестниците. Аз отново влязох вътре, жената ме чакаше с грейнали очи — и бързо я попитах:

— Какво ще кажете за тази машинка? Хората, в чиито домове съм поставил такива машинки, са много доволни. Най-вече защото сега имат време да се отдадат на мислите си. Може да се каже, че благодарение на тази машинка човек има възможност да се самообразова, да повишава културата си, остава му време и за личен живот. А това неминуемо ще се отрази благоприятно и на кариерата на мъжа ви. Може да получи повишение. Ще постигне много успехи в работата си, защото в наше време се смята, че най-важното условие да се създаде една високообразована личност с оригинални идеи е въпросната личност да не употребява стандартните стоки, с които живее цялото наше стандартизирано човечество.

Като произнесох думите „повишение“ и „успехи в работата“, усетих, че жената не беше безразлична към тези неща.

— За колко я продавате? — попита тя.

Аз назовах цифрата и продължих:

— Не може да се каже, че е евтина, но гаранционният ѝ срок е десет години. Имайки предвид служебното повишение на съпрузите и техните успехи, да си купиш такава машинка, е много-по-добре, отколкото да вложиш пари в акции на някоя от процъфтяващите фирми. Вече трябва да тръгвам, извинете за безпокойството... — казах аз, като започнах да прибирам машинката, с което дадох да се разбере, че разговорът в общи линии е приключен.

— Чакайте, и ние ще си вземем такава машинка!

— Само че, ако аз ви продам тази машинка, ще изпадна в положението на продавач, а както разбрах в началото на нашия разговор, вие никак не обичате продавачите — казах аз намръщено.

— Какво говорите! Вашите опасения са напразни, тъй като вие не продавате тази машинка, вие продавате свободно време за размисли и духовно развитие.

— Щом наистина така смятате, сега ще я монтирам. А къде ви е кошчето за отпадъци? Ето така ще го поставим, та рекламните материали да отиват по тази тръба направо в кошчето за отпадъци. Харесва ли ви тази идея? Времето, което ще спестите по този начин, ще има много важно значение за вашия начин на живот. Вече ще имате много повече време за себе си.

Докато жената ме обсипваше с благодарности, аз си мислех за това, че първата продажба мина успешно. Сбогувах се и си тръгнах.

След няколко дни посетих същия дом с цел да направя следващата си продажба. Само че никак не ми беше ясно как щеше да стане.

— Как се чувствувате сега?

Жената ме посрещна, без да се намръщи, изглежда, беше доволна от работата на машинката.

— Чувствувам се прекрасно. Вие наистина ми помогнахте. Сега вече не си губя времето да отварям писма, да чета глупости и да хвърлям рекламните в кошчето за боклук.

Естествено беше да е така. В съответствие с моите търговски принципи тази машинка наистина беше благородно изобретение, което освобождава хората от една досадна работа.

— Искан да ви попитам, има ли нещо, което все още ви създава някакви неприятности?

— Ами как да ви кажа. Наистина, хубаво е, дето вече не чета рекламните писма, но в последно време много търговци почнаха да идват и да ми предлагат стоки. Ето това ме безпокои. Това ми пречи да се отдавам напълно на мислите си — довери ми се тя с изражение, което беше смесица от съжаление и тъга.

На нея и наум не ѝ минаваше, че и аз съм продавач. Ето защо не можех да не дойда втори път.

— Да, сигурно е неприятно! Човек понякога губи контрол над себе си, когато му дойдат в къщата да му предлагат разни стоки. Особено на хора като вас, с хубави жилища. Навярно е много трудно да се справяте с тези нахалници. Мисля, че ви разбирам много добре.

— Не знаете ли какво може да се направи?

— Разбира се, мога да ви помогна — казах аз уверено, защото днес бях дошъл именно за да уредя една такава продажба, — само че обичате ли кучета?

— Кучета ли?

— Нашето предприятие се занимава и с отглеждането на кучета, които специално се дресират, за да разпознават продавачите. Кучетата усещат, че продавачите искат да продадат нещо на всяка цена, и започват да лаят, с което ги отпъждат. Но ако посетителят не е продавач, разбира се, не лаят. Нещо повече, те го посрещат приветливо, радостно въртят опашка.

— Тия кучета сигурно са много мили — каза жената. Сигурно беше много измъчена от посещенията на търговците. Аз веднага извадих от чантата си каталог със снимки на кучета.

— Ето по този каталог можете да си изберете порода куче, което да ви харесва. Странно е, че човек трябва да прибегва до помощта на тези верни и мили животни, за да си осигури един спокоен човешки живот, в който ще има възможността се отдава на мислите си...

И тази сделка приключи. Не мина много време и аз за трети път посетих същата къща. Кучето, макар че беше пред входа, естествено, не се разлая.

— Как живеете сега, откакто имате и куче?

— Ами добре, прогонва с лая си нахалните продавачи, весело посреща гостите, изобщо всичко е много добре. Само че...

Трудно ми беше да разбера със сигурност, но ми се струваше, че има някакви нови проблеми.

— Безпокои ли ви нещо? — попитах невинно аз.

— Има и такива продавачи, които въпреки лая на кучето се приближават към входната врата. Вярно е, че са много досадни, но като видя съдраните им от кучето панталони, става ми жал за хората, и не мога да им откажа...

— Продавачите днес са много настойчиви. За да нарушат спокойствието на човека, са готови да пожертвуват и панталона си. И тъй като вие сте с меко сърце, обхваната сте от хуманни чувства, неудобно ви е да ги отпращате. Всичко ми е ясно.

Като чу това, жената се усмихна добродушно и помоли:

— Нещо не можете ли да направите? Още една услуга?

Аз, естествено, за това и бях дошъл.

— Ще се опитам. Ако беше вашият съпруг, сигурно щеше да размаха тоягата, но вие сте с добро сърце. Мога да ви предложи нещо, с което ще можете да разпознавате кога идва някой нахален продавач. Това е един нов модел звънец.

— Звънец ли? — попита внимателно жената.

— Като чуе вашия мек глас и види добродушното изражение на лицето ви, продавачът ще бъде много настоятелен и вие няма да можете да се противопоставите на неговото нахалство. Всяко посещение на продавач ще завършва с покупка. От това може да ви предпази този звънец. В него е вграден малък детектор на лъжата и щом като някой натисне бутона на звънеца, устройството проверява дали това не е продавач. Но ако идват гости, звънецът звъни по съвсем друг начин.

— И в такъв случай аз мога да отворя вратата само когато ми идват гости, така ли?

— Ако някой продължава упорито да звъни, от това резервоарче започва да пръска вода.

— Колко интересно! Можете ли да ми инсталирате един такъв звънец? — попита тя с усмивка.

— Разбира се. Така ще можете напълно да се отървете от продавачите. Нищо повече няма да може да ви безпокои и без да се налага да промените добродушния си характер, ще можете да се отдавате в тишината на мислите си. Това бързо ще се отрази и на успеха на вашия съпруг във фирмата, а и аз бих се радвал...

И така, в тази къща продадох пълен комплект от производството на фирмата. За мене това беше радостно събитие. Аз си получих процентите от продажбите, а в този дом настъпи спокойствие, за да може човек да се потопи в мислите си. Но какви щяха да бъдат тези мисли, аз самият нямах никакво понятие.

Беше естествено при такава благородна и добре платена работа да се гордея и да обичам професията си. През почивните си дни, както днес например, можех да се изтягам на мекия диван в луксозно мебелираната си стая, да се опивам от аромата на хубавия коняк и спокойно да си почивам.

В главата ми витаеха мисли за това как ще продавам устройствата за изключване на телевизионните реклами. Нашата фирма възнамеряваше в най-скоро време да конструира такива

устройства. От всеки тридесет минути телевизионни предавания три минути бяха заети с реклами. Колко време се губеше по този начин за един ден,зи една година, за десет години! Ако такова устройство се инсталира по домовете, колко време ще се освободи за мислене...

В това време някой звънна на вратата По всяка вероятност беше някой приятел. Вкъщи също съм си поставил специален звънец, така че веднага бих разбрал, ако е продавач. Както си бях с цигарата в ръка, излязох да видя кой е. Пред вратата стоеше непознат мъж с чанта в ръка.

— Кой сте вие? — попитах аз.

— Казаха ми, че в този дом живее продавач, затова реших да ви посетя. Конкуренцията в търговията в последно време много се изостри и предполагам, че такъв изискан човек като вас сигурно хвърля много труд, докато продаде нещо. Ако се възползвате от изобретението, което направих, вие ще можете да работите по-ефективно, ще имате преимущество пред своите конкуренти...

— Не знаех, че съществуват такива неща. Моля, покажете ми вашето изобретение — заинтересувах се аз.

— В последно време, поради инсталирането на странни устройства по домовете, работата на продавачите много се усложни. С помощта на този комплект обаче вие ще можете да неутрализирате действието на всякакви системи. Ето тези пликосе например, като се пуснат в пощенската кутия, блокират действието на машинката, която изпраща рекламните писма направо в коша за боклук; това устройство пък пръска облак от упойващ газ, който приспива веднага настроените против продавачите кучета, а ако с тези ръкавици звъннете на снабдените с устройство против продавачите звънци, те дават сигнал, по който не може да се различи дали идва продавач, в резултат на което домакинята излиза.

Гледай ти какви абсурдни работи се появиха! Къде отива моята търговия тогава! Кой ли тип е могъл да ги изобрети?

— Вие сам ли изобретихте тези устройства? — попитах.

— Ако трябва да ви кажа истината, жена ми ги измисли. От известно време тя разполага с много свободно време и по цял ден се отдава на мислене, така в главата ѝ се родиха тези интересни идеи. Та трябваше да се откажа от досегашната си работа и започнах да се занимавам с търговия. Продавачите, които вече си купиха този

комплект, са много доволни и ми благодарят. Хубаво нещо, пък е и много доходно...

ВЕЛИКОЛЕПНАТА ПУШКА

След като дълго разпитва и търси на разни места, господин С. най-после успя да открие научноизследователската лаборатория на професор К. Нямахте нищо чудно в това, че го намери толкова трудно, тъй като лабораторията се намиреше в една порутена сграда в покрайнините на града.

Господин С. почука на вратата и след малко отвътре се показа мъж на средна възраст, облечен небрежно. Господин С. се поклони.

— Добър ден, бих искал да разговарям с професор К.

— Аз съм. Кажете какво има? — отговори мъжът.

Господин С. се почувствува неловко.

— Моля да ме извините, не знаех, че това сте вие.

— Няма нищо, заповядайте, влезте.

Влязоха вътре. В помещението цареше безпорядък. По масата бяха разпръснати разни чертежи и схеми, а по пода не можеше да се мине от разположените хаотично всевъзможни апаратури и части. Господин С. подхвана разговора.

— Чувал съм, господин професоре, че се занимавате с изобретяване и усъвършенствование на огнестрелни оръжия.

— Да, така е. Ние използваме най-новите технически достижения и произвеждаме превъзходни пушки, които са последната дума в тази област.

— Не бихте ли ми показали някоя?

— Разбира се.

Професор К. взе една от пушките.

Дизайнът наистина беше отличен. Около дулото беше намотана някаква жица, навсякъде имаше разни копчета и приспособления, чието предназначение беше неизвестно. Професор К. отвори един от прозорците и каза:

— Сега погледнете как ще улуча гарвана, който лети във въздуха. Тези гарвани кълват зърната от близките ферми и създават неприятности на стопаните.

Професорът се прицели през прозореца и натисна спусъка. Улучи точно и гарванът падна на земята. Господин С. възкликна от възторг:

— Боже мой, какъв прекрасен стрелец сте!

Професор К. посочи пушката и отговори:

— Не е моя заслугата. Такива са качествата на това оръжие. Прицелното устройство е последната дума на техниката. Веднъж като се насочи към подвижен или неподвижен обект, започва автоматично да го следи и го държи постоянно на мушка. А вграденият в пушката компютър изчислява посоката. Вземайки предвид разстоянието и скоростта, насочвам дулото, натискам спусъка и целта е поразена неизбежно.

— Не мисля, че всичко е толкова просто, но щом казвате... А когато обектът е неподвижен, как действа тогава?

— В такъв случай е добре да завъртите този диск. Свързаното с дулото телескопично устройство автоматично се нагажда към целта. Образът на целта се увеличава многократно. С такова устройство всичко се улучва по-лесно, отколкото да улучиш пощенска марка от един метър разстояние. Освен това има вградено и устройство с инфрачервени лъчи, което позволява да се стреля и в мъгла, и на тъмно.

— Изумен съм. Значи пушката има чак такива възможности! Но и цената сигурно не е много ниска!

— Тук нищо не може да се направи. Това не е стока, която всеки може да си купи и затова не започваме серийно производство.

Господин С. се наведе напред и каза:

— Добре. Няма значение колко струва, стига да се продава.

— Няма нещо, което да не се продава. Само че за какво ви е такава пушка? Ако ще я използвате за нещо лошо, не можем да ви я продадем.

— Трябва ми за лов. В областта, където живея, често излизат мечки и нанасят големи щети. С такава пушка ще ги изтребим.

Господин С. плати. Като взе парите и му подаде пушката, професор К. му напомни още веднъж:

— Много ви моля, в никакъв случай не я използвайте за нещо лошо!

— Разбира се — отговори господин С.

Като излезе с пушката в ръка, по лицето на господин С. изплува самодоволна усмивка. Това за лова и мечките бяха празни приказки. Мишени за господин С. щяха да бъдат не мечките, а хората. Той беше професионален убиец. В последно време с това се занимаваше — получаваше парите предварително и убиваше определените му от клиента хора. Заплащаха му много добре и не можеше да си позволи пропуски в работата. Но за да има успех, трябваше добре да се подготви и той си спомни за професор К. Само професорът беше човекът, който можеше да му даде такава великолепна пушка. Наистина много пари даде за нея, но цената напълно съответствуваше на това, което получи. Сега можеше да не се замисля върху думите на професора. Отсега нататък можеше да прави каквото си иска с оръжието, което вече му принадлежеше.

Наистина помисли си дали да не застреля професора и да изчезне, но това би било много жестоко. Освен това, ако пушката нещо се повреди, нямаше да има кой да я поправи. Затова се отказа от тази идея.

Господин С. взе пушката и се запъти към едно място, което предварително си бе набелязал. Оттам се откриваше изглед към пътя, прекосяващ планината. Скоро щеше да мине колата с човека, когото трябваше да убие. Не можеше да не улучи, пушката стреляше безпогрешно. Господин С. щеше да се прицели в гумата. Колата щеше да стане неуправляема и сигурно щеше да политне в пропастта. Доказателство за убийство нямаше да има... Както и предполагаше, колата на жертвата скоро се зададе. Господин С. насочи пушката и натисна спусъка. Улучи. Колата залъкатуши по шосето, след това се блъсна в страничните ограничители на пътя, разби ги и полетя в пропастта. Господин С. стоеше и наблюдаваше... В мислите му се появи малко съжаление, но всичко мина благополучно и той въздъхна с облекчение, напрежението се стопи и той се отпусна.

Като се огледа, господин С. разбра, че се намира в полицията. До него стоеше професор К.

— Аа, това сте вие, професоре. Оня ден ви създадох малко неприятности — започна господин С.

Професорът се намръщи и отговори:

— Не е там работата. Вие сте чудовищен престъпник. Използувахте оръжието за лоши цели.

— Не, как така...

— Безсмислено е да отричате. Спусъкът на пушката е свързан с устройство, което работи на принципа на детектора на лъжата. То също е вградено в пушката. Когато човек иска да я използва за лоши цели, получават се незабележими изменения в кръвното налягане и статичното електричество по повърхността на кожата. В такива случаи оръжието започва да отделя летлив газ с лекарствени примеси.

— Какви лекарствени примеси?

— Лекарства, които упойват и предразполагат към самопризнание. Като вдишаш малко от тези препарати, оказваш се в обстановка, създадена от твоите халюцинации, поради което сам отиваш и се предаваш в полицията.

От обясненията на професора в съзнанието на господин С. започна да се изяснява положението, в което се намираше. Като си помисли само човек какви злини причиняват хората. Никак не му се искаше да говори.

— Не знаех... Защо в такъв случай не сте направили така, че спусъкът да не задействува? Когато е извършено убийството и хванете убиеца, той ще бъде осъден на смърт. Той може вече да изпитва угризения на съвестта, но след като всичко е станало, това е непоправимо.

— Не се безпокойте. Нищо непоправимо не е станало. Куршумът не е изстрелян от пушката.

— Така казвате, но аз видях всичко. Видях как колата се преобърна в пропастта.

— Защото между лекарствените препарати има такива, които предизвикват халюцинации. Те ти създават илюзията, че виждаш резултатите от неизвършените ти действия. Та на колата ѝ няма абсолютно нищо...

Господин С. въздъхна с облекчение и каза:

— Значи така било. Сигурно и наказанието ще бъде по-леко. Няма какво, пушката е великолепа.

СЕКСТРА

Материалите, свързани със случая СЕКСТРА, са събрани и изложени последователно:

Извадки от статията „Неразгаданите тайни по света“, публикувана в едно списание:

Във вътрешността на Южна Америка съществувала древната империя на инките с високоразвита цивилизация. Едва достигнала своя разцвет обаче, тази империя започнала да се разпада още преди да започнат войните с колонизаторите, дошли от Западна Европа.

По тази причина много хора, които иначе спокойно гледат на филмовите екрани как избиват индианците, ненавиждат белите колонизатори.

Единственото, до което белите колонизатори не са могли да се доберат, когато са завладели империята на инките, е тяхното съкровище. Много се е говорило и писали за това прочуто съкровище.

Досега са открити много паметници от империята на инките. Много учени и пътешественици са минали по местата, където е съществувала тази цивилизация, но може би защото лицата на праправнуците на инките са непроницаеми, като нищо неиздаващите предпазливи лица на всички хора от Изтока, а и понеже от цивилизацията на империята на инките не са останали никакви писмени документи, днес никой не знае какво е станало с потомците на древната империя на бога на Слънцето, която преди векове е била толкова могъща.

Съобщение за проучванията на една агенция за частни разследвания:

Шоджи Саяма. Възраст — тридесет и пет години. Живее в Асахи-мати, Шимуя-ку, в луксозен апартамент на осмия етаж. Професия — шеф на външнотърговска фирма, в импортно-експортната листа на която фигурират преди всичко произведения на електронната промишленост. Управлението на фирмата се намира в Чийода-ку, Мару-но-учи. Делата на фирмата вървят изключително добре.

Класически черти на лицето, елегантен външен вид.

Не е известно какво образование има.

Не е известно дали има роднини. Когато един негов познат между другото го попитал за тях, той отговорил: „Нямам никакви роднини. Останал съм сираче по време на войната.“. И леко се усмихнал.

Много богат, внушава респект, самият той добре познава конюнктурата на пазарите в света, изключително образован, особено в областта на естествените науки и лингвистиката, с много богата обща култура, крайно вежлив. Няма човек, който да каже, че го познава добре. Библиотеката му е пълна с много книги на различни западни езици. В апартамента му има радиоприемник от висока класа, който може да работи на всички вълнови диапазони. Разкошни мебели, стилна обстановка.

В последно време все по-често и по-често посещаван от американски бизнесмени.

При справката, направена по време на проучването в банката, която обслужва неговата фирма, се оказва, че предстои да се подпише договор за износ на огромна сума.

— Япония е бедна на природни богатства, но за сметка на това е много добре развита в областта на техниката. Ето защо не ни остава нищо друго, освен да изнасяме електроника. Друг начин да обогатяваме страната си няма. В близките дни ще разберете по-подробно какво искам да ви кажа — казал той на директора на банката.

Директорът предполага, че Шоджи Саяма е получил прилична сума още преди да се осъществи сделката.

Като се има предвид гореизложеното, няма никакви основания за безпокойство, що се отнася до бизнеса.

Телекс от един вестник:

Вашингтон. Като заяви, че правителството на Съединените щати трябва да предприеме мерки срещу моралния упадък на младежта, достигнал висока степен в периода след войната, днес американският президент одобри внесения преди известно време от долната камара на Сената проектозакон за учредяване на комитет по въпросите на младежта.

Вашингтон. Комитетът по въпросите на младежта заседава вече няколко пъти, но както винаги, въпреки многократните обсъждания, не бяха предприети ефикасни мерки. Под натиска на общественото мнение бе решено заседанията на Комитета по въпросите на младежта да се провеждат при открити врати.

Част от писмото, изпратено от Съединените щати до г-н Саяма с въздушна поща на домашния му адрес:

„Както ме помоли преди известно време, след завръщането си в Съединените щати започнах оживена дейност сред лобитата на горната и долната камара на Сената. Това доведе работата на комитета до задънена улица. Перспективата за нас е добра. Изпращам ти и разписките за разходите, които се наложи да направя досега.“

Статия в едно седмично издание:

Правителството на Съединените щати, което е сериозно обезпокоено от моралния упадък на американската младеж, наистина създаде Комитет по въпросите на младежта, но въпреки продължаващите дискусии до настоящия момент все още няма определено решение.

В същото време напоследък се разглежда въпросът дали да бъде разрешено официално, защото на пазара на Съединените щати да се продава нов вид апарат, произвеждан от един бизнесмен. Действието на този апарат е следното: с помощта на устройство, което генерира слаб електрически ток с определени характеристики и което е прикрепено към човешкото тяло, се изпращат импулси до определени нервни центрове. По този начин се получават усещания като при сексуално общуване, само че удоволствието е много по-голямо.

Както обясни бизнесменът, съвременната младеж не намира отдушник за сексуалното си напрежение и оттам идва склонността към насилие и бунтарство. Свободната продажба на този апарат ще допринесе до известен смисъл за поддържането на обществения ред и спокойствие. Търговската марка на апарата е секстра.

Проведено е експериментално лечение в клинически условия на фригидни жени с помощта на новия апарат и са регистрирани много случаи, при които проявите на истерия са изчезнали напълно.

Освен това от приложените писмени заключения на специалистите медици става ясно, че действието на новия апарат е напълно безвредно за човешкия организъм. Приложението на този апарат е разрешено и от невролозите, и от психиатрите. Несъгласие с приложението и продажбата на този апарат засега са изразили само някои религиозни кръгове, но комитетът е взел решение да

одобри експерименталното приложение на апарата за определено време и при това само в изправителните детски домове.

Няма съмнение, че темата за приложението на апарата в най-скоро време ще стане обект на оживени дискусии и в Япония.

При използването на СЕКСТРА в изправителните детски домове са били постигнати изключително добри резултати. Момчетата и момичетата, използвали апаратите, са станали по-кротки, а и характерите им изцяло са се подобрили. Като страничен ефект е забелязано повишаването на интереса на младежите към книгите, особено към естествените науки, политическите и икономическите дисциплини, религията и изкуствата. Възпитаниците на детските домове, в които се е изпробвал апаратът СЕКСТРА, се отнасяли равнодушно само към някои литературни произведения, и то предимно към тези, в които се описват любовни истории. Всеки от тях се е отдал на учението, атмосферата там напомня по-скоро за университетска библиотека, отколкото за изправителен дом.

Смята се, че пускането на тези нови хора на свобода не представлява вече никакъв особен проблем, но тъй като са искали да си вземат и апаратите, което не било разрешено, всички категорично отказали да напуснат изправителните домове.

Тъй като вече няма никакво съмнение в благотворния социален ефект от приложението на СЕКСТРА, може да се предполагаме пускането на този апарат в свободна продажба на пазара е само въпрос на време.

Телеграма от Съединените щати, адресирана до г-н Саяма:

Всичко върви добре.

Статия в един икономически вестник:

Апаратът СЕКСТРА, който вече се продава на пазара в Съединените щати, се ползува с голям успех сред купувачите. Хората, които ползуват апарата, казват, че няма истински секс без СЕКСТРА. Младежите му измислят галювни имена и го предпочитат пред телевизията.

Относителният дял на електронната апаратура и други произведения на електрониката в износа на Япония се увеличава и може да се предполагаме през следващите няколко години японската електронна промишленост ще излезе от кризата. Както се пошегува директорът на експортния отдел при една от фирмите: „Всичко дължим на «СЕКСПОРТА»“.

Предполага се, че това ще доведе до рязко покачване на акциите на всички фирми, свързани с електронната промишленост. Акциите на много фирми вече се покачват, но освен това, тъй като се предполага, че в изделията на електронната промишленост все по-малко ще се използват вносни материали, бумът в електрониката може да доведе до всеобщ икономически разцвет на страната.

Надпис на картичката, която един от служителите във фирмата на г-н Саяма изпраща до свой приятел:

Не ми се сърди за оня ден. Работата в нашата фирма кипи поради нечувания бум със СЕКСТРА, и аз, като всички служители, имам работа до гуша. Търсенето на този апарат стигна до такива размери, че едва ли и шефът на фирмата някога е предполагал сегашното благоприятно положение. Нашият шеф обаче не се е главозамаял. Изглежда, е решил да се отдаде на политическа кариера. Изобщо той е голяма работа! И ние, дребните служители,

покрай него получихме големи премии, затова реших идващата неделя да отида до минералните извори. Ако искаш, да отидем заедно.

Статии в един вестник:

(Ню Йорк, от нашия специален кореспондент Мураяма)

Всички европейски страни, една след друга, разрешиха продажбата и употребата на СЕКСТРА. В най-скоро време се очаква СЕКСТРА да бъде приет дори от правителството на консервативна Великобритания. За съвсем кратко време апаратът СЕКСТРА стана толкова популярен, че успехът му може да се сравни с успеха на рокендрола.

Апаратът отначало имаше големина на телевизор, но с внедряването на най-новата техника, създадена от учените и конструкторите, се появиха преносими апарати с транзисторни елементи, и СЕКСТРА вече не е по-голяма от дамска чанта. Това го прави неразделна част от живота на американската младеж.

В края на миналия месец на пазара се появи СЕКСТРА с антена — в студиото на радиопредавателя се намира човек, който с помощта на радиовълните изпраща своите индивидуални импулси до тези, които са снабдени с приемници СЕКСТРА, така че в най-скоро време, след проучване на мнението на приемащите импулсите, се очаква да започне да се избира СЕКСТРА-звезда. По тази причина броят на любителите на СЕКСТРА нараства бързо както сред младото поколение, така и сред хората на средна възраст.

(Ню Йорк, от нашия специален кореспондент Мураяма)

Системата за избиране на СЕКСТРА-звезди просъществува известно време, но след това беше изобретена апаратура, която модулира предаваните вълни в съответствие с тоновете на електронната музика, благодарение на което всеки може вече сам да си избере определени мотиви, които хармонират с индивидуалните характеристики на организма и по този начин да получава максимално смълно удоволствие. Така че системата на СЕКСТРА-звездите остана малко в сянка.

Новото изобретение получи популярното название СЕКСОФОН.

Усъвършенствуването на системата СЕКСТРА доведе дотам, че тя започна широко да се прилага и в семейните отношения между съпруга и съпругата. В същото време обаче много млади мъже и жени, в най-подходящата за женитба възраст, загубиха интерес към брака. Мнението на специалистите по въпросите на брака и семейството е следното: приложението на СЕКСТРА е довело до намаляване на прибързаните бракове, които се сключват в много случаи от любопитство към половия живот, като едновременно с това се наблюдава увеличаване на броя на браковете, причината за които е платоническата любов, както и на браковете по разум. По мнението на същите специалисти това явление като цяло е положително.

Статия, публикувана в американски вестник:

(От нашия кореспондент, акредитиран в Токио)

До настоящия момент правителството на Япония не е разрешило свободната продажба на СЕКСТРА. Повечето хора в тази страна смятат, че реформите, извършени след Втората световна война, напълно съответствуват на стила на живот, и че отношението им към секса продължава да не се поддава на новите течения в тази област. Нещо повече, средната възраст на хората, които в Япония заемат важни

постове в държавния апарат и ръководни функции в партиите, е значително по-висока от тази в другите страни по света, поради което те са с по-консервативни разбирания. Освен това в Япония съществува една група интелектуалци, които се наричат „културни деятели“ и имат значително влияние сред младежта. Тези „културни деятели“ са настроени по принцип против всички нови течения в Съединените щати, без да предлагат някаква обоснована мотивировка. По тази причина те излизат с възражения и по отношение на СЕКСТРА и на нейната свободна продажба в Япония. По същия начин преди време те настроиха общественото мнение срещу американската кока-кола. Единството във възгледите на правителството и на „културните деятели“ даде материал за много карикатури по вестниците.

Предполага се, че ще възникнат проблеми във връзка с нечуваното разпространение на СЕКСТРА в другите страни, и много хора, като научат за сензационния му успех в Съединените щати, сериозно ще си помислят дали да не променят мнението си.

Расте броят на внесените тайно в Япония апарати СЕКСТРА, както и на тайно произведените в страната. Хората, които употребяват СЕКСТРА, считат, че полицейските служители нямат право да ги преследват, тъй като не вършат нищо лошо. Полицейският контрол се натъкна на редица трудности, поради което ползващите тази апарат в Япония стават все повече и повече.

Статия в един вестник:

(Хонконг, от нашия специален кореспондент Кишимото)

Поради това, че годишният прираст на населението в Китай надхвърля определения от държавата годишен прираст, китайското правителство е издало постановление,

с което се забранява на мъжете до тридесет и на жените до двадесет и пет годишна възраст да сключват граждански брак.

С влизането на това постановление в сила по цялата страна се надигна вълна от недоволство. Във всички провинции започнаха протести срещу местните ръководства, масово се чупят машини и оръдия на труда, наблюдават се и други антиобществени прояви. Някои наблюдатели предполагат, че от това може да се възползува тайванската администрация.

Китайските правителствени кръгове още не са стигнали до единодушно мнение относно мерките, които трябва да се вземат за излизане от това трудно положение, но, както съобщава достоверен източник, сериозно се проучва въпросът за прилагането на системата СЕКСТРА. По мнение на същия осведомен източник в Китай вероятно ще бъде разрешено използването на апаратите от тази система.

(Хонконг. От нашия специален кореспондент Кишимото.)

Китайското правителство разреши свободната употреба на апаратите СЕКСТРА, които ще се продават под наименованието „КЕНСЕЦУГО“. Същият източник, който помоли да не се споменава името му, събщи, че вълненията във всички провинции постепенно затихват. Предполага се, че ще се увеличи производителността на труда и ефективността на научните изследвания, като в същото време прирастът на населението в Китай ще спадне.

Уводна статия в един вестник:

Висш служител от Централното управление на полицията направи следните заявления пред японските

журналисти:

— Употребата на СЕКСТРА в Япония постепенно се разширява, като едновременно с това почти изчезнаха престъпленията от сексуален характер;

— Рязко намаля броят на престъпленията, свързани с употребата на насилие. По-голямата част от все още проявяващи се престъпления от подобен род се дължи на факта, че те са извършвани от душевно болни лица;

— Продължават да намаляват случаите на кражби по магазините, извършвани от сексуално незадоволени жени, както и случаите на самоубийства сред младежите. Проституцията започва да запада. Наблюдава се намаляване на прираста на заболяванията, свързани със сексуални смущения.

От друга страна, се забелязва увеличение на случаите на кражби, измама и мошеничества. Това се дължи на факта, че поради употребата на СЕКСТРА намаляха приходите на лицата, свързани с проституцията и секс-бизнеса, останали без средства за препитание. Ние ще се обърнем с искане към съответните органи да бъдат отпуснати средства за създаването на специални заведения, в които ще бъде оказвана помощ на споменатата по-горе категория лица, с цел тяхното превъзпитание и превръщането им в пълноценни хора.

Редакционна статия на един вестник:

В извънредно трудни условия продължава създаването на законопроект за образуването на Обществена корпорация за разпространяване на културата. Пазарът на СЕКСТРА все повече се разширява. Примерът, който дадоха другите държави за внедряването на апарата, е достоен за подражание. У нас обаче използването на СЕКСТРА среща много противници. Прогресивната интелигенция подложи на критика и разкри истината за

бъдещото въвеждане на СЕКСТРА в Китай, както и настъпилата коренна промяна на отношението към апарата в официалните среди в Япония бе посочено, че това е свързано с големите печалби и корупцията. Въпреки официалните си изявления, за да спечелят за изборите гласовете на младежта, някои депутати заявяват, че в качеството си на ръководители на нашия народ искат да предизвикат сериозна дискусия по въпроса.

Освен това названието „Корпорация за разпространяване на културата“ не предизвиква интерес. Но има добри примери на организации, възникнали на основата на бюрокрацията. Необходимо е ръководството на Обществената корпорация да бъде изключително добро.

Разпространението на СЕКСТРА ще бъде съпроводено с проблеми за бившите проститутки. Трябва да се вземат бързи мерки то да не доведе до някои нежелателни резултати.

За да бъде добре посрещната масовата продукция на пазара, трябва да се отстранят и чувството на страх, и недоволство в Австралия и други някои страни към японското население.

Рубриката „Въпроси и отговори“ на един вестник:

Въпрос: Омъжена съм, двадесет и пет годишна, с едно дете. Съпругът ми сега е на тридесет и пет години. Оженихме се преди три години по любов, но не мина много време и той започна да ходи при любовниците си и не се прибираше по цели седмици. Търпях го заради доброто на детето. Откакто си намери обаче апарат СЕКСТРА, нито веднъж не е закъснявал. Вече имам проблеми с това, че през нощта ме желае по няколко пъти. Не зная какво да правя, макар че в началото много се зарадвах (гр. Аомори, една измъчена жена).

Отговор: Изненадани сме от това, че все още има хора като вас, който малко познават живота. Помолете съпруга си да намери още един апарат СЕКСТРА за вас. А това, че откакто той употребява такъв апарат вече не закъснява, означава, че е влюбен само във вас и че други жени повече не го интересуват.

Ако в момента нямате достатъчно пари, за да си купите още един апарат, идете в най-близката банка, която веднага ще ви отпусне заем за покупката на СЕКСТРА. Всички банки отпускат заеми за закупуването на СЕКСТРА без всякакви формалности. Ако имате проблеми и след като самата вие започнете да употребявате апарата, пишете ни отново. Ние обаче сме убедени, че това няма да се наложи.

Из рубриката „Кинокритика“ на едно списание:

Откакто навлязохме в ерата на СЕКСТРА, филмовото изкуство претърпя коренни промени. Филмите с любовна тематика вече изобщо не вървят. Тези филми вече предизвикват само насмешка. На първо място по популярност са двата документални филма „Изригването на вулканите“ и „История на ескимосите“, които заедно с детските приключенски филми „Черното наметало“, „Разбойниците от планината“ и научнофантастичния филм „Пещерните хора от червената планета“ привлякоха повече от шестдесет процента от зрителите. В същото време посещаемостта на останалите филми падна под тридесет процента.

Докато в Съединените щати процъфтява бизнесът с филмите на религиозна тематика, в Япония тези филми нямат голям успех и отделите за проучване на конюнктурата към филмовите компании хвърлят много усилия за откриване на тематика, с която да върнат отново кино-зрителите във филмовите салони.

Рубриката „Миниатюри“ на един вестник:

— Ще отмени ли полицията ограниченията за порнографията?

— Говори се, че полицията ще върне на хората конфискуваната досега порнографска литература.

— Дали някой все още се интересува от такива неща?

— Ами, разбира се! Приемателните пунктове за стара хартия!

(Хоши Торико, Шинагава-ку)

Рубриката „Писма на читателя“ на един вестник:

През този месец в редакцията се получиха около две хиляди и петстотин писма от читателите. Както и досега, повече от осемдесет процента от писмата бяха по въпросите на СЕКСТРА. На второ място са писмата, които третираат въпроси, свързани с намаляване на интереса към другия пол, рязкото спадане на броя на браковете, а оттам и намаляването на прираста на населението. Някои смятат, че това е нещо като нов вид наркотик, чиято употреба трябва да бъде забранена. (Широ Ибара, селянин). Други, напротив, твърдят, че с помощта на СЕКСТРА за първи път през живота си са разбрали какво представлява чистата любов (Харукагава Ками, бивш военнослужащ). Приложението на новия апарат е многообещаващо, тъй като дава възможност за планирано възпроизводство на следващите поколения с помощта на изкуствено осеменяване на жените (мнение на сътрудниците от един научноизследователски институт по наследствеността).

Допреди месец се срещаха отделни изказвания против СЕКСТРА, главно на религиозна почва от духовните среди, за които религията е само средство за печелене на пари. Смята се, че недоволството на свещениците идва от онеправданите им очаквания за разцвет на религията след масовото ползуване на СЕКСТРА.

Повечето от нашите читатели са на мнение, че основната полза от употребата на СЕКСТРА се състои в подобряването на икономическата конюнктура благодарение на създадената спокойна атмосфера в производствените фирми, и оттам — повишаването на продукцията. Преобладаващата част от нашите читатели — шест от всеки седем души — смятат, че никаква икономическа реформа не би могла да даде такива добри резултати, каквито дават самите работници, когато животът им е спокоен.

Писмо на момиче от бара до един от сътрудниците в секретариата на фирмата на г-н Саяма:

В последно време нещо престанахте да ни посещавате. Може би причината е в това, че също сте изпаднали под влиянието на СЕКСТРА и нямате време за други неща

Шефът на вашата фирма явно е изключително активна личност. Вестниците пишат, че сега е някъде в Италия. Може би, когато се върне, ще можете да го доведете да види нашето заведение. Откакто се появи СЕКСТРА, много съм се променила. Любовните истории останаха на заден план и сега предлагам чисто саке и интелектуални разговори.

Рубриката „Интересни събития“ на един вестник:

Снощи в града бе задържан един изобретател на име Ямада, живущ в района на Широхиташи. Четиридесет и две годишният Ямада бе задържан за това, че направи голямо изказване със следното съдържание пред насъбралите се на улицата хора: според него прозявките и кихавицата, които го обхванали преди около месец, се дължели на дейността на тайна организация, която използва системата за разпространение радиовълните СЕКСТРА и изпраща импулси до централната нервна система, предизвиквайки прозявки и кихавица. Според Ямада това са само първите стъпки от големия план на тази тайна организация, да властвува над целия свят чрез завладяване съзнанието на хората. При разпита в полицията Ямада е казал, че не може да отговори точно на въпроса, откъде идват сигналите, които влияят на централната нервна система на хората, поради смущения, породени от атмосферното електричество, но не изключва възможността тези сигнали да се изпращат към земната повърхност от специално създадена за целта летяща чиния. Ямада продължава да отстоява тезата си, че прозявките и кихавицата са първите стъпки по пътя на тайната организация към завладяването на целия свят и че досегашната ѝ дейност е само опит в това направление.

Същата рубрика на същия вестник, няколко дни по-късно:

Медицинската експертиза установи, че душевно болният от манията за изобретения Ямада (за заболяването поместихме информация във вчерашния брой) преди известно време е изпитал силно съжаление за това, че самият той не е могъл да изобрети апарата СЕКСТРА,

поради което заболял от определен вид невроза, прераснала по-късно в мания за изобретателство.

Макар че от времето, когато в нашия живот навлезе СЕКСТРА, заболяванията от невроза рязко намаляха, все още се срещат такива нови и нетипични модификации, които изискват болнично лечение.

Редакционна статия на един вестник:

Скоро ще измине точно една година, откакто в Япония беше разрешена свободната продажба на СЕКСТРА. Добре потръгна работата и на обществената корпорация за разпространението на културата, която бе създадена по време на обширните дебати „за“ и „против“ СЕКСТРА. Противниците на СЕКСТРА, които са обединени в тази корпорация, са принудени да полагат поголеми усилия в спора, тъй като самата СЕКСТРА е голям коз в ръцете на своите привърженици.

Светът навлезе в нова ера и много неща се измениха коренно. Първото, което прави голямо впечатление, е смяната на главите в правителствата на всички държави. Поради големите промени във всички области на обществения живот естествено бе старите управляващи кръгове, които загубиха пълна ориентация в новите условия, да бъдат заменени с нови хора. Нещо повече, вниманието на обществото бе привлечено от много неизвестни до този момент личности. Не можем да не отбележим блестящата и светкавична кариера, която направи в нашата страна Шоджи Саяма. Трябва да кажем, че ако някой успя да се справи напълно с безредиците в обществото, които възникнаха още в първите дни на прехода към новата епоха, това беше именно той.

Второто, което прави голямо впечатление, е установяването на мир по всички кътчета на света. Откакто се появи СЕКСТРА, от планетата изчезнаха и най-малките

конфликти. Възцари се пълно спокойствие. Това е историческо събитие. Никога повече няма да се върне времето, когато потисканите в подсъзнанието низки страсти намираха отдушник във воденето на агресивни войни с други държави.

На трето място трябва да отбележим предстоящото учредяване на Световната федерация на държавите. Това, което допреди година можеше да бъде само далечен блян на човечеството, сега вече се превръща в реалност. Може да се каже, че и това дело е резултат от усилията на нашия сънародник господин Саяма. След като показва блестящите си способности на държавник в собствената си страна, той беше поканен във всички страни, за да покаже пътя, по който могат да бъдат решени и икономическите, и политическите проблеми в епохата на СЕКСТРА, като в същото време проповядваше идеята за създаването на Световна федерация на държавите. Тази идея бе възприета и ние не скъпим похвалите си за заслугите на господин Саяма.

Усилено се говори, че господин Саяма ще бъде вторият представител на Япония (след професор Югава), който ще получи Нобелова награда за мир. Милиони хора обаче са убедени, че заслугите на господин Саяма са несъизмерими с тези на всички останали лауреати на високата награда. Ние можем само да се радваме, че първата страна в света, която в своята конституция отхвърля безусловно войната, е нашата страна.

Статия във вестник, излязъл малко по-късно:

Днес бе решено в края на този месец да бъде разпусната Организацията на обединените нации. Всички функции на тази организация отсега нататък ще изпълнява Световната федерация на държавите в съответствие с решенията на оглавяваната от японския представител

господин Саяма комисия по учредяването на Световната федерация на държавите.

(Ню Йорк, специална телеграма)

Световната федерация на държавите вече определя състава си. За първи генерален секретар на федерацията е избран ръководителят на японската делегация, господин Саяма.

(Ню Йорк, специална телеграма)

На Общото събрание на Световната федерация на държавите бе обсъдено предложението на Генералния секретар на федерацията столицата на федерацията да се намира в Южна Америка. Тъй като мястото не е удобно по отношение на транспорта и съобщенията, бяха изказани много съображения за това, че ние живеем в епоха без войни, че се освобождават огромни ресурси в областта на икономиката и техниката и комуникационни проблеми могат да бъдат решени в най-близко бъдеще. Предложението на Генералния секретар бе единодушно прието.

Из туристическия справочник за Южна Америка:

Във вътрешността на Южна Америка има планина с неизвестно име, която при ясно време може да се наблюдава от борда на самолетите, извършващи редовни полети по тези места. На върха на тази планина е издигната каменна арка, подобна на Триумфалната арка в Париж: Никой не знае какво може да означава тя. Може би това е реликва от обряден храм от империята на инките? Потомците на инките вярват, че ще дойде ден, когато потомъкът на бога на Слънцето Сая Машо ще се върне на Земята, ще мине през тази арка и ще доведе със себе си ерата на всеобщ разцвет.

Статия, която не беше известна никому:

Във вътрешността на Южна Америка има една планина. На върха на тази планина се издига арка. Само една малка част избрани и посветени потомци на инките знаеха, че във вътрешността на каменната арка бе инсталирана сложна апаратура за излъчване на електромагнитни вълни, сглобена от детайли, произведени срещу огромна сума в различни краища на света и докарани тук на върха на тази планина във вътрешността на Южна Америка.

ТЕЛЕВИЗИОННО ШОУ

„Уважаеми телевизионни зрители! По предложение на правителството в нашата програма е включено телевизионно шоу, което ще започне след малко — повтаряше на определени интервали от време говорителят. — Телевизионното шоу, което ще излъчим след малко, в никакъв случай не трябва да бъде пропуснато от децата. Тъй като ще започне точно след десет минути, нашата молба е да доведете дотогава децата пред телевизионния екран. До началото на телевизионното шоу ви предлагаме концерт.“

Понесен от радиовълните, гласът на говорителя полетя из вечерното небе, което вече бе започнало да притъмнява, и достигна до телевизионните приемници по домовете. Стигнаха и до дома, в който живееха двамата съпрузи на възраст около четиридесет години.

Мъжът се бе отпуснал в креслото пред чашата кафе, която бе наляла жена му, пушеше замислено лулата си, от която се носеше ароматен дим, и разсеяно наблюдаваше как той се разтваря във въздуха. Като чу гласа на говорителя, мъжът се сепна.

— Телевизионното шоу сега ще започне. Къде е детето, доведи го бързо да гледа! — обърна се той внимателно към жена си.

По-рано мъжът често крещеше на жена си, но откакто започна програмата с телевизионното шоу, това не беше се случило нито веднъж.

— Детето сигурно учи в стаята си. Ще отида да видя.

Жената стана от креслото, въздъхна тихо, излезе от стаята и тръгна по коридора.

— Идвай, започва програмата! — извика тя в коридора и след малко почука на вратата на стаята, където обикновено си готвеше уроците. Отвътре обаче не се чу никакъв отговор. Жената внимателно отвори вратата. Осветлението се включи автоматично и стаята се изпълни с мека светлина. В стаята нямаше никой. Светлината меко обгърна многобройните книги, наредени върху лавицата на стената, всякакви материали и детайли, от които можеха да се изработват

електронни модели, ракетата за тенис и халките за пинг-понг, както и другите спортни принадлежности. Всичко това, както винаги, беше на мястото си.

— Излязъл е някъде! — помисли жената.

Като видя, че детето го няма, прииска ѝ се да разбута всичко в стаята, но потисна желанието си и се приближи до бюрото, където то учеше уроците си. Вървеше, като тропаше с крака колкото се може по-силно, но дебелият килим, постлан на пода, погълна звука от стъпките ѝ. На масата бяха грижливо подредени тетрадки и две-три книги.

— Пак учебници по електронно конструиране! — измърмори тя сърдито, хвана една от книгите и удари силно по масата. С това най-после успя да вдигне малко шум в стаята. От силния удар една от тетрадките се разлисти с леко шумолене и красиво написаните йероглифи и цифри, които образуваха разни формули и уравнения, като че ли заподскачаха пред очите ѝ.

— Няма да престане да се занимава с тия работи! — каза тя ядосано, тръшна силно вратата и се върна при мъжа си.

— Какво става?

— Няма го в стаята му.

— Я виж да не би да прави гимнастика в двора, дето си е направил железен лост!

Тя се приближи до прозореца и погледна в двора. Обикновено, когато детето правеше гимнастика на уредите, там непременно светеха всички лампи и целият двор беше облян в светлина, но сега беше тъмно и около черния лост не се виждаше жива душа. В далечината се виеше високоскоростната магистрала, по която безшумно течеше потокът от коли, заблестели със студена светлина.

Ярките неоновии реклами образуваха всякакви движещи се фигури, които мигаха с разноцветните си огньовете. Трепкащите светлини на изкуствените спътници, които служеха за телекомуникации и препредаване на телевизионни програми, пресичаха вечерното небе.

— И в градината го няма. А и от тая съвременна наука поне да имаше някаква полза — каза тя, като се обърна и се облегна на прозореца.

— Да, така е. Докато започнат научните изследвания, докато завършат, докато се усъвършенствуват, минава сума време. Струва ми

се, че някой беше предвидил това развитие на нещата — отговори мъжът тихо и отново замълча, заслушан в концерта, който се излъчваше по телевизията.

Музиката постепенно заглъхна и отново се чу гласът на говорителя: „Драги телевизионни зрители, до началото на нашето телевизионно шоу остават още седем минути. Направете всичко възможно, за да не пропуснат децата ви това интересно предаване.“

Отново зазвуча музика. Мъжът промърмори нещо като че ли повече на себе си:

— На нашия син не му се гледа телевизионно шоу!

— Това ми е ясно, но не разбирам защо трябва да се канят децата. Кога най-после ще свършат тези научни изследвания? Като свършат, сигурно ще престанат да ни карат да викаме децата за телевизионното шоу.

— Може пък да имат нещо предвид с това телевизионно шоу.

— Много, много не разбирам от тези работи, но като гледам предаванията, струва ми се, че поне няма да навредят на децата. А може би по този начин изследват как родителите изпълняват задълженията си?

— А, едва ли... — каза мъжът. После, като че ли изведнъж нещо се сети и добави: — А нашият дали не е отишъл в лабораторията на университета?

— Наистина. Той ходи понякога там... Сега ще се обадя по телефона. Моля те, намали малко звука на телевизора!

Тя отиде до телефона и започна да набира номера. Оказа се, че синът им все пак е там.

— Веднага се прибирай вкъщи. Трябва да гледаш програмата по телевизията. След малко започва телевизионното шоу. Баща ти също се безпокои за тебе.

— Не ми се сърдете, че отидох, без да ви се обадя. Много ми се искаше да направя един експеримент, за който преди известно време бях прочел в една книга.

— В никакъв случай! Не е хубаво да учиш чак толкова! Връщай се веднага, че да успееш за началото на предаването.

— Толкова труд съм хвърлил за този експеримент. Не може ли да гледам телевизионното шоу тук, в университета?

— Не, да не говорим повече. Ще се безпокоим дали наистина си го гледал. Моля те, върни се вкъщи и ще го гледаме всички заедно.

— Добре, веднага се връщам. Ще си бъда вкъщи след четири минути — послушно отвърна синът им и затвори телефона.

— Все в тая университетска лаборатория кисне. Ако тръгне веднага, ще свари програмата — затвори тя телефона с облекчение. Мъжът ѝ отново увеличи звука на телевизора и седна спокойно в креслото.

„Уважаеми телевизионни зрители! Остават още пет минути до началото на нашето телевизионно шоу. На всяка цена направете тъй, че да го гледат и вашите деца. Направете го в името на едно блестящо бъдеще за цялото човечество!“ — повтори няколко пъти говорителят и гласът му отекваше като в празно пространство.

— Защо говори всичко това? Навярно ще ни занимават с проблеми, по които вече нищо не може да се направи.

— Сигурно всички родители си мислят същото. Може би степента на радиоактивност е преминала някакви граници или пък са настъпили промени в космическите линии, а може това да се дължи на някакъв неизвестен досега вирус или пък на някакви изменения в състава на атмосферата. Причините сигурно се крият тук някъде. Поне учените така отговарят на нашите въпроси. А може би причината е в нас самите, защото ние задаваме въпроси, които изискват подобни отговори? Може би всичко това е една въздишка, в която влагаме всекидневното си безпокойство и припряност, примесени с някакво огорчение?

Мъжът изпи наведнъж неизстиналото кафе. Жена му се отпусна в съседното кресло.

— И аз се опитвам да гледам нещата по този начин. Едно време, когато бяхме млади, целият свят беше настръхнал от страх да не избухне последната за човечеството война. Имаше хора, които губеха вяра в бъдещето. Не е ли това причина за възмездието на боговете — хората със собствените си ръце да се лишат от бъдеще.

Мъжът поднесе огън към угасналата си лула и като всмукна дълбоко от нея, отговори:

— Не е изключено и да е така. Но в същото време не смятам, че ако в съзнанието на хората се натрупват идеи, които отхвърлят

бъдещето на човечеството, тези идеи трябва да приемат именно такава форма.

— Ако хората бяха забелязали тези неща по-отрано и се бяха заловили да ги оправят, сега всичко щеше да бъде по-добре.

— Да, но не стана, защото родителите се оказаха глупаци. Впрочем не може да се каже, че това се отнася само за другите. И при нас се получи така — горчиво се усмихна бащата.

— Така е. Детето е послушно, сериозно и се учи добре. И със спорт се занимава най-редовно. Също и приятелите, които води вкъщи, са все добри деца. Ужасна съм, но навсякъде се хваля. Естествено, и другите майки се хвалят с децата си, но мислех, че това е само от суета. Излиза, че и аз съм глупава.

— И аз бях същият. Но така беше във всяко семейство! Всички деца водят у дома се на гости добри приятелчета, защото всички станаха такива.

— Можеш да ми обясняваш колкото си искаш, но докато разбере какво се крие зад всичко това, ми трябваше доста време. Додето прецени, стана твърде късно. Разбрах, че не само нашето дете, но и всички останали са такива.

— Защото си внушавахме, че може би е добре за човечеството, и когато накрая повярвахме, се сблъскахме с факта, че този процес е съпроводен от подобно явление. Осъзнавайки всичко това, ние изпаднахме в бездната на отчаянието. Всички родители се оказахме в това положение — продължи мъжът, след което стана и включи климатичната инсталация, за да проветри стаята от гъстия тютюнев дим.

След няколко минути димът изчезна.

„Само след две минути започва нашата програма. Време е вашите деца да заемат местата си пред телевизионните екрани. Уважаеми родители, погрижете се вашите деца да не пропуснат предаването.“

И отново включиха музика.

Мъжът изключи климатичната инсталация.

— Вече би трябвало да си е вкъщи! — промърмори той.

В този момент, като че ли в отговор на думите му, пред входната врата изсвири клаксон, спря електрическият мотоциклет.

— Най-после се прибра!

Вратата се отвори и синът влезе в стаята.

— Не се ли прибираш малко късно?

— Извинете ме! Толкова много бързах! — каза той и наведе смирено глава. Бащата леко барабанеше с пръсти по дивана, който се намираще срещу телевизора.

— Добре. Сядай тук сега.

— Сядам.

Момчето седна примерно на дивана, с отпуснати на коленете ръце.

— Защо не седнеш по-удобно?

— Така ми е добре. Така съм свикнал да седя.

Музиката, която предаваха по телевизията, спря.

„Уважаеми телевизионни зрители! Извинете ни, че ви накарахме да чакате толкова време. Започва предаването на телевизионното шоу, което осъществяваме по предложение на правителството. Обръщаме се към вас с молба да следите предаването заедно с децата си.“

Музиката изведнъж се смени. Долетя нова възбуждаща мелодия. Едновременно с тази музика от двете страни на екраните с цветно изображение се появиха един мъж и една жена. Танцувайки, те сваляха една по една дрехите си и когато останаха съвсем без нищо, приближиха се един до друг и се прегърнаха.

— Вълнуваш ли се, когато гледаш това?

Синът се обърна за момент към баща си, чийто глас издаваше безпокойство, и като продължи да гледа предаването, отговори спокойно:

— Да, татко, много ме заинтригува.

В спокойните както винаги очи на момчето нямаше и сянка от блясъка на някаква разпалваща се страст. По това родителите разбраха, че синът им ги лъже, но такава лъжа едва ли можеше да бъде причина за безпокойство.

— Така ли? Добре. Ще гледаме предаването докрая — каза бащата, правейки се, че не разбира нищо, и скришом изтри с ръка сълзата, която се беше появила в окото му.

Тактът на мелодията ставаше все по-бърз и по-бърз. Действието, което се развиваше на екрана, беше навлязло в нови фази.

Телевизионното шоу, подготвено по поръчка на правителството, имаше за цел по някакъв начин да възбуди у децата интерес към секса,

тъй като тази страст беше започнала да изчезва у съвременните хора. Въпросът действително беше много важен за бъдещето на човечеството. Тази молитва обаче оставаше глас в пустиня...

ЕЛЕКТРОНЕН ЧАР

Асансьорът спря на тридесетия етаж и аз слязох. Застанах пред вратата на кабинета на Кира и извиках:

— Дойдох да те помоля нещо.

Вратата, която улови гласа ми, започна да излъчва студена бяла светлина. Телевизионната камера, закрепена в горната ѝ част, улови силуета ми, добре осветен от светлината, и предаде изображението на тия, които бяха вътре. След малко се чу:

— А, та това е Акико! Толкова време не сме се виждали! Вече се безпокоях какво става с тебе. Сега тъкмо нямаме клиенти и скучаех. Влизай! — чу се глас по микрофона, след това леко отекна звукът на отключваща се ключалка, вратата тихо се отвори, и то сама.

Таванът и стените излъчваха мека светлина. Моята близка приятелка от ученическите години Кира стана бавно от един фотьойл в ъгъла. На красивото ѝ лице изплува топла усмивка.

Впрочем за нея беше нормално да бъде красива. По време на студентските си години специализира медицина, след това уреди в тези помещения салон за пластични операции и там ѝ бяха направили прекрасно лице. Аз също бях помолила Кира и се бях подложила на три малки пластични операции.

— Кира, ти ставаш все по-хубава и по-хубава.

— Много ми е приятно, когато ме хвалиш, Акико. Май има вече три месеца, откакто направих последната. Сигурно вече си разгледала снимките, които ти бях изпратила?

Когато някой си правеше пластична операция, правеха му се и пространствени снимки, които пациентът още дължен да изпрати на познатите си.

— Видях ги. Но ги получих едва онзи ден. Отговорът ми сигурно още не е пристигнал. Безпокоях се, че това ще ти направи лошо впечатление.

Беше редно, след като човек получи снимките, да изпрати едно благодарствено писмо, но аз ги бях получила едва онзи ден и още не

бях написала писмото.

— Няма значение. Само че аз ти бях изпратила снимките преди три месеца, а ти си ги видяла едва онзи ден, какво се е случило?

Преди да подхвана разговор за работата на Кира, трябваше да разкажа нещо за себе си.

— Около пет месеца бях в космоса, по работа.

— А, значи такава била работата. Много искам да ми разкажеш нещо за космоса! Не бързай, можеш да говориш спокойно.

— Добре.

Кира ме хвана за ръката и ме настани в креслото. Меката пластмасова тапицерия прие формата на тялото ми и аз се отпуснах спокойно.

— Искаш ли да включа на люлеене? — попита Кира, докосвайки с пръст клавишите, вградени в облегалката.

— Да, но слабо. Сложи го на четири.

Кира натисна клавишите и креслото бавно започна се люлее — четири разлюлявания за минута. Човек имаше чувството, че се намира на лодка в някой тих залив.

— И аз ще го сложа на четири. Искаш ли нещо за пиене? — попита Кира, нагласявайки на люлеене и своето кресло.

— Благодаря, може би след това — отговорих аз.

— И какво прави в космоса?

— Към нас се приближава кометата Паго. Трябваше да я изследваме.

В университета аз се специализирах по изследването на кометите.

Наредено ми беше да се заема с изследването.

— Какво чувствуваше, когато се приближавахте към кометата?

— Странно чувство. Като че ли от небето продължително пада сняг, снегът изведнъж замира и остава във въздуха. Докъдето поглед стига, се сипе ситен бял прах, който е обгърнал всичко.

— Сигурно е било много красива гледка?

— Да, но аз не бях тръгнала да разглеждам забележителностите на планетата, а да събера материал за изследване. Така че няхах време да се любувам на гледката. Освен това в ракетата бях съвсем сама.

Като описах как изглеждаше кометата в космически мрак, използвайки специални термини, аз разказах и за трудностите на

експедицията.

— Пет месеца сама в космическото пространство! Кометата сигурно е била красива, но за толкова дълъг период от време трябва да е било скучно.

— Така е, но няма как. Това ми е работата. Затова пък през тези пет месеца нямах никаква възможност да харча парите си, а и след като се върнах, получих добро възнаграждение. Моята работа се цени много днес.

Кира смени темата на разговора.

— Това е добре. Ти беше казала преди малко, че искаш да ме помолиш нещо. Може би става дума за пластична операция. Ако е тъй, не се безпокой за парите — ще я направя на най-ниска цена, макар да ми се струва, че сега не изглеждаш зле.

— Не, не става дума за пластична операция.

— Тогава за какво става дума? С какво друго бих могла да ти бъда полезна? — попита Кира и натисна едно странично копче. До нея се придвижи малка масичка. От чашите с горещо какао, които се намираха на масичката, се вдигаше лека струйка пара.

— Заповядай, вземи си.

— Благодаря. Предпочитам нещонемного сладко — отговорих аз и набрах по бутоните съответната комбинация. Подвижната масичка ми поднесе някакво питие, в което имаше мента. Взех в ръка чашата, която беше толкова студена, че по нея се бяха образували малки като роса капчици, отпих една глътка от пиетието и казах:

— Само тебе бих могла да помоля за такова нещо. Ти би могла да направиш и една обикновена операция.

— За обикновена операция ли става дума? Разбирам. Само че това няма никакъв смисъл — каза Кира и леко поклати глава.

— Ти можеш да извършиш операцията, нали?

— Да, мога. Но е забранено, би трябвало да го знаеш.

— Разбира се. Затова и дойдох при тебе, да се посъветвам. Няма смисъл да ти казвам, че много хора го правят тайно.

— Тия хора обаче ако ги хванат, плащат големи глоби. Освен това след третия път ги пращат в затвора. Това са големи неприятности. Откажи се и си направи пластична.

Аз обаче настоявах и продължавах да увещавам Кира.

— Много държа на тази операция. Както ти казах преди малко, сега имам много пари. Освен това, щом постигна целта си, може да върнем всичко както си е сега и ти няма да имаш никакви неприятности.

— Тъй като за това ме молиш ти, Акико, не мога да ти откажа. Но трябва да знаеш, че една такава операция води до големи промени в психиката на човека.

Кира се усмихна малко странно. Нейният отговор обаче ме зарадва.

— Цели пет месеца прекарах сама в космоса, така че имах достатъчно време да обмисля решението си.

Кира ме погледна с широко отворени очи — ясен знак, че ме е разбрала.

— Сега вече всичко ми е ясно. Ти си прекарала сама в ракетата пет месеца и си започнала да преувеличаваш значението на мъжете. Мисля, че като постоиш известно време на Земята, тези мисли бързо ще се изпарят от главата ти. Операцията, която искаш да ти направя, не крие никакви особено вредни последствия, но по-добре се откажи.

Аз обаче нямах никакво намерение да се отказвам от нещо, което вече бях твърдо решила.

— Може би си права в известна степен. Въпросът обаче не е само в това, че съм била сама в космоса. Искаш ли да ти разкажа за какво си мислех през цялото това време? — Аз допих останалата в чашата течност и продължих: — След като се оказах в космическото пространство, имах чувството, че съм самотно сираче. Всичко, което можех да видя, освен кометата, беше Слънцето, Земята и безбройните звезди, които светеха със спокойна светлина. Гледката наистина беше прекрасна, но едновременно с това страшно силно започнах да усещам времето. То като че ли стоеше неподвижно, а се променях аз. На Земята времето може да се определя от движението на съзвездията, а в космоса имах чувството, че самата аз съм се превърнала в устройство за измерване на времето. Съзвездията не променят разположението си, Слънцето през цялото време блести по един и същ начин, няма ден, няма нощ. Само аз бях като часовник, който върви много бързо. Имах чувството, че в безкрайния космос единствено аз се носех по течението на Времето и остарявах с всеки изминат час.

— Хм, няма когато човек живее на Земята, не стига до подобни мисли? Аз никога не съм летяла в космоса, но и мен ме обхващат такива настроения.

— Там, в космоса, страшно започва да ти се иска освен теб самата да се промени и още нещо. Но вътре в ракетата нищо не се променя. Телевизията ли? Това са само развлекателни програми, които се излъчват от Земята и се препредават от изкуствените спътници.

— Като говорим за телевизионните програми, в последно време не можем да се отървем от разни семейни драми, нали?

— Така е, но това е още по-лошо. Когато си сама в ракетата и гледаш семейни драми по телевизията, струва ти се, че като завърши изследването, вече ще бъдеш много стара. Странно е, защото толкова съм летяла в космоса, а за първи път изпитвам подобно чувство.

— Това сигурно идва с възрастта.

В думите на Кира нямаше ирония, тя просто се беше настроила в тон с мислите на Акико. Лицето ѝ беше сериозно.

— Тогава започваш да търсиш в далечината малката синя блестяща Земя, която се върти, и като я намериш, дълго ѝ се любиш. Обхваща те страстно желание час по-скоро да се върнеш на Земята, да заживееш така, както живеят всички, и да остаряваш така, както остаряват всички. Не зная дали можеш да ме разбереш!

— Разбирам те.

— Ето защо у мене се появи желанието да си намеря съпруг и да заживея нормален семеен живот. Това е причината да дойда при теб, след като се върнах от космоса.

— Затова ли настояваш да ти направя тази операция? След това, което ми разказа, би ми било още по-трудно да ти откажа.

Лицето на Кира изразяваше загриженост, но не беше останала и следа от предишната неотстъпчивост.

— Благодарение на тебе, Кира, аз също станах красавица, но в днешно време всеки може да стане красив, а само с красота не можеш да привлечеш един мъж. Аз дълго време се занимавам с изследването на космоса и нямам много опит в тази област. За да се харесаш на един мъж, трябва най-напред да го държиш на разстояние. Но ако се харесаш на мъжа само с външния си вид, след време той ще започне да възприема дори луничките ти като брадавици и бързо ще го загубиш.

— Права си, така е. Винаги се вълнувам, когато правя подобни операции. Ако се разбере, ще трябва да заплатя голяма глоба.

По всичко личеше, че Кира е готова да се съгласи. Усетих го и се опитах да я разчувствувам съвсем.

— От това може би ще зависи целият ми живот, трябва да ми помогнеш!

— Така ме молиш, че не мога да ти откажа. Само дето ще ми бъде много неприятно, ако се стигне до глоба — мърмореше Кира. — Добре, ще направя операцията. След една седмица обаче ще дойдеш, за да върна всичко на мястото му.

Кира най-после се съгласи, аз скочих от стола и се хвърлих към нея.

— Наистина ли ще я направиш? Толкова се радвам! Да знаеш колко съм ти благодарна!

— Само внимавай да не се издадеш! Започваме веднага, нали!

Кира стана от креслото и ме поведе към съседната операционна, в която се извършваха пластични операции. Преоблече се, включи ултравиолетовите лампи, чиято силна светлина унищожава бактериите, накара ме да легна на операционната маса и ми сложи упойка.

— Аз ще се приготвя, докато започне да действа упойката — каза Кира и започна да подрежда инструментите.

— Ще боли ли?

— Тази операция в сравнение с пластичните е много по-проста. Потърпи малко.

Изглежда, че упойката започваше да действа. Кира погледна часовника си и ме накара да легна по корем, оголи гърба ми и започна да реже с електронния скалпел. Аз не знаех дали тази операция е сложна или не, но като наблюдавах в страничното огледало с какво сериозно изражение на лицето работеше Кира, дълго време не смеех да я заговоря.

Мина известно време. Звуконепроницаемите стени поглъщаха лекия метален звън на хирургическите инструменти.

— Готово! Свършихме! — каза Кира, прибра инструментите и започна да си мие ръцете. Като видях това, аз се понадигнах внимателно.

— Не мога да повярвам, че всичко мина така бързо!

— Готово е. Освен това не остана никакъв белег, виж — и тя включи телекамерата. Не се забелязваше даже и следа от операцията на тила ми, където преди имаше кафява тръбичка.

— Сега оперативните методи не са като едно време.

Кира взе една гънка метална игла, която блестеше на светлината, и ми обясни: — Ето, точно такова нещо има сега под кожата на врата ти. То изпълнява функциите на антена, която е свързана с нервите, управляващи лицевите мускули.

— А къде е устройството, което изпраща електровълните?

— Ето го! — отговори тя и ми го подаде — беше голямо колкото човешка длан. Приличаше на малък пулт за дистанционно управление. — Погледни се сега в огледалото.

Застанах пред огледалото с апарата в ръка и набрах комбинацията за „усмивка“. Устройството излъчи съответните електровълни, които достигнаха до антената, присадена на гърба ми, след което, изглежда, импулсите минаха по нерва и задвижиха съответните мускули. Имах чувството, че започва да се променя изражението на лицето ми съвсем естествено и неволно вдигнах очи към огледалото. Оттам ме погледна собственото ми отражение, на лицето ми грейше най-прелестната усмивка, която бях виждала досега. Колко време бях прекарвала пред огледалото в напразни опити да се науча да се усмихвам очарователно, но все не ми се бе удавало. При това усмивката беше приветлива, мила, даже с оттенък на кокетство. В сърцето си усетих завист към собственото си изображение в огледалото, защото съзнавах, че аз самата не бих могла да се усмихна така очарователно.

— Така добре ли е?

— Не можех и да предположа, че съм такава. Страшно се радвам!

Изведнъж погледът ми се премрежи и от очите ми потекоха чисти сълзи. Набрала бях „радостни сълзи“. Но това бе станало без Кира да забележи.

— Ти си толкова щастлива, че започвам да си мисля дали и аз да не си направя такава операция! — каза тя развълнувано, но бързо се досети и добави: — Какво, ти пред мене ли започна да разиграваш театър?

— Не ми се сърди! Щом обаче успях да заблудя и самата тебе, това трябва наистина да е нещо съвършено! — казах аз и изключих устройството.

— Сега разбра ли защо правителството е забранило тези операции? Ако това се разпространи навсякъде, хората ще престанат да си вярват един на друг и в света ще настъпи пълен хаос.

— Сигурно е точно така, след като самата аз имам чувството, че не съм съвсем аз.

— Затова не губи време, а час по-скоро си намери някой хубав мъж и ела при мене да ти извадя антената. Не забравяй какво рискувам с тази операция!

— Бъди спокойна, смятам да се справя отлично!

По съвета на Кира закрепих устройството в гънките на полата си. По този начин можех незабелязано от хората около себе си да набирам всякакви комбинации.

— А електровълните, които излъчва този апарат, не могат ли с нещо да влияят на другите хора?

— Не, защото дължината на вълната се променя и ти не можеш да накараш да се смее или да заплаче човек, комуто също е инсталирана такава антена. Впрочем не искаш ли да хапнеш нещо?

— Ще похапна навън. Искам по-скоро да изпробвам апарата! После ще ти разправам какво се е случило! Довиждане!

— Желая ти успех.

Излязох навън. Застанах до подвижния тротоар, чиито светлилки минаваха като светулки в приближаващата се вечер и се чудех накъде да тръгна. Изведнъж си спомних за клуба в старинния парк. Там се събираше изискано общество, хора, които всички се познаваха. Там ще изпробвам най-напред как работи този апарат, тъкмо и ще вечерям.

Движещият се тротоар ме понесе, а аз имах чувството, че се плъзгам напред. Край мен отминаваха сграда след сграда. Благодарение на електронните устройства стените на сградите отразяваха причудливите като във фантастичен сън изображения от светлини с цветовете на дъгата, които като фонтани изригваха в притъмняващото небе. В това време най-неочаквано някой ме потупа по рамото:

— Госпожице, не ви ли е скучно сама?

Обърнах се и видях един младеж зад себе си. Каквато и пластична операция да са ти направили, щом става дума за човек груб и невъзпитан, нищо не може да се направи. Нямахме как, изглежда, трябваше да се примиря с мисълта, че този грубиян ще се мъкне подир мене.

Трябваше ми само миг, за да наглася комбинацията за изражението „аз съм непристъпна“.

— Много съжалявам, но имам среща с приятеля си! — казах.

Мъжът, изглежда, малко се обърка, задмина ме и продължи да крачи напред по тротоара. Аз самата не разбрах какво представляваше изражението на лицето ми, което бях набрала чрез комбинацията „аз съм непристъпна“, но нямаше съмнение, че ефектът беше поразителен. Този инцидент дори ме развесели.

Като се прехвърлих три пъти на различните линии на движещите се тротоари, най-сетне стигнах до входа на старинния парк. Този парк беше единственото място, където с помощта на различни механични устройства природата беше запазена така, както е била в действителност. Сред дърветата, разположени от двете страни на алеите, росата, произвеждана със специални съоръжения, безшумно падаше по листата, а жълтата светлина, която изпускаха старомодните електрически фенери, създаваха романтична атмосфера. Някъде отдалеч долитаха звуци на акордеон. Вървах по алея, леко влажна от росата. Влюбена двойка изплува сред мъглата и мина край мене. Момчето и момичето весело разговаряха. Мисля, че в любовта винаги е имало нещо старинно. Влюбените винаги са търсели места, където поне малко да се усеща миналото. Колко ли хора без всякакъв успех са се опитвали да опровергаят тази истина. За мен това бяха неочаквани мисли.

Музиката се чуваше все по-силно. Гората свърши и се показа клубът, построен в староевропейски стил. Беше от пластмаса, имитираше дърво, но на мен ми харесваше. Жалко, че пластмасовите имитации се използват само за строителство на жилища на Луната. Бях обхваната от романтичната атмосфера на старинния парк и много ми се искаше случайно да ме срещне някой хубав мъж. Освен това днес разполагах и с това превъзходно устройство!

Влязох в клуба, един робот, облечен в дрехи, ми отвори вратата и ми се поклони. Обзе ме непреодолимото желание да направя някаква

лудория и нагласих устройството на „намигане“. Имах чувството, че независимо от волята ми, мускулчетата на едното ми око се раздвижиха и от съседната маса като хипнотизиран се надигна един мъж, приближи се към мене и ми попита:

— Имате ли нещо против да вечеряме заедно?

Аз се смутих леко и докато отговарях:

— Не, не мога. — нагласих комбинацията „сериозно изражение на лицето“.

Мъжът, изглежда остана с впечатлението, че съм се припознала, и бързо се отдалечи.

Резултатите бяха поразяващи. Бях тръгнала към ресторанта с намерението най-напред да вечерям, а след това да продължа заниманията си с апарата, когато някой извика:

— А, това не е ли Акико?

Обърнах се в посоката, откъдето идваше гласът, и видях Курода, мой състудент от университета, от по-горните курсове.

— А, това сте вие, господин Курода! Не сме се виждали вече четири години, след като завършихте университета. Прекрасно изглеждате... — говорех аз и незабелязано набирах комбинацията на „мило изражение на лицето“. Очите се разтвориха широко и започнаха да мигат често, често. Но не само очите; нямаше съмнение, че изразът на лицето ми беше изпълнен с умиление. Впрочем, тъй като не бяхме се виждали дълго време, в това нямаше нищо странно. Изглежда, в отговор на моето изражение, той предложи:

— Не сме се виждали толкова време, би ли искала да вечеряме заедно?

С връхчетата на пръстите си аз леко усилих изразителността на набраната комбинация „женственост“.

— Благодаря, само че, господин Курода, ако сте зает... — отговорих аз. Сведох очи и мисля, че той разбра за какво става дума.

Курода така се зарадва, че лицето му засия от радост.

— Не, какво говориш, сам съм. Много се радвам, че те срещнах! — каза Курода и ме поведе, прегръщайки ме със силната си ръка през кръста.

През цялото време, докато вечеряхме, аз бях олицетворение на „грациозност“ и „изящество“. Наистина, по време на храненето мускулчетата на устата ми бяха малко ангажирани с други действия и

гласът ми стана малко по-тих, но срещу това нищо не можеше да се направи.

— От снимките, които ми беше изпратила, разбрах, че си си направила пластична операция, но не съм предполагал, че си станала толкова хубава! — говореше той нежно, аз отговарях и през цялото време го наблюдавах внимателно.

Забелязах, че лицето му беше много нежно. Като студент беше къде по-грубовато. Но оттогава бяха изминали повече от четири години и може би впечатленията ми са започнали да избледняват. Възможно е през това време да се е променил много и характерът му, а може би всичко това да е така сега, единствено благодарение на действието на апарата, с който управлявам собственото си изражение и което го кара да се стреми към поведение на джентълмен.

— Казаха ми, че летиш в космоса... Как е там? — поддържаше той разговора, а аз отговарях.

От разговора ни разбрах, че той е един млад и сериозен човек. Този факт постепенно ме изпълваше с радост и започнах да усещам, че ми харесва. По-рано при подобни ситуации се чудех как да изразя това, което чувствах, но днес беше съвсем друго. Нагласих устройството на „обичам те“. Нямах и съмнение, че и той по този начин възприемаше израза на лицето ми, защото, като приключихме с вечерята, ме попита:

— Не искаш ли да потанцуваме?

— С удоволствие — отвърнах аз.

Изпълнявах стари мексикански мелодии и той се оживи още повече. Бурните танци ме увлякоха и аз усетих как пламъкът се разгаря и в мене, затова незабелязано набрах комбинацията „страст“. Изглежда, бузите ми поруменяха и очите ми заблестяха, но и самата аз вътрешно преливах от радост.

Но какво всъщност ставаше? В началото, когато ми сложиха устройството и антената, най-напред нагласявах съответния израз на лицето и едва после осъзнавах съответното чувство. Сега обаче чувствата ми се разгаряха отвътре, а аз само търсех съответния за тях израз. Може би след като десетки пъти си повтарях „обичам този човек“, неусетно да съм се влюбила в него. Може би с мене беше станало както в старата поговорка: „Повтори десет пъти обичам те и наистина ще се влюбиш.“ А може би Курода да ме е харесвал от самото начало? В края на краищата от всичко това ми беше ясно само

едно: изглежда, наистина се бях влюбила в Курода. Изтанцувахме няколко мелодии и той каза:

— Да си починем малко, какво ще кажеш?

Предложи да излезем в градината. До езерото имаше пейки. Във водата отразяваха разноцветните фонтани от светлина, бликащи от стените на високата сграда.

Сега сигурно ще започне да ми говори нещо. Може би ще поиска да се уговорим за следващата среща? А може би ще поиска нещо повече? За себе си бях решила да се съглася, каквото и да е неговото предложение. Усещах, че гърдите ми се надигат от възбуда и нагласих комбинацията „успокой се“. В такъв момент човек не трябва да е много развълнуван.

— Да поседнем — каза той, и аз седнах на пейката.

Курода изглежда се замисли за нещо свое и не каза нищо. Аз се „усмихнах“, с което исках да го окуража.

Обаче нещо се беше случило и от това нямаше никакъв ефект. Странна работа. Не знаех какво да правя и набрах комбинацията „радост“, но и това не помогна, Изглежда, устройството се бе повредило. Нямаше смисъл да се опитвам да го поправам. Дали не се бяха изтозили батериите? Или пък операцията не беше много успешна? Хвана ме яд на Кира за цялата тази история, която ми костваше толкова усилия.

Курода се вгледа в лицето ми и каза:

— Какво става с тебе? Безпокои ли те нещо? Или може би аз те засегнах по някакъв начин?

Гласът му беше нежен и тих. Аз бях отчаяна от това, че загубих богатия израз на лицето си, но се опитвах да не го показвам и отговорих с наведена глава:

— Не, няма нищо.

— Ако е така, всичко е наред. А аз бях започнал да се безпокоя! Всъщност много бих искал да ти разкажа нещо за себе си — подхвана Курода, и по вида му личеше колко силно беше желанието му да сподели нещо.

— Какво е то?

Помислих си, че даже устройството да се бе развалило, щях да изслушам неговото признание на всяка цена.

— Знаеш ли, конструирах система, с помощта на която могат да се откриват устройствата за управление на изражението на лицето. Моята система се намира тук, под тази пейка.

Сега разбрах, че моето устройство беше престанало да работи именно поради скритата под пейката апаратура на Курода. Не ми оставаше друго, освен да се разплача.

Изминаха няколко дни и Курода наистина ми предложи да се омъжа за него. Едва по-късно ми каза, че много време блокира устройствата за нагласяване на изражения на лицето по поръчка, но никога до този момент не бил виждал толкова искрен плач. Винаги му е бил сервиран стандартният „плач“, с който лицата на хората свиквали и от който не можели да се отърват дори когато апаратът не работи.

В крайна сметка аз и Курода се оженихме, макар че като си помисля, заслугата все пак беше на това устройство, макар от време на време се усъмнявам. Впрочем вече няма никакво значение. Защото се чувствавам много щастлива.

ПЛАНЕТАТА НА МЪГЛИТЕ

— Аа, отново се съмна — каза тя, като продължи да се излежава на потъналата в утринния здрач трева. След това изви здравата си млада снага, протегна се и отвори очи.

— Ти си вече будна? Ще се т-топнем ли във водата? — попита заеквайки мъжът, който лежеше до нея и триеше сънливите си очи.

Талазите гъста мъгла идваха и си отиваха, и през тях от време на време прозираше блестящата зеленина на дърветата. Понякога мъглата само за момент ставаше по-рядка и тогава смътно се виждаше сребристият блясък на останките от разбилата се недалече от тях ракета. Но и това видение изчезваше в следващите пристъпи на мъглата.

— През нощта имах чувството, че чувам шум от двигатели на ракета, но сигурно съм сънувала — отвърна тя, триейки очи, без да обръща внимание на думите му.

Мъжът явно искаше да поддържа по-оживен разговор, та каза:

— Аз не чух нищо. Навярно е било шум от някой далечен вулкан или ревът на морето.

— Аз пък сънувах Земята. Сънувах, че е пристигнала ракета, за да ни спаси. Как ми се иска час по-скоро да се върна на Земята! — каза тя, зареяла поглед някъде в далечината.

— Сигурно ще дойдат да ни спасят. Нали изпращахме сигнали за помощ след повредата ѝ до момента на приземяването. Бяхме принудени да кацнем на тази планета.

По време на редовния космически рейс нещо се беше повредило и бяха принудени да кацнат на тази обвита в мъгла планета. Но тъй като на планетата нямаше космодрум, ракетата се разби при приземяването и от многобройните пътници само те двамата останаха живи.

Тя беше млада и красива стюардеса. За разлика от нея, той не беше от най-красивите. Беше стар ерген, около четиридесетте, и макар че много пъти се беше опитвал да се ожени, все не успяваше. Аварията

с космическия кораб се бе случила, когато той, вече във втората половина на живота си, се беше отправил към една далечна планета-колония, за да участва в нейното разработване.

— Днес няма ли да похапнем от ония червени плодове? — попита тя със сънен глас.

— Три ще ти стигнат ли? — той се надигна и откъсна няколко плода от дървото, чийто червен блясък от време на време изплуваше в гъстата мъгла. Макар че тя беше стюардеса и нейно задължение беше да се грижи за пътниците, в действителност се получаваше обратното, но и двамата приемаха това положение за естествено.

— Присъни ми се, че присъствувам на голям прием на Земята. По стените бяха окачени абстрактни картини, които приличаха на дъгата, и цветовете им се променяха, чуваше се много приятна електронна музика, която сякаш се лееше от тавана — каза тя, след като изяде червените плодове и задъвка една тревника. Устата ѝ се напълни с подобен на мента аромат.

— Човек в нашето положение може да мисли за Земята колкото си иска. Макар че и тук не е толкова лошо за живеене. Не е студено, зеленината като че ли се съживява сред потоците мъгла, не липсват и приятни звуци — отговори той тихо, заслуша се в ромола на поточето, което течеше наблизко, в чуруликането на птичките, скрити в клоните на дърветата.

— Да, така е, но и много неща липсват. Къде са елегантните мъже, които винаги са ме ухажвали?

Той не можеше да отговори, затова замълча.

— Чудя се дали наистина някога ще можем да се върнем на Земята. Небето на тази планета не е ясно, и дори да дойдат да ни спасяват, няма как да ни открият.

Цялата планета беше плътно загърната в мъгла, която сигурно никога не се вдигаше.

— Мисълта, че ще остареея тук, на тази планета, ме кара да полудявам!

Откакто се разби ракетата, тя повтаряше тези думи по сто пъти на ден.

— Каквото и да говориш, нищо не може да се направи. Виждаш, че аз правя всичко възможно, за да останем живи. Не ни остава нищо друго, освен търпеливо да чакаме.

— Така е, за съжаление... — каза тя недоволно и отвърна поглед от него.

Забелязвайки това, той за сетен път си помисли дали да не ѝ каже: „Най-добре ще е, в края на краищата, да обикнеш мене“, но и този път си замълча. Страхуваше се, че може веднага да го отреже, пък и нямаше защо да бърза да ѝ го казва точно сега.

— Отдавна не съм ходил за риба, ще отида да наловя малко — промени той темата, стана и взе сака, който си бе направил от връвчици и въженца.

— Хубаво. Нали трябва да се яде... — каза тя, но, изглежда, се сети за нещо лошо, защото добави: — ... може да има нещо опасно, да беше взел онази пушка.

— Добре — измърмори той, макар да знаеше от досегашния си опит, че на тази планета няма животни, които могат да му сторят зло. Затова не му се носеше тежката пушка с инфрачервени лъчи. Той обаче не можеше да не я послуша, особено след като толкова рядко биваше внимателна.

— Искам да наловя повече риба, та може да се забавя. Ти не мърдай оттук — каза той с радостна нотка в гласа и потъна в гъстата мъгла.

Отначало вървя направо към реката, а като стигна до нея, зави нагоре по течението. Ако се заблудеше сега на тази, покрита с мъгла планета, никога повече нямаше да намери пътя, затова се ориентираше по реката, където имаше само две посоки: по течението или срещу течението. Както си вървеше, мина покрай огромно розово цвете, което постепенно изплува в мъглата и след това отново изчезна в мъглата зад него.

— На връщане ще изровя това цвете и ще го посадя при нас — измърмори той, но множественото число, което употреби, го сепна.

Той наистина мислеше за двамата, но дали и тя мислеше така? Усети с ръката си тежката пушка и като разбра, че вероятността е съвсем малка, продължи нагоре по брега на реката. Реката неусетно правеше завой и ставаше все по-тясна и по-тясна.

— Много ще се наловят! — каза си той и заложи сака.

Рибите на тази планета никога не бяха имали работа с рибари и затова той бързо-бързо ги вкара в мрежата. Известно време лови запалено, но след това се измори и полегна край реката.

Изведнъж се чуха стъпки. Той скочи и се послуша. Да, наистина бяха стъпки. Някой се движеше. Да не беше ехото на звука, който беше чул преди това?

— Е-е-й! — извика той. Гласът му отекна като ехо.

Не, не беше ехо, това бяха хора.

— Къде сте?

— Има ли живи хора? — извика той по посока на гласовете. — Тук съм, край реката!

Стъпките приближаваха и постепенно се очертаха фигурите на трима души, които изникнаха в мъглата. Нямаше съмнение, че това бяха хора от спасителния отряд.

— Добре, че сте останали живи. Ние кацнахме преди около осем часа. Не знаехме как да ви търсим в тази мъгла, пък и мегафонът ни се повреди. Не предполагаме, че така лесно ще ви намерим!

— Значи, това, дето се чуваше снощи, наистина е било от ракетата ви!

— По размери спасителната ракета е малка, но двигателите много бучат. Освен тебе, колко още са останали живи на тази планета?

— Още един човек.

— Добре! Да вървим!

— Колко души събира спасителната ракета?

— Петима. Ние сме трима, и с вас двамата ставаме точно.

— И това ако не е късмет — измърмори той под носа си, спря изведнъж, насочи пушката и натисна спусъка. Димът от изпепелените тела на тримата мъже от екипажа на спасителната ракета се смеси с гъстата мъгла.

Той се върна към брега на реката, взе наловената риба и заслиза надолу по течението. На връщане мина покрай розовото цвете, извади го заедно с корените и продължи пътя си.

— Ето и цвете съм ти донесъл. А каква рибка ще си похапнем довечера!...

— Добре — каза тя, като продължаваше да лежи на тревата. — Дали някога отново ще ядем нещо вкусно като онази храна, която ядохме на Земята?

— Сигурно скоро ще ни открият и ще ни спасят. Добре, че ми каза да взема със себе си пушката, тук понякога се появяват странни животни.

— Ах, тук има такива неща! Страх ме е! — каза тя, изправи се на крака и за пръв път се загледа в него по-продължително.

Той се засмя и отговори с глас, в който се чувствуваше мъжка самоувереност:

— Няма нищо страшно, аз съм тук. Ако се появи някой звяр, ще го убия с пушката.

МЪЧЕНИЧЕСТВО

— Интересно, какво може да е това?

— И аз не зная добре, но изглежда е някава машина, каквато досега никой не е виждал.

Беше вечер. В малката зала бяха заети повече от половината места. Любителите на ексцентрични предмети се бяха събрали и развълнувани, оживено разговаряха помежду си. Макар че за никъде не бързаха, те постоянно поглеждаха часовниците си. Без да съзнават, потропваха по пода. Нервно дъвчеха дъвка, която отдавна бе загубила вкуса си от дъвкане. Изглежда, всички чакаха нещо.

Тези хора обаче не бяха единствените, които с нетърпение очакваха събитието. Появяват се многочислени сензации и човешкото любопитство трябва да се задоволява по някакъв начин. Прииждат на вълни и искат да разберат какво става, след което вълните постепенно утихват. Но хората не губят своя интерес към силните усещания и не престават да вярват, че ще се случи нещо, ново, нещо още по-разтърсващо, и постоянно живеят в такова очакване.

Звънецът иззвъня и зад трибуната се изправи един мъж.

— Господа! Позволете ми да ви приветствувам. Радвам се, че толкова много от вас намериха време да дойдат на публичното изпитание на новото откритие, което има епохално значение. Наистина входът е безплатен, но и ние самите не предполагахме, че разлепените афиши ще доведат в залата толкова много хора. Любопитството ви сигурно е било много силно. Или може би сте дошли с надеждата, че това откритие ще доведе до колосални изменения в нашата епоха? Мисля, че независимо от това, какво ви е довело в тази зала, вие ще останете удовлетворени — каза той.

Имаше вид на инженер, някъде около четиридесетте.

Мъжът приведе леко глава и слезе от подиума, но бързо се върна, като държеше в ръцете си някакъв механизъм. Постава го на масата и известно време го гледаше, без да отрони дума, сякаш гледаше

любимото си създание. Всички погледи бяха насочени към странния механизъм.

Той приличаше на сребриста метална кутия, от която стърчаха може би антени, разни израстъци във формата на паяжина или рибена кост. Отгоре на металическата кутия имаше прикрепено нещо като микрофон, а това отстрани като че ли бяха високоговорители.

— Какво ли може да е? Сигурно е някакъв апарат, който лекува с помощта на електромагнитни вълни?

— Не, едва ли. Прилича ми на домашен телефонен безжичен апарат.

— Допусках, че ще бъде някаква проста машинка, но не бих казал, че това откритие ще ни удиви кой знае колко — разшумяха се посетителите.

Тези реплики, изглежда, стигнаха до ушите на мъжа, който стоеше отпред, защото, както се бе замислил, изведнъж се сепна, поглади с ръка изобретението си и започна да говори:

— Това е апаратът, за който става дума. Това, което виждате, не е нито някакъв фокус, нито измама. В този апарат е изкристализиран моят дългогодишен труд. Щом се заговори по микрофона, след това може да се чуе отговор по говорителите. Един вид апарат за свръзка. Но ако това беше някакъв обикновен апарат от съобщителната техника, то не би имало никакъв смисъл да ви го показвам. Това е съвършено нов тип апарат за свръзка. С помощта на този апарат може да се разговаря с мъртвите, които се намират в света на сенките.

По цялата зала се разнесе смях.

— Моля ви, не се смейте! Наистина няма никаква причина да се смеете! И в миналото се е случвало, когато се появи някакво ново откритие, хората да се смеят. Защото, когато човек се сблъска с явление, необикновено за човешкото съзнание, той се обърква и за да прикрие объркването си, и като не му остава нищо друго, започва да се смее.

Като чуа думите на мъжа, който, изглежда, беше предвидил такава реакция, посетителите утихнаха, а той продължи да обяснява:

— Може би ще попитате за какво може да послужи апаратът, който съм изобретил. Няма ли да се стигне дотам, че това, което ние научим от мъртвите, да се използва злонамерено срещу живите? Кой ще поеме отговорността да не се злоупотребява с този апарат?

Поставянето на такива въпроси е нормално. Аз също съм мислил по тях. Досега никой не ги е изследвал. Аз обаче дръзнах да изобретя такъв апарат. Защо го направих ли? Истината е такава, че преди пет години почина съпругата ми, която аз обичах повече от всичко на света. Желанието ми да разговарям с нея беше непреодолимо. Тя беше изключителна жена, която ме превъзхождаше във всичко.

Мъжът зад катедрата, изглежда, отново се отдаде на спомените си, замълча и отново поглади апарата. В залата се разнесе лек смях.

— Престанете да се смеете! По тази причина и тъй като нямахме деца, аз се върнах на предишната си работа в научноизследователската лаборатория по електроника се заех с всички сили да конструирам този апарат. Преди около месец завърших изобретението си. Посвещавах му всяка свободна минута. Заприличах на хората, които не се отделят от телевизорите. Оттогава непрекъснато разговарям с жена си, сякаш започнах по друг начин да оценявам живота си на този свят. След това започнах често да си мисля дали не е по-добре да разглася откритието си на всички, вместо да го пазя в тайна само за себе си. — Той отпи от водата, която беше приготвена на масата, и гласът му отново се оправи. — Защо ние, хората, постоянно страдаме? Макар че не искаме да си признаем, истинската причина е страхът от смъртта. Сега вече можете да бъдете спокойни. Благодарение на този апарат ние притежаваме неоспорими доказателства, че светът на сенките е нещо прекрасно. Съвременната наука преодоля страха от смъртта. Древните хора са постигали това спокойствие благодарение на религията. Науката обаче отхвърляше тези възгледи. Може да се каже, че науката е била жестока към хората, защото не само че се опитва да продължи човешкия живот на този свят, но и ни лишава от спокойствието пред лицето на смъртта. Помислете сами кое е по-добре — дълголетие или краткият, но изпълнен със спокойствие живот. Хапчетата, които днес гълтаме, за да забавим процеса на стареене и да живеем дълго, имат и страничен ефект, те ни правят ненормални. И науката роди това изобретение, което е призвано да ни помогне. Ние започваме да се освобождаваме от страха пред смъртта. Аз само теоретизирам и това сигурно започва да ви дразни. Веднага ще преминем към експеримента. Впрочем пропуснах да ви кажа, че след изпробването на апарата нямам ни най-малкото намерение да събирам пари, затова можете да бъдете спокойни.

Той спря да говори, обърна се към апарата и извика неочаквано:
— Ей, Торако!

В залата отново се разнесе смях. „Торако“ определено не беше най-подходящото име за едно такова изобретение, което заедно с прекомерната сериозност на мъжа, която го караше да изглежда глуповато, възбуждаше смях. В това време обаче се чу:

— Да, мили? — гласът идваше от говорителя на апарата.

Смехът в залата замря. Гласът на жената беше тих, но ясен и с кристален оттенък. Наистина човек можеше да се усъмни дали това не беше глас от този свят, но в същото време в него имаше нещо, което отхвърляше тази мисъл. Гласът продължи:

— Викаш ме пред толкова много хора, какво се е случило? Може би е добре, че никой не ме вижда, но все пак не е ли малко неприлично?

Като държеше апарата така, сякаш го беше прегърнал, мъжът отговори:

— Не говори така. Реших да кажа на всички, че да умреш не е толкова страшно, затова и сме се събрали тук.

— Не прави нищо излишно и ела по-скоро. За хората — както сам решиш. Не се бъркай в чуждите работи. Обясни им само, нека сами да решат. Не им казвай всичко.

— Може би предполагате, че това е някакъв трик с магнетофонен запис? Аз съм доволен и на това. Другите все някога ще повярват. А сега бързам, разрешете ми да се сбогувам с вас.

Мъжът си наля вода в чашата, която беше на масата, извади от джоба си някакво прахче, изсипа го в чашата и го изпи.

Изведнъж той се свлече до катедрата и за миг лицето му се сгърчи от болка. Не, това не е никакъв театър. Двама-трима от първите редици скочиха да му помогнат, но беше вече късно. Мъжът беше мъртъв.

— Извикайте бързо лекар! — викна един от тях.

— Не, за лекар е вече късно. Обадете се в полицията! — викаха един през друг хората и се суетяха, без да знаят какво да предприемат.

— Какво става там? — чуваха се гласове от публиката.

— Нима наистина е вече мъртъв? — заваляха от всички страни въпроси, но никой не отговаряше.

През това време, изглежда, някой вече беше успял да се обади по телефона, защото вратата се отвори с трясък и в залата нахълтаха един полицаи и един облечен в бял халат мъж, вероятно лекар.

— Моля ви, запазете тишина! — каза младият полицаи, като застана до катедрата и накара любопитните да си седнат по местата.

Лекарят се беше навел над тялото на мъжа и се опитваше да напипа пулса му. Аудиторията утихна и всички замряха в очакване. Заключение на лекаря щеше да отговори на много въпроси.

В този момент апаратът на масата, за съществуването на който сега всички бяха забравили, заговори:

— Оставете ме на спокойствие, вече нищо не може да се направи. Аз съм мъртъв и колкото и да се опитвате да направите нещо, няма да има никакъв резултат. Освен това искам да ви кажа, че това не е нито убийство, нито нервен припадък. Това беше предварително замислено самоубийство. И тъй като това ви го казвам самият аз, можете да бъдете повече от сигурни.

Нямаше никакво съмнение, че това можеше да бъде само гласът на човека, който току-що умря. Хората още не бяха се опомнили от предишния шок и тъй като имаше и такива, които не вярваха, настъпи известно раздвижване, но за полицаия и лекаря, които току-що бяха пристигнали, всичко беше като гръм от ясно небе.

— Кой е този? Какво е това? Какво всъщност става тук?

Отговори му само машината:

— Всички присъстващи в тази зала вече знаят за този апарат. С помощта на този апарат може да се разговаря с мъртвите. Нямаше смисъл да ви разказвам, че и бащата на изобретенията Едисон, и кралят на илюзионистите Фудини са казвали, че са се свързвали с оня свят и са се информирали как е там животът. Това е безсмислено, защото не са могли да изпратят сигнали там, където няма приемник за тези сигнали. Ако нещо може да се направи в тази област, това е апаратът, който ми се удаде да конструирам. Между другото, може би ще имате неприятности с трупа ми. За мен това няма вече никакво значение, правете с него каквото изискват обстоятелствата. На мен този труп е необходим колкото и старите ми износени обувки, така че не му обръщайте особено внимание.

Лекарят стоеше със скръстени ръце и поглеждаше ту към трупа, ту към апарата. По лицето му можеше да се съди, че той смята това, на

което е свидетел, за съвсем невероятно. Младият полицаи обаче, който имаше вид на селско момче, с тефтер в ръка, започна със сериозно изражение на лицето да говори пред микрофона на апарата:

— Бих искал да ви попитам нещо. Каква беше отровата, която изпихте?

— Цианкалий.

Като чу това, лекарят се обърна към полицаия и кимна утвърдително с глава.

— Добре. А как се чувствувате, като умряхте?

— По-добре, отколкото съм предполагал. Жена ми Торако преди това ми беше говорила много колко хубаво е в света на сенките, но не очаквах, че ще се чувствавам толкова добре. Едва сега, след като се освободих от тялото си, разбрах колко тежко нещо е плътта. Имах чувството, че е дошла пролетта, аз съм съблякъл дебелото тежко зимно палто и се разхождам из полето, свирукайки весело с уста. Наистина е нещо съвсем различно.

— Там сигурно има много хора, които вече са мъртви? — попита полицаият, като от време на време записваше нещо в бележника си.

— Да, много.

— Сигурно сте на тясно като сардели?

— Като сардели ли? Да, но тъй като никой няма плът, ни най-малко не се усеща.

— Много бих искал да ви помоля нещо. Ако са там всички мъртви, между тях трябва да има един от полицейския патрул, Ямада се казва. Умря при изпълнение на служебния си дълг, падна в един резервоар, като преследваше крадец. Бихте ли го повикали? Ако вие наистина сте в света на сенките, може би това е възможно. Само че не зная дали няма да ви се наложи дълго да го търсите.

Полицаият беше застинал в очакване. Беше ясно, че именно сега щеше да разбере дали цялата тази история не е някаква измама. Всичко зависеше от отговора на апарата.

— Всичко е наред. Ей сега ще дойде. А, вие ли сте Ямада-сан. Моля, говорете.

В следващия момент се чу друг глас:

— Какво правиш? Толкова време не сме се виждали. Много удобно стана сега, поне ще можем да се чуваме!

— Ама това наистина си ти, Ямада-сан! Гласът ти е същият. Много ми е жал, че с тебе се получи така!

Полицаят, без сам да разбере кога, беше изпуснал бележника си на пода и се наведе да го вземе.

— Нищо подобно! Онова време също ми харесваше, но щеше да бъде по-добре, ако ми се беше случило да умра по-рано. Като си помисля, че съм се страхувал, като съм преследвал разни опасни престъпници, започвам да се чувствавам кръгъл идиот. И ти по-добре престани да се занимаваш там с глупости, ами идвай по-бързо при нас! Толкова труд хвърляш да преследваш престъпници, а като ги хванеш и ги осъдят на смърт, знаеш ли колко добре си живеят тук. Затова ти казвам, че се занимаваш с глупости. Само добро им правиш на крадците! Не виждаш ли, че е така? Тези типове трябва да се оставят да живеят колкото се може по-дълго, така повече ще се мъчат. Информирай по този въпрос началствата нагоре и направете предложение да се премахне смъртната присъда.

— Наистина ли, Ямада-сан? Надявам се, че няма да излъжеш стария си приятел.

— Наистина. Нямам намерение да те лъжа. За човек, който не е бил тук, е много трудно да повярва колко добре си прекарваме времето. Вярно е, че мигът на смъртта е мъчителен, но както се казва, доброто лекарство трябва да бъде горчиво. Можеш обаче да бъдеш сигурен, че след смъртта не е никак лошо.

— Разбрах. Не бих повярвал на човек, който вече е мъртъв, но щом ти го казваш, сигурно е истина. — Полицаят ритна бележника, който все още беше на пода. — От много отдавна, често без сам да зная защо, изпитвах съжаление към хората, които се питаха дали това е най-хубавият начин на живот, а сега се оказва, че всъщност точно те са били прави. Но всъщност, колкото и да мисли човек по този въпрос, не може да стигне до правилния извод. Само случай като този може да му помогне да разбере истината.

Както си говореше тихо, като че ли на самия себе си, младият полицай извади пистолета, окачен на кръста му, дръпна предпазителя и стреля в сърцето си. Лекарят, който все още беше в състояние на шок от развилите се събития, като чу изстрела, дойде на себе си:

— Какво направи този човек? — извика той и притича към полицая, но вече беше късно. В отговор се обади апаратът:

— Докторе, направих го като насън. Извини ме, че трябва да приберете трупа. Няма защо да се церемоните много с него. Можете да го напъхате в някоя кофа за боклук или да го пуснете в канала.

Лекарят съвсем се обърка.

— Карате ме да върша абсурдни неща. Това е безотговорност, още повече че сте полицаи. Веднага се върнете!

— Как да ви кажа, едва ли има начин да се върна обратно.

— Хм. Мъчително ли беше?

— Че беше мъчение, беше. Макар и за миг, но е непоносимо. Истината ви казвам. Този тип Ямада ме излъга. Докторе, помогнете ми, моля. Опитайте с камфор, може би ще успеете.

Лекарят извади спринцовката от чантата, но като я погледна, се замисли.

— Той, естествено, си преправя гласа и след това ще се устрои там. Интересна работа. Толкова много съм лекувал пациентите, а, изглежда, с това само съм им удължавал мъченията, без сам да зная. Всичко всъщност е точно обратното. Нямам никаква представа как бих могъл да живея отсега нататък. В такъв случай...

Лекарят напълни със силна отрова спринцовката, която държеше, и я заби във вената си. Когато той падна и застина неподвижен, всички присъстващи замряха и впериха поглед в сребристия апарат на масата. В настъпилата тишина се чуха леки стъпки и към апарата се приближи младо момиче. Може би искаше да извика покойната си майка? Поговори с един глас, който, изглежда, беше на някаква жена на средна възраст, свали чорапите си, омота единия от тях около шията си и като го затегна здраво, се строполи на пода.

След момичето до апарата застана елегантно облечен мъж, свали връзката си и след като поговори с някого, се обеси. Същото направи и един младеж, изглежда, ученик, който се обеси с колана си. Всички като хипнотизирани започнаха да стават един по един от местата си и се нареждаха край апарата. Всеки извикваше или някой от родителите си, или приятел, на когото можеше да се вярва, и се информираше за живота в света на сенките. Тонът на всички отговори беше оптимистичен.

След като се самоубиха още няколко души, около масата с апарата се образува купчина от трупове. Един от чакащите, който,

изглежда, беше запазил присъствие на духа, се сети да свали апарата от масата.

В това време се чу вой на сирена и през вратата нахълта тълпа от полицаи. Този, който ги водеше, изглежда, началникът им, извика със силен глас:

— Господа! Моля всички да излязат оттук. Който не се подчини, ще бъде арестуван!

Но хората чакаха реда си край апарата и никой нямаше намерение да си тръгне. Студентът, който точно в това време говореше с апарата, се обърна към микрофона.

— Полицията каза да си тръгваме оттук. Какво да правя?

Отвърна му глас, изпълнен със съчувствие:

— Слушай, трудно ми е да те посъветвам на кого да повярваш: на мене ли, твоя близък приятел, който знае какво е смъртта, или на някакви типове, които нищо не знаят.

— Добре, разбрах какво искаш да ми кажеш — каза студентът, грабна стола, който стоеше в ъгъла на залата, и размахвайки го към полицаите, извика:

— Ей, ченгета, това, което вършите, е насилие! Не ни пречете!

Прозвуча наистина радостно.

— Ей, ти, я да мълчиш!

За полицаите беше естествено да реагират така, след като нямаха понятие за това, което се вършеше в залата.

— Това е вече бунт! Ако не спрете, ще стреляме! — извикаха полицаите, извадиха пистолетите си и ги насочиха към студента. Студентът замахна със стола и удари с все сила полицаия, който стоеше най-близо до него. Полицаят помисли, че обстоятелствата позволяват, и натисна спусъка. Разнесе се изстрел и студентът се свлече на пода. „По дяволите!“ — помислиха си полицаите и сведоха погледи към земята." В това време от апарата се разнесе ироничен глас:

— Не правете такива физиономии! Благодаря ви много! Колко ми е хубаво сега!

Тъй като това беше гласът на студента, когото застреляха, полицаите се стъписаха. Освен това, виждайки яростта на хората, които бяха заградили апарата и го пазеха да не би да го разрушат полицаите, не посмяха да предприемат нищо. В същото време вътре в кордона растеше опашката от хората, които чакаха реда си.

Свечери се, но хората, които бяха чули слуха за апарата, прииждаха, разговаряха по него, убеждаваха се, че това е така, и умираха.

Когато на другия ден се разсъмна, апаратът беше изнесен на булеварда до залата. До това време вече беше въведено просто правило: от двете страни на апарата се бяха образували две опашки. От едната страна растеше опашката на човешки трупове, а от другата тя преминаваше в опашка от хора, които чакаха реда си. Този, който говореше по апарата, го предаваше на следващия зад него и преминаваше към опашката на труповете: Гледката беше подобна на наредени една зад друга плочки от домино, които, като бутнеш първата, падат една след друга всичките, или като че ли някакъв огромен валяк минаваше през редицата от хора. Единственото, което караше апаратът да се предава от човек на човек, беше силата на човешката воля.

Интересно, хората, които чакаха в опашката на живите, мислеха различно, а като минеха от другата страна, всички ставаха еднакви.

Сред труповете имаше и цивилни полицейски агенти. Те се бяха наредили на опашката с намерение да развалят дяволската машинка, но тълпата винаги ги усещаше и ги пребиваше до смърт. От апарата обаче неизменно долиташе:

— А-а, колко ми е хубаво сега! След като така или иначе съм вече убит, не ми остава нищо друго, освен да се радвам на прелестите на тукашния живот.

Като чуваха това, хората кимаха с глава и продължаваха да следят да не би някой да развали апарата, преди да е дошъл техният ред.

На опашката се бе наредил и един учен, който искаше да разгледа апарата. Когато му дойде редът, той започна внимателно да изучава устройството и за да го пробва как работи, извика по апарата своя някогашен учител, който му отговори:

— Толкова дълго не бяхме се чували! Сигурно и ти скоро ще дойдеш! Жал ми е за хората, които са принудени да чакат толкова дълго, докато им дойде редът. Аз мога да ти обясня устройството на апарата така, както го виждам от тази страна, и може би ще можеш да направиш още един такъв апарат, да помогнем на хората.

— Това да се помага на хората е хубаво, но аз не виждам с какво може да им се помогне в този момент. За мене беше достатъчно че чух твоя радостен глас!

Като каза това, ученият извади от джоба си скалпел и си преряза гърлото.

Към обяд опашката беше станала към три километра дълга. Постоянно пристигаха и се нареждаха хора, вече чули новината.

Хората винаги са си задавали въпроса за смисъла на живота. Сега вече имаха отговор. С други думи, изглежда, че единствено ужасът от смъртта ги беше крепил. С развитието на човешката цивилизация постепенно беше изчезнал страхът от непознатото и последното и единствено превъплъщение на страха, което все още съществуваше, беше страхът от смъртта. Този страх идваше от загадката на задгробния живот. Сега благодарение на тази машина се разсея и този тъмен облак. Сега се намираха в състояние, подобно на това, когато човек, който с невинен вид едва сдържа желанието си да се изпикае, най-сетне се е добрал до подходящото за тази цел място. Невъзможно беше да спрат.

Щеше да бъде добре, ако учените, които имаха склонност към точното мислене, още в самото начало бяха разбрали, че апаратът работи на основата на неизвестни досега принципи. Хора като тях обаче само твърдяха, че това може и да не е мистика. Това изявление на учените по най-различни поводи и в най-различни вариации премина през средствата за масова информация и докато стигна до широките маси, създаде впечатлението, че учените мълчаливо признават ефекта на странния апарат. Пък и повечето учени, които обичаха да изтъкват научните си титли, видяха в апарата удобен случай да се вдигне колкото се може по-голям шум около това събитие.

Широките маси също се поддадоха на внушението. Още от момента, когато човек започва да осъзнава своето собствено аз, е подлаган на всякакви внушения и постепенно престава да им се съпротивлява. Много хора умираха с лекота, след като свършеше телевизионното предаване, защото си мислеха, че и хората от телевизията вече са умрели. Освен това картината, която виждаха, беше много по-силна от всякакви внушения.

Естествено, имаше много, които се отнасяха критично към съобщенията. Но и те в крайна сметка се присъединяваха към

останалите.

— Няма никаква гаранция, че написаното във вестниците и това, дето казват по телевизията, е вярно. Око да види, ръка да пипне! — казваха те, водени от своя здрав разум, и отиваха да видят апарата с очите си.

Тълпите от вярващи и невярващи хора, които пътуваха от всички кътчета на земята към мястото, където се намираше апаратът, приличаха на хората с керваните, запътили се към оазис в пустинята, или на богомолци, отправили се към светите места.

След като стигнеха до мястото, където беше апаратът, проверяваха го и се убеждаваха, като извикваха някой от близките си, който беше вече мъртъв, комуто можеше да се вярва. Някои гледаха с подозрение апарата, други се навеждаха и дълго се взираха в устройството. Имаха чувството, че се докосват до механичната красота на последното свръхпостижение на науката и като че ли по този начин се надсмиват над собственото си невежество. Имаше хора, които не могат да вървят срещу разума. Тези хора в края на краищата измърморваха с тон на играч на нирамекко^[1], който е загубил играта:

— Няма съмнение, че това е достижение на науката! — И умираха.

Имаше и хора, които, за да не мислят за смъртта, бяха прекарвали целия си живот в алчно трупане на пари. Такива се бяха наредили сега край опашката и продаваха лекарства, от които се умираше бързо и лесно. Едва ли в света някога изобщо е имало търговия, която да носи по-големи печалби, от търговията с тези лекарства.

Онези, които бяха решили да се преселят в страната на сенките, даваха всичките си пари и си купуваха от тези лекарства. Не е имало по-абсурдна сделка от тази. Търговците бяха толкова алчни, че пребъркваха дори джобовете на мъртъвците, да не би в тях да са останали някакви пари. След това обаче разбираха, че няма за какво да похарчат парите си. Тогава започваха да раздават лекарствата за безболезнено умиране безплатно, като последната опаковка изпиваха сами. Вятърът разпиляваше банкнотите, а монетите оставаха с помътнелия си блясък на пътя. Никой нямаше намерение да ги събира.

Нищо не беше в състояние да спре хората, които бяха решили да разговарят по апарата. Правителството се опита да вземе някакви мерки, но не се получи нищо. Споровете, дали да не се забрани на

хората да се самоубиват, бяха напълно безсмислени. Наистина правилно беше да се забранят самоубийствата, но нямаше как да се осъществи, тъй като най-страшното наказание винаги е било смъртното, а сега то беше загубило всякакъв смисъл. На опашката пред апарата започнаха да се появяват и членове на правителството.

Много духовници стояха край опашката и се опитваха да разубеждават хората да не се самоубиват. Всеки от чакащите обаче вярваше повече на науката и на думите на своите познати, които в света на сенките бяха видели и чули всичко със собствените си очи и уши, отколкото на абстрактните проповеди на свещениците.

Тези свещеници не след дълго също умираха. Те виждаха ясно, че религията, на която се бяха отдали изцяло, беше безсилна, и от задния край на опашката се понесе мълвата, че някой от свещениците също искал да разговаря по апарата.

— Да не би да иска да разговаря със самия Христос? — питаха се хората.

Много хора бяха пристигнали и от чужбина. Сред тях имаше и известни личности.

Апаратът започна да кръстосва цялата страна. Навсякъде след него оставаха обезлюдени градове и селища.

В един от потъналите в пълна тишина градове се движеше булдозер.

Булдозерът обаче не можеше да се движи сам. В кабината беше седнал един мъж. Освен него наоколо не се виждаше никаква жива душа. Естествено, безкрайната редица от трупове, която се простираше по широката централна улица, вече нямаше нищо общо с живите хора.

Мъжът насочи булдозера към дългата, невисока купчина от трупове и започна да разчиства. Запълваше с трупове реката, входовете на подземното метро. Продължаваше да работи, без да отрони нито дума, пък и нямаше с кого да разговаря.

— Ей, ти, какво правиш? — извика някой неочаквано.

Булдозеристът се обърна и видя една жена.

— Гледай ти! Жив човек! Нямам друга работа, пък и не мога да гледам тия трупове.

— Всички умряха.

— Радваха се, че умират.

— Ако искаш, качвай се при мене.

— Добре! — отговори тя и се качи в кабината на булдозера.

— Интересно, докъде ли е стигнал онзи апарат?

— Нямам никаква представа. Казват, че вече е преминал в друга страна. Сигурно ще направи околосветско пътуване, въпрос на време. Ако толкова много те интересува къде е стигнала машинката, тръгни по редицата от трупове и ще разбереш. Но всъщност това едва ли е толкова важно. — Булдозеристът продължаваше да разчиства труповете.

— Имам чувството, че съм закъсняла за Ноевия ковчег.

— Може би този булдозер е Ноевият ковчег? Вече никой не знае кое какво е.

— Ти говори ли по апарата?

— Говорих. Отначало с един старец, а след това извиках няколко приятели. Другите, дето чакаха на опашката, напиреха, постоянно ме караха да побързам, но мене това не ме смущаваше и аз продължих да разговарям. Всички казваха, че много се радват, че са умрели, викаха ме по-скоро да отивам при тях. Може би и гласовете бяха истински, и каквото си говорихме, отговаряше на истината.

— Тогава защо и ти не отиде там?

— Не мога дори и на себе си да обясня. Може би вярата ми е малка. Може би това е разликата между тия, които предпочетоха да умрат, и мене. Другите можаха да повярват в апарата, който е достижение на науката, в гласовете на своите родители, братя, сестри и приятели, в собствената си способност да разпознават истината с очите и ушите си, в съществуването на идеалната страна, която се намира в света на сенките... А ти, ти говори ли по апарата?

— Аз ли? Сама не зная защо, но още от самото начало този апарат изобщо не ме заинтригува.

— Може би не си повярвала, че по апарата може да се извика някой от света на сенките?

— Не е точно така. Имаше много, които не вярваха в апарата, но и те вече са мъртви. Не вярваха на апарата, но вярваха в своите способности да вземат правилно решение и, изглежда, затова умираха, след като разговаряха по апарата. Може би останах жива, защото не ми е достатъчно добре развита способността да вярвам.

— Сигурно е така.

Булдозерът продължаваше да навлиза в планината от човешки трупове.

— Може би ние, които останахме живи, сме по-несъвършени от другите?

— По-несъвършени или по-съвършени, по-щастливи или по-нешастни, кой може да каже...

Булдозерът продължи да се движи напред още известно време. Изведнъж жената се обърна назад и каза:

— А, я гледай, колко хора!

Той се обърна и видя в далечината няколко души, които крачеха след тях. Значи и други бяха останали живи. Бяха останали живи само онези, които не вярваха нито в религията, нито в хората, нито в самите себе си, нито дори в смъртта...

— Сега всички, които останахме живи, ще построим едно ново общество.

— Каквото и да става, ще го построим.

— Това вече има смисъл! — каза той и продължи напред с булдозера.

---

[1] Нирамекко — игра, при която двама се гледат в очите и печели този, който мигне пръв. Б.пр. ↑

Издание:

Шиничи Хоши. Съдба

Разкази

Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1985

Библиотека „Галактика“, №65

Редакционна колегия: Любен Дилов, Светозар Златаров, Елка Константинова,

Агоп Мелконян, Димитър Пеев, Огнян Сапарев, Светослав Славчев

Съставител: Воля Аргирова

Рецензент: Людмила Стоянова

Преводачи: Воля Аргирова, Любомир Тодоров

Редактор: Воля Аргирова

Редактор на издателството: Ася Къдрева

Оформление: Богдан Мавродинов, Жеко Алексиев

Рисунка на корицата: Текла Алексиева

Художествен редактор: Иван Кенаров

Технически редактор: Пламен Антонов

Коректор Паунка: Камбурова

Японска, I издание

Дадена за набор на 27.II.1985 г. Подписана за печат на 7.V.1985 г.

Излязла от печат месец май 1985 г. Формат 70×100/32 Изд. №1862. Цена 1,50 лв.

Печ. коли 14,50. Изд. коли 9,39. УИК 9,01

Страници: 232. ЕКП 95366 5637–216–85

08 Книгоиздателство „Георги Бакалов“ — Варна

Държавна печатница „Балкан“ — София

Ч 895.6

© Воля Аргирова, съставител, преводач, 1985

© Людмила Стоянова, автор на предговор, 1985

© Любомир Тодоров, преводач, 1985

© Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев, библиотечно оформление 1979

© Текла Алексиева, рисунка на корицата, 1985

c/o Jusautor, Sofia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.